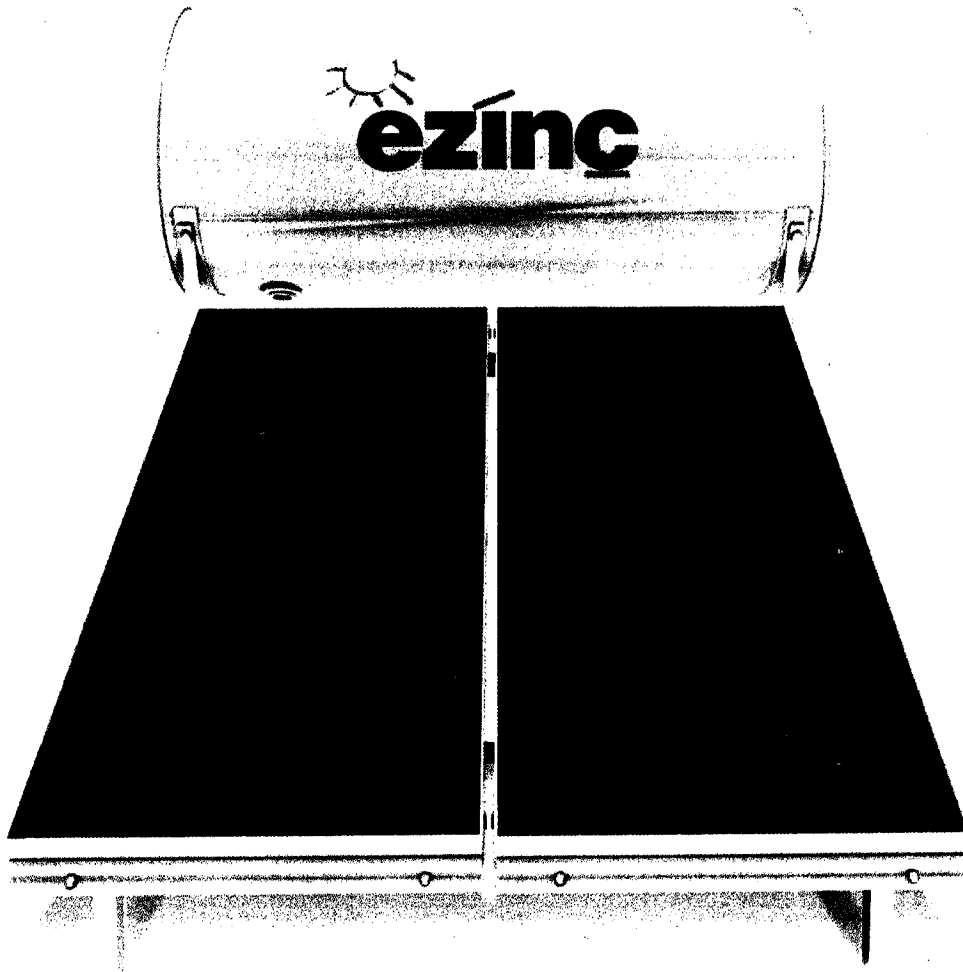


GÜNEŞ ENERJİSİ KULLANIN

Bugünün gerçekleri yarının masalı olmasın!



**Ezinc Güneş Enerjisi ile % 100 doğal,
24 saat kesintisiz bedava sıcak su keyfini yaşayın.**

GÜNEŞ ENERJİSİ DANIŞMA HATTI
0800 361 00 05

Güneş, evrenin en büyük ve en temiz enerji kaynağıdır. Bu büyük gücü hayatınızı kolaylaştırmak için kullanıyoruz. % 100 doğal, tamamen bedava...

Siz de sıcak su ihtiyacınızı güneş enerjisi kullanarak karşılayın. Hem sonsuz enerji kaynağını dilediğinizde kullanın hem de geleceğinize yatırım yapın.


ezinc
güneş enerjisi...

refleks



Yıl : 16
Sayı : 92
Kasım - Aralık 2009

SAHİBİ

DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ
GENEL MERKEZ ADINA
Seyit TÜMTÜRK

GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

Oktay BOZKURT

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Ebubekir TÜRKSOY

EDİTÖR

M. Dursun SÜYDÜNLÜ
editor@gokbayrak.com

HABER MÜDÜRÜ

Abdülhakim SELÇUK

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Alimcan İNAYET
Prof. Dr. Metin KARAÖRS
Prof. Dr. Remzi KILIÇ
Prof. Dr. Uygur TAZEBEY
Prof. Dr. Zekeriya KİTAPÇI
Yard. Doç. Erkin EMET

REKLAM ve ABONE

Oktay BOZKURT
oktaybozkurt@gokbayrak.com
Gsm: 0535 461 38 93

2010 YILI ABONE BEDELİ

Yurt İçi Abone : 30 TL | Resmi Taahhütlü Abone : 60 TL
Avrupa : 25 Euro | Diğer ülkeler : 35\$

YURT İÇİ POSTA CEKİ

Oktay BOZKURT : 692046

BANKA HAVALEŞİ (EFT)

Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği

İş Bankası Kayseri Şubesi

TL: 5300 1944272

EUR TR 22 0006 4000 002 5300 0172164

USD TR 28 0006 4000 002 5300 4059137

CHF TR 97 0006 4000 002 5300 4059156

İDARE YERİ & YAZISMA ADRESİ

Hoca Ahmet Yesevi Mh. Türkistan Evleri 44. Sk. 28/A

38090 Kocasinan / KAYSERİ - TÜRKİYE

Tel: (0352) 339 39 65 | Fax: (0352) 337 35 04

Web: www.gokbayrak.com

E-mail: gokbayrak@gokbayrak.com

ISSN 1303 - 5282

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazara aittir. Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın iade edilmez. İsim zikredilerek iktibas edilebilir.



CIHANOFSET 322 02 00
cihanmekafset@gmail.com

İçindekiler



■ Çin ile yeni bir sayfa

Dr. Barış ADIBELLİ _____ 4

TEMSİLCİLİKLERİMİZ	ADI SOYADI	TELEFON	FAX	CEP TEL
GENEL MERKEZ	OKTAY BOZKURT	0.352 339 39 65	0.352 337 35 04	0.535 461 38 93
ANKARA ŞUBE	HAYRULLAH EFENDİGİL	0.312 319 54 72	0.312 319 54 72	0.535 735 05 40

YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİMİZ

ALMANYA	DOLGUN İSA	0049 179 651 98 60
ALMANYA	DİLŞAD HAZNECİ	0049 172 999 23 32
AVUSTURALYA	HÜSEYİN HASAN	00411 492 01 19
AMERİKA	NURY TURKEL	00202 255 68 48
AMERİKA	GULAMETİN PAHTA	00516 542 46 69
İNGİLTERE	ENVER TOHTI	0044 078 631 160 77
MAKEDONYA	OĞULLAR DERNEĞİ	0038971 49 49 49
HOLLANDA	SADIKJAY SELEY	006 458 58 110
İSVİÇRE	KARAHAN ENDİLLİ	0041 48 49 54 707
KANADA	RUKİYE TURDİŞ	001 647 210 66 56
KANADA	KAMİL TURSUN	001 780 665 20 34
KANADA	TUYGHUN ABDULVELİ	00416 878 58 60
KAZAKİSTAN	KHAHRİMAN GOJAMBERDİ	0073272 - 280670
KIRGIZİSTAN	ROZİMEHMET ABDULBAKİEV	00996-312-240616
S.ARABİSTAN	SİRAJİDDİN AZİZİ	00966 54511612
JAPONYA	İLHAM MAHMUT	08145 827 28 44

YURT İÇİ TEMSİLCİLİKLERİMİZ

ADANA	ÖZGÜR SEÇKİN	0554 464 09 35
AFYON	ERHAN SOLMAZ	0505 579 06 58
ANTALYA	ERDOĞAN KIRMIZIOĞLU	0505 866 06 06
BURSA	OĞUZ EMRE BAYRAK	0506 564 13 27
ÇANAKKALE	EMRULLAH TÖREN	0542 220 88 40
DENİZLİ	SELAMİ ÇAĞDAŞ	0554 840 13 03
ESKİŞEHİR	CANAN TÖREN	0545 432 53 65
FETHİYE/MUĞLA	ALİ DEMİRTAŞ	0533 623 32 42
GAZİANTEP	ALPER KAYA	0507 771 42 48
HATAY	YAĞIZ KIZILKAYA	0506 523 16 56
HATAY	M.ÖNER ÇETİNKAYA	0532 205 02 11
İSTANBUL	GÜRHAN ATAN	0555 253 41 52
İSTANBUL	MUHAMMET EBZAL	0537 441 65 30
İSTANBUL	HÜLYA YILDIRIM	0537 593 82 86
İZMİR	ALİ ÇAĞIN	0536 410 87 48
İZMİR	HASAN ORHAN	0533 218 34 76
KARAMAN	AHMET SEYFİ ESER	0542 436 77 30
K.MARAŞ	OSMAN TOPAL	0542 675 64 10
K.MARAŞ	ALPARSLAN KENGER	0542 323 86 42
KIRŞEHİR	HAKAN KARAKAYA	0544 614 78 14
KARS	ÜMİT ÖZTÜRK	0506 625 67 00
KONYA	MEHMET UĞURLU	0536 629 87 82
MARMARİS/MUĞLA	AHMET YILMAZ	0543 594 51 11
NİĞDE	REMZİ KILIÇ	0536 467 09 19
NİĞDE	BAHADİR ÇELİKBAŞ	0542 594 48 94
SAMSUN	ADEM BAHADİR	0544 246 55 55
ŞANLIURFA	İMAM HÜSEYİN SAVAŞ	0505 463 63 63
TRABZON	YUSUF ZİYA SOYTÜRK	0532 472 24 20
ZONGULDAK	MEHMET DURMAZ	0535 580 84 06



■ **Doğu Türkistan için Türkiye'nin elindeki yeni fırsat**
Dr.Kürşad ZORLU _____ **6**



■ **Bir Konferans Ardından**
Öner ÇETİNKAYA _____ **7**



■ **Doğu Türkistan: Bütün yorumcuların ortak noktası Kınama oldu**
UNPO _____ **8**



■ **Doğu Türkistan'a Konvoy Yok mu ?**
Abdullah Mollaoğlu _____ **10**



■ **Pekindeki uzmanların (Doğu Türkistan) Şıncang'daki etnik guruplar arasındaki ilişkiler hakkındaki görüşleri.**
www.rfa.org./uygur _____ **12**



■ **Çin Medyasının Doğu Türkistan'a dair açıklığı?**
Amy REGER _____ **14**



■ **Doğu Türkistandan Haberler** _____ **17**
■ **Faaliyetlerimiz** _____ **21**



■ **Şarkı Türkistan Tarihi**
M.Emin BUĞRA _____ **31**



Çin ile yeni bir sayfa

Dr. Barış ADIBELLİ

Dumlupınar Ünv. Siyaset Bilim ve Uluslararası İlişk. Böl.Öğrt.Üyesi

Geçtiğimiz hafta Ankara'da Stratejik Düşünce Enstitüsü Yükselen Çin ve Dünya Düzenine Etkisi başlıklı bir beyin fırtınası düzenledi. Benim de katılımcı olarak bulunduğum bu toplantıda Çin enine boyuna masaya yatırıldı. Tam da bu toplantı gerçekleşirken İstanbul'da da Afganistan'la ilgili önemli bir toplantı gerçekleştiriyordu. Kuşkusuz toplantının mahiyetinin ötesinde öyle bir katılımcı vardı ki, bizim Ankara'daki toplantımızla da aslında özü itibariyle örtüşüyordu. Bu katılımcı Çin Dışişleri Bakanı Yang Jiechi idi. Dışişleri Bakanı Yang, toplantıya Çin Devlet Başkanı Hu Jintao'nun Özel Temsilcisi sıfatıyla katılıyordu. Tabii ki, 5 Temmuz'da Urumçi'de yaşanan olayların ardından kopma noktasına gelen Türk-Çin ilişkileri açısından bu ziyaret oldukça önemli bir gelişmeydi. Dahası uzun zamandan beri Türkiye'yi ziyaret eden ilk Çin Dışişleri Bakanıydı. Her ne kadar biz kendisini Urumçi olaylarının ardından yaşanan süreçte Türkiye'yi bilgilendirme bağlamında Ankara'ya bekliyorduk ama kendisi gelmek yerine birkaç büyükelçiyi göndermekle yetinmişti.

GERÇEKTEN de Urumçi olaylarının ardından ortaya çıkan kriz 2009 yılının en önemli diplomatik krizi olarak tarihe geçti. Türk-Çin ilişkilerinin tarihsel sürecinde Kore Savaşı da dahil olmak üzere ilişkiler hiç bu kadar gerilmemiş, Türk hükümeti hiçbir zaman bu denli eleştirel olmamıştı. Hatırlayacak olursak Urumçi'de Uygurlara karşı yapılan muameleyi Başbakan Erdoğan "adeta soykırım" olarak nitelendirmişti. Bu nitelendirme ile de iki ülke arasındaki ilişkiler de tam manasıyla koptu. Çin medyası Başbakan Erdoğan'a çok sert tepki gösterdi. Öyle ki, sözde Ermeni Soykırım iddialarına karşı Çin'in pasif tutumu bile eleştirilerek yeniden gözden geçirilmesi istendi. Ardından da Zafer Çağlayan'ın Çin'de havalananda maruz kaldığı saygısızca tutum tuz biber oldu.

GEÇEN süre içinde her iki ülkede de ilişkileri geliştirme yönünde birtakım adımlar atıldı.





Bu adımların olumlu yansımalarını Çin Dışişleri Bakanının geçtiğimiz hafta sessiz sedasız gerçekleştirdiği Türkiye ziyaretinde gördük. Türk tarafı, Çin'le her alanda ilişkileri geliştirmek

istediğini belirterek Uygurların iki ülke arasında köprü olmaları dileğini Davut oğlu'nun ağzından Çin'e iletti. Başbakan Erdoğan da bir jest yaparak Tek Çin politikasına vurguda bulundu. Tek Çin politikası klasik manada Tayvan adasının Çin'in ayrılmaz bir parçası olduğunu ve Çin halkının yegâne temsilcisi olarak Çin Halk Cumhuriyetini görür. Ancak geçtiğimiz yıl G-20 toplantısı nedeniyle ABD'de bulunan Çin Devlet Başkanı yaptığı açıklamayla Tek Çin politikasını yeniden tanımladı ve kapsamını genişletti. Yeni tanımlamaya göre: Tek Çin politikası Tayvan, Tibet, Uygur Özerk Bölgesi ve İç Moğolistan'ı Çin'in ayrılmaz bir parçası olarak kabul ediyor ve Çin topraklarının bölünmez bütünlüğüne vurguda bulunuyor. Başbakan Erdoğan'ın bu manada Tek Çin politikasına (Tayvan'ı kastetti) vurguda bulunması Çinlileri kendi anladıkları biçimde (yeni manasıyla) memnun etmiştir. En azından Çinliler bunu böyle tefsir ettiler.

TÜRKİYE'NİN bu jesti karşılıksız kalmadı. Çin tarafı da Türkiye'ye daha fazla Çinli turist gönderme sözü verdi. Ancak bu bana hemen 2001 yılını hatırlattı. Ukrayna'dan alınan Varyag uçak gemisinin boğazlardan geçiş izni için Çin, 2.5 milyon Çinli turistin Türkiye'yi ziyaret edeceği sözünü vermişti. 2002 yılında yani Varyag'ın geçişinden bir yıl sonra Türkiye'yi ziyaret eden Çinli turistlerin sayısı 31 bin 950 oldu. Sonraki yıllarda da Çinli turist sayısında çok fazla bir artış olmadı. Sonuç olarak Çinliler sözlerinde durmadılar ve kanaatimce yine durmayacaklar. Bu durum ister istemez akıllara Bilge Kağan'ın o meşhur değerlendirmesini getiriyor. Bilge Kağan diyor ki:

"Altın, gümüş, piring, ipek, bunca şeyleri ölçsüz veren Çin milletinin sözü tatlı, kumaşı yumuşak, yani armağanı çekicidir. Çinliler bu

tatlı dil ve çekici armağanlarla uzaktaki milletleri kandırarak kendilerine çekerler. Yakına çekip kondurduktan sonra fitne bilgisini yayarlar. Uzaktaki kavimler Çinlilerin fesatçı olduklarını ancak o zaman anlarlar." Bu değerlendirmeyi niye hatırladık? Çünkü Çin Uygurların arkasında sağlam bir şekilde duran Türkiye'nin direncini kırmak istiyor. Bu nedenle övgü dolu sözlerle, bir takım ticari anlaşmalarla ve turizm ile Türkiye'nin aklını çelmek istiyor.

UYGUR sorunu konusunda belki de en önemli durum Uygurların Türkiye ile Çin arasında köprü olmaları ifadesidir. Türkiye'ye göre bu muğlâk ifadeyle Uygur sorunu halledilmiş oluyordu. Zira hemen hemen her hükümet döneminde ortaya çıkan Uygur krizi hep bu şekilde çözülmüyordu. Aslında çözüm falan yoktu. Uygur sorunu her defasında dondurulup rafa kaldırılıyordu. Başbakan Erdoğan'ın Urumçi olaylarına tepkisi bu statü kocu politikayı ilk defa sarstı ancak arkasından takip edilen "köprü politikası" meseleyi yine eski mecrasına soktu. Buradan Uygur kardeşlerimize sormak istiyorum: Köprü olmak istiyor musunuz? Cevabı aslında hepimiz biliyoruz...

SONUÇ olarak, ulusal çıkarlarımız, ezilen soydaşlarımız ve dindaşlarımız sözkonusu olduğunda hiçbir devletin tatlı sözlerine ve kıymetli hediyelerine kanmayalım. Gazze'de nasıl tavrımızı değiştirmediysek Uygur konusunda da tavrımızı net bir şekilde ortaya koyalım ve muhafaza edelim. Çünkü dünya Türklüğünün ve İslam dünyasının tek umudu Türkiye'dir.



Doğu Türkistan için Türkiye'nin elindeki yeni fırsat

Dr.Kürşad ZORLU
Gazeteci-Yazar Yeniçağ Gazetesi

Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM) ve Dışişlerine bağlı stratejik araştırmalar merkezi tarafından "Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı (CICA/ AİGK)" konulu çalıştay gerçekleştirildi. Süleyman Şensoy'un başkanlığındaki katılımcılarla birlikte özellikle Türkiye'nin bu süreçte nasıl bir strateji sürdüreceğine ilişkin ipuçlarını dinledik. Organizayı sağlayan proje koordinatörü Dr. Almagül İsina başta Türkiye olmak üzere bölgeyi çok iyi tanıyan bir uzman. İsina aynı zamanda Kazakistan'ın parlayan yüzünü de temsil ediyor ve sonuca dönük etkili işler yapıyor. CICA toplantısı da onlardan biriydi. CICA ya da yeni kısaltmasıyla AİGK önceleri bir forum niteliğindeyken Kazakistan'ın inisiyatif ile bugün 20 üye ve 10 gözlemci sayısı ile Avrasya'nın hemen hepsini bir araya getiren bir teşkilata dönüştü. Halen Çin, Rusya, İsrail, Hindistan ve Güney Kore gibi ülkeler üye olarak, ABD ve Japonya ise gözlemci statüsünde bulunuyor. Teşkilatın dönem başkanlığının 2 yılına Türkiye'ye geçeceği Haziran ayındaki İstanbul toplantısında Vietnam, üye olarak kabul edilecek. Türk dışişleri bunun için şimdiden bir görev gücü oluşturmuş durumda. Başkanlığını üstlenen büyükelçi Bülent Tulun konuşmasında proaktif olma, sıfır sorun ve herkesi kucaklayan güvenlik yaklaşımına dikkat çekti. Bölgemizde yaşanan pek çok sorunu ve bunların önümüzdeki dönemde derinleşebilme ihtimalini göz önüne almazsak teorik açıdan her şey güzel görünüyor.

Cevaplanmayan sorular

Bu süreçte Türkiye'den CICA'nın dönem başkanı olarak teşkilatın görev konularının başında gelen güvenlik, demokrasi ve insan haklarında açılım yapması bekleniyor. Aslında sürece nereden başlayacağımız da bellidir. CICA'nın değişen ve güçlenen konumu, Doğu Türkistan ya da onların dedikleri gibi "Sincan Özerk" bölgesindeki soydaşlarımızın her geçen gün umutlarını yitir-

diği yaşam ve gelecek mücadelesinde önemli bir özgürlük alanı haline gelebilir. Yine Özbekistan ile Türkiye arasında yaşanan soğukluğun ilgili teşkilatın İstanbul toplantısında giderilmesi şansı bulunuyor. Bu konulardaki belirsizlikleri gidermek ve büyükelçi Tulun'a sorularımı yöneltmek üzere söz aldım ve söz konusu hususları tekrarlayarak "acaba" diye sordum ancak cevap alamadım. Bir bakıma Çin büyükelçiliğinin alt kademede temsil edildiği toplantıda sorulmamış gibi davranıldı desem yanlış olmaz.

Avrasya'nın gözü...

Diğer yandan bölgedeki dengeler sebebiyle asla Çin ile karşı karşıya gelelim demiyorum. Bunu akli başında kimse istemez. Ama oradaki asimilasyona göz yummak, en temel insan hakkı ihlalleri karşısında sözde gezilerle gündelik çözümler aramak, Filistin'de üzerine bomba yağdırılan kardeşlerimizin feryadını duymamakla eşdeğer kabul edilebilir. Türkiye AİGK'deki görev süresi boyunca pek çok önemli iş yapabilir. Barışa katkı sağlayarak, Avrasya bölgesindeki güven tazeleme sürecini pekiştirebilir. Hatta Davutoğlu'nun AB benzeri bir birlik kurulması yönündeki düşüncesine taraftar toplayabilir. Fakat CICA'nın Doğu Türkistan'daki zulmün durdurulması adına bu meselenin konuşulması ve ilerletilmesi için en etkili zemin haline gelebileceğini ileri sürmek mümkündür. Üstelik neden çekiniyoruz ki? Yoksa Çin devletinin bu mesele karşısında Türkiye'ye "Sizin de PKK sorunuz var. Bu bizim iç meselemiz" diyerek geri püskürttüğü yönündeki görüşleri mi hatırlamak gerekiyor? Gelin Ortadoğu'da olup bitenler karşısında gösterdiğimiz hassasiyeti Doğu Türkistan'daki soydaşlarımızdan esirgemeyelim. Provokatörlere, zalimlere, yağmacılara ve sözde dost bildiklerimize bu işi bırakmayalım. Eğer Çin dostumuz ise işte asıl bunun için gereğini biz yapalım.



rıldı. Hatta daha da öncesinde, kaynakların dediğine göre; Uygurlar Çinli ajanlar tarafından izlendiklerine ve ülkeyi terk etmeleri istendiğine dair korkutulmuşlar. Gözlemcilerin çoğu, Kamboçya hükümetinin, en büyük bağışçıları olan Çin tarafından, geçen hafta Uygurları "suçlu" olarak nitelendirilmesinin ve iade edilmelerinin istenmesinin başlı başına bir delil olduğunu belirttiler.

Çin tarafından Kamboçya ekonomisine 1 milyar dolardan fazla yardımda bulundu ve Çin Başkan yardımcısı Xi Jinping 14 bağış ve kredi anlaşması imzalayacağı üç günlük bir ziyaret için ülkeye geldi. Çin uzmanı ve California Üniversitesi siyaset bilimi profesörü Richard Baum e-mailinde belirttiğine göre; Kamboçya, uluslar arası insan hakları sorumlulukları ile bölgedeki süper gücün kendisine sunduğu çıkarlar arasında kalmıştı. Sonunda ise, büyük ve güçlü Çin karşısında Kamboçya küçük ve zayıf kaldığı için Phnom Penh sığınmacıları iade etti ve Pekin'i yumuşatmak için dışarıdaki dünya tarafından kınanmayı göze aldı. Uygurlara yardım eden Cizvit Göçmen Hizmetleri'nden Denise Coghlan ise olayı "uluslar arası sığınma anlaşmasının korkunç bir şekilde ihlali olarak nitelendirdi ve son derecede üzgün olduğunu belirtti. Kamboçya'nın büyük bağışçısı Çin'den gelen teklife boyun eğmesinin ahlaki bir çöküşü gösterdiğini ve bazı durumlarda ekonomik faydaların insani değerlerin üstünde tutula-

bildiğinin göstergesi olduğunu söyledi. Ve şuna vurgu yapmak lazım: Kamboçya Uygurları dehşet verici bir kaderle yüzyüze gelmek üzere geri gönderdi.

Mr. Baum sınırdışı edilmelerini "acımasız bir cezaya tek gidişlik bilet" olarak nitelendirdi. Çin yönetiminin, Uygur siyasi hareketlerini durdurmak için baskı, eziyet, aydınları, muhalifleri ve protestocuları hapse atmak gibi sıkı tedbirler aldığını belirtti. Temsil edilmeyen Milletler ve İnsanlar Organizasyonu'ndan bir araştırmacı olan Andy Swan'a göre iade edilen sığınmacılara dair Çin kayıtları oldukça üzücü. Çin'e iade edilenlerin yasal yardımdan yoksun bırakıldıkları ve kapalı kapılar ardında yargılandıklarını belirtti. Mr. Swan "Şimdi 20 Uygur Çin'e iade edildi ve biz adil olarak yargılanacaklarına dair son derece karamsarız." dedi ve ekledi; "Kötü muameleye maruz kalacaklarını, ağır şartlarda yargılanacaklarını ve yeni yıla ölüm cezası veya uzun süreli hapis cezaları alarak gireceklerini düşünüyoruz."

Uygur Ulusal Kongresi adına konuşan İlshat Hassan ise "Kamboçya hükümetinin ellerinde bizim insanlarımızın kanı var" dedi ve ekledi; "İade edilen bu Uygurlar öldürülecekler ve Kamboçya Hükümeti onların ölümünden sorumludur, parayı almış olabilirler ama aldıkları para kanlıdır ve Tanrı onları cezalandıracaktır."



Doğu Türkistan'a Konvoy Yok Mu?

Abdullah MOLLAOĞLU
Yazar -gazeteturka.com

Televizyonlarda seyretmiş, gazetelerde okumuşsunuzdur; Geçen hafta içi, İngiltere'den yola çıkan bir insani yardım konvoyu Gazze'ye ulaştı. Başını bir İngiliz milletvekilinin çektiği bu konvoy karayoluyla önce Balkanlar'ı aştı. Ardından Türkiye üzerinden Suriye'ye geçti. Ürdün'de ve özellikle de Mısır'da karşılaşılan ciddi sorunlara rağmen hedefe ulaşıldı ve yanlarında getirdikleri yardım malzemeleri Filistinliler'e dağıtıldı. Filistin sorunu kökeni itibariyle neredeyse asırlık bir sorun. Eskilerin tabiriyle "asırdide bir mesele" "Son konvoy girişimi aslında sembolik bir hareketten öteye gidemiyor. Yani oraya az sayıdaki insanın ulaşmasıyla Filistin meselesi çözülmüş olmadı. Ya ne oldu? Sorun bir kez daha dünya gündemine gelmiş oldu. Özellikle Mısır'ın uyguladığı sert ve insafsız tedbirler bir anlamda Filistin davasına olumlu katkı sağladı. Zira bütün dünya yapılan bariz haksızlık karşısında doğal olarak mağdur tarafa hak verdi. Filistin, yıllardır gündemde olan bir konu. Mitingler düzenleniyor, beyanatlar, legal olsun illegal olsun eylemler yapılıyor. Illegal eylemler içinde uçak kaçırma da var. Legal eylemler arasında ise işte bu son konvoy organizasyonu gibi çabalamar da mevcut. Böylesi eylemciler sayesinde mesele sürekli gündemde tutuluyor. Sonuçta hem Filistinliler'in eli güçleniyor hem de İsrail pervasızlığına az da olsa mola vermek zorunda kalıyor. Şöyle bir düşünün. 70 yaşında bile olmanız şu an, Filistin meselesi hep taze. Sebebi belli: Böylesi yardım konvoyu tarzı eylemler.

Filistin meselesine çok ama çok benzeyen bir başka mesele var bir de. O meseleyi Filistin kadar bilmiyoruz. O meselenin adı: "Doğu Türkistan" meselesi. Nedense böylesi kanayan bir yara hakkında ülke kamuoyumuzun yeterli derecede bilgisi mevcut değil. Keza dünya kamuoyu da bu mevzudan -neredeyse- bihaber. Oysa, Doğu Türkistan 1949 yılından bu yana Çin'in işgali altında. Çin yönetimi oradaki Uygur Türklerle

ri'ne akıl almaz yöntemlerle baskı uyguluyor. O topraklarda nükleer denemeler yapılıyor. İnsanlar zorla çalıştırılıyor. Mecburi kürtaj artık sıradan bir uygulama. Siyasi ve kültürel haklar yasak. Göstermelik esnemeler ise sadece göz boyaması. Ve en vahimi yargısız infazlar. Çin, tiyatro sahnesi mahkemelerle Uygur Türkleri'ni idam ediyor. Gereke somut olmuş soyut olmuş umurlarında değil. Adalet, Çin sınırından içeriye giremiyor. Çin'in askeri gücü malum. Bu yüzden Doğu Türkistan'daki pervasız insan hakları ihlallerine dünyanın neredeyse tamamı sessiz kalıyor. Demokraside, hukuk devleti anlayışında ne kadar mesafe kat edilirse edilsin -maalesef- dünyamız hâlâ kaba kuvvetin geçerli akçe olduğu bir yer. Fakat Çin'in askeri gücü, Doğu Türkistan'daki hak ihlalleri ile ilgili herhangi bir çalışma içine girilmesine engel değil. Çünkü Çin'in yumuşak bir karnı mevcut. O yumuşak karın ise Çin ekonomisi. Çin, son verilere göre dünyanın en çok ihracat yapan ülkesi. Yıllar yılı Almanya'ya ait olan bu unvan 2009 sonu itibariyle Pekin'in eline geçti. Sosyalizm ve kapitalizm karışımı bulamaç sistemin "kârlı" bir sonucu da bu.

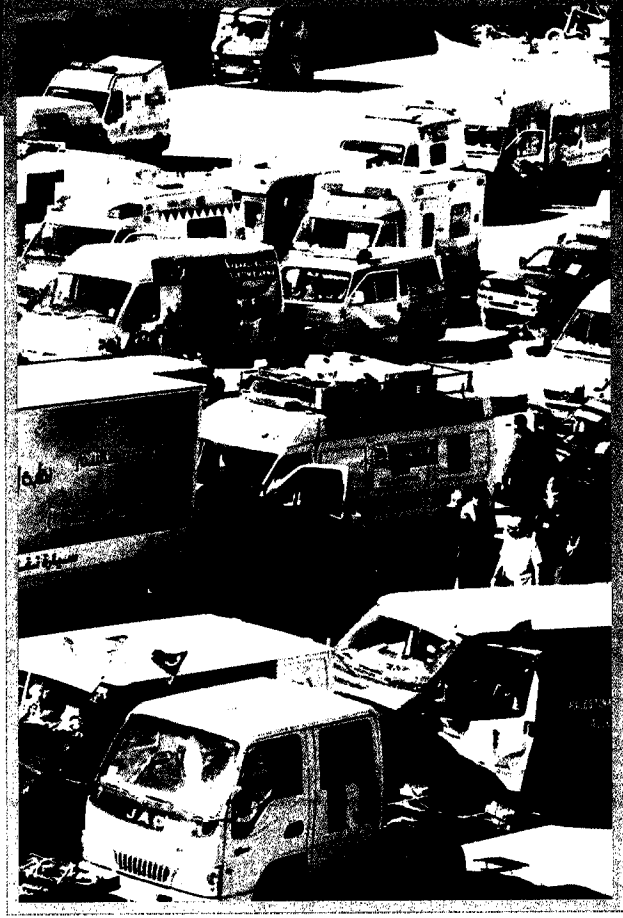
Bakın geçtiğimiz yılın yaz aylarında Doğu Türkistan'da yüzlerce Uygur Türkü Han Çinliler'i tarafından öldürüldü. Bu acı olay aslında Çin pratiğinde sıradan bir insan hakkı ihlaliydi.

Önceki yıllarda benzer olaylar yaşandığında sadece Türkiye'de bir kaç cılız pro-





testo gösterisi yapıldı ve Çin bu eylemleri asla umursamazdı. Ama bu yıl bir değişiklik oldu. Oradaki açık insan hakkı ihlali olayları önce -başta "TRT Türk" kanalı olmak üzere- uluslararası televizyonlarca yayınlandı. Ardından cep telefonları ile çekilen görüntüler internet marifetiyle bütün dünyaya yayıldı. Ve Çin, işte o koca mağrur Çin, ilk defa kendini ciddi anlamda savunma ihtiyacı hissetti. Çin'in kendini savunmak zorunda kalmasının sebebi böylesi bir insanlık ayıbının yüzüne vurulması değildi elbette. Çünkü Çin'de kızaracak yüz olsaydı o yüzün ta 1949'dan bu yana kıpkırmızı kesilmesi gerekirdi. Bu devletin bu defa tereddüde düşmesinin tek sebebi ekonomik kaygıydı. Dünyanın ihracat lideri, "müşterilerinin" karşısına böylesi kötü bir imajla çıkmak istemedi ve zevahiri kurtarma gayreti ile bir kaç açıklama yapabildi. Bu demektir ki Doğu Türkistan meselesinde doğru yol bulundu. Doğru yol; Çin'in yaptığı insan hakkı ihlallerini yasal şekillerde dünya gündemine getirmek. Fakat dikkat edilmesi gereken hususlar da var. Dünyanın, yani bütün insanlığın bu noktada desteğinin alınması için aşağıda ifade edeceğimiz konularda azami itina gösterilmeli; Öncelikle bu mesele bir milliyetçilik davası olarak öne sürülmemeli. "Adriyatik'ten Çin seddine Türk dünyası" sloganıyla ve sadece ırkçı duygularla hareket etmek, yeryüzünün diğer halklarının konuya ilk başta sempatiyle bakmasını engeller. Aynı şekilde olaya dinî açıdan yaklaşıp "Kızıl Çin müslüman Uygurlar'ı katlediyor" üslubundaki bir yaklaşım da sonuç almada yardımcı olmaz. Bağımsızlık Doğu Türkistan'ın en temiz hakkıdır. Zira Çin, bağımsız "Şarki Türkistan Cumhuriyeti"ni 1949 yılında yıkmış ve topraklarını işgal etmiştir. Yani Doğu Türkistan 61 yıldır bilfiil işgal altındadır. Lakin yapılacak çalışmalarda öncelikli hedef olarak bağımsızlık idealinin takdim edilmesi de kamuoyu oluşturma noktasında sakıncalar içerecektir. Hedeftektir: Doğu Türkistan'daki insan hakları ihlalleri küresel kamuoyuna duyurulacak ve Çin'den bu keyfi uygulamalarına son verme-



si istenecektir. Uygur işkadını Rabia Kadir, gerek acılı hayat hikayesi gerekse kadın olması hasebiyle böylesi bir insan hakları kampanyası için mükemmel bir lider adaydır. Onun sıcakkanlı ve içten yüzü mutlaka ve mutlaka ön planda tutulmalıdır. Ve bir de isim meselesi vardır. O toprakların adı ne Sincan, ne Şincan ne de Sinkiang'tır. Mekanın adı asırlardır "Doğu Türkistan"dır! Kamuoyunun bu isim noktasında bilgilendirilmesi de ayrı bir çalışma konusu olacaktır. Hasılı; Doğu Türkistan için ele silah alıp "Kızıl Çin gavuruna karşı cihat ilan etmeye" gerek yok. Çok basit yöntemler bile oradaki can yakıcı ihlallerin durdurulmasında etki edecektir. Bu yöntemleri belirlemek de her şeyden önce sivil toplum örgütlerine düşmektedir. Etkili bir medya gücü de hiç bir şekilde ihmal edilmemelidir. Aklınızda olsun; Gazze'ye giden konvoy Londra'dan yola çıktı. Açın bakın dünya haritasına. Ankara'dan ve hatta İstanbul'dan Doğu Türkistan'ın başkenti Urumçi ne kadar uzaklıkta. Parmak boğumu hesabıyla bile anlaşılabilir. Bakın Allah aşkına, İstanbul'dan Urumçi -Gazze'den Londra'ya kıyasla- çok mu uzakta?



www.rfa.org/uyghur

Türkçe'ye Çeviri:Gökbayrak

Kısa bir süre önce Pekin'deki Çin Siyasi Kanun Üniversitesi tarafından organize edilen sincang'daki Milletler İlişkisi İlmi Analizi Toplantısı'nda Çinli araştırmacılar hem 5 Temmuz olayları hem de Çin hükümetinin şuan uygulamakta olduğu azınlık siyaseti hakkındaki görüşlerini ortaya koydular.

"Dalay Lama ve Rabiye Kadir'in de Çin'e çağırılması, özgür seçime katılmalarının sağlanması, milletlerin kendi kaderini kendilerinin belirlemesine izin verilmesi gereklidir."Toplantıda Çin Siyasi Kanun Üniversitesi tarih araştırmaları bölümü başkanı Prof. Go Jiyu açılış konuşması yaparak toplantı amacını belirtti ve Çin hükümetinin 60 yıldan beri uygulamakta olduğu milletler siyaseti hakkında uzmanların daha özgür fikir beyan etmeleri gerektiğini, katılımcıların Ürümçi olaylarından alınacak ders ve tecrübeleri Çin hükümetinin yanlışlarını düzeltmesi için korkusuz bir şekilde ortaya koymaları gerektiğini kaydetti. Çin'in şuan uygulamakta olduğu siyaseti hakkında konuşan Çin Hua Üniversitesi tarih bölümü profesörü Çin komünist hükümetinin azınlık milletlerin kendi kendini yönetme ve diğer kanuni haklarına riayet etmediğini, hatta azınlık milletlere karşı şiddet kullanarak baskı altına alma siyaseti uyguladığını, bunların sonucunda 5 Temmuz Ürümçi olayları gibi olayların meydana geldiğini

belirtti ve konuşmasını şöyle sürdürdü. Şuan Çin'de uygulanmakta olan milletler siyaseti ve düzeni gerçekte imparatorluk düzenidir ve gerçek anlamda cumhuriyet düzenine uygun değildir. Ülkemizde uygulanmakta olan düzen uluslar arası alanda uygulanan tüm milletlerin eşitliğine dayanan demokratik düzenden çok uzaktır. Çin'de egemen olan halk değildir, iktidardaki parti asker gücüyle halkı yönetmektedir. Çin'de şuan iktidarda olan parti batı ülkelerinde olduğu gibi halk tarafından seçilerek iktidara gelmedi. Eğer Çin'de iktidar olacak parti gerçek anlamda halk tarafından seçilmesi gerekir diyeceksek Dalay Lama ve Rabiye Kadir'in de Çin'e çağırılması, özgür seçime katılmalarının sağlanması, milletlerin kendi kaderini kendilerinin belirlemesine izin verilmesi gereklidir. Ancak şuan hükümetimiz buna izin vermemektedir. Toplantıda konuşma yapan Çin Sosyal Bilimler Akademisi araştırmacısı Lyu Jingmin Çin'in şuan Uygurlara yönelik uygulamakta olduğu din siyaseti hakkında şunları söyledi: Biz Uygurlara karşı hem siyasi hem dini yönden baskı uygulamaktayız. Uygurların evlerinde dini ibadetlerini yerine getirmelerine yasal olmayan dini faaliyet demek çok gülünçtür. Hükümetin sürekli gündemde tuttuğu yasal olmayan dini faaliyet nedir? Ben bunu anlamakta güçlük çekiyorum. Toplantıya Pekin'deki genç Uygur entelektüelleri ve öğrenci temsilcileri de katıldılar. Toplantıda konuşma yapan bir Uygur genci 5 Temmuz Ürümçi olaylarının meydana gelme sebeplerini şu şekilde açıkladı: Bence Uygur halkı 60 yıldan beri otonom haklarını gerçek anlamda elde edemediler. Bunun net göstergelerinden biri 60 yıl içerisinde Çin bölgelerinden çok sayıda Çinli göçmenin Uygur otonom bölgesine getirilmiş olmasıdır. 1949 yılında Uygur otonom bölgesindeki Çinli nüfusu toplam nüfusun %6'sı iken bugün bu oran %46'ya çıkmıştır. Uygur otonom bölgesinde kurulmuş Üretim İnşaat Askeri Timi'nde ise Çinli göçmenlerin oranı %90'dan fazla hale gelmiştir. Bunun dışın-



da Uygur otonom bölgesinde köy kasaba yönetimine kadar tüm yönetim biriminde Komünist Parti teşkilat başkanları Han Çinlilerinden tayin edilmektedir. Hunen Üniversitesi profesörü Çin hükümetinin çift dilde eğitim siyasetini eleştirerek şunları söyledi: Çin hükümetinin çift dilde eğitim siyaseti gerçekte Çince ile eğitimi zorunlu olarak yaygınlaştırmak ve Uygurca ile eğitimi ortadan kaldırmak amacını gütmektedir. Amerika'nın milletler siyaseti ile Çin'in milletler siyaseti arasında büyük farklılıklar vardır. Çin hükümeti yerel etnik milletlerin dini inançlarına ve Uygur otonom bölgesinde Uygur halkının ana dilini kullanma özgürlüğüne saygı duymalıdır. Analiz toplantısı özgür bir ortamda yapılmış olup katılımcı uzmanlar bu toplantıda görüşlerini nispeten özgür bir şekilde ortaya koyma fırsatı buldular. Uzmanlar Çin hükümeti siyasetindeki eksiklikleri korkusuzca açıkladılar. Konuşmacılardan Hunen Üniversitesi Hukuk Fakültesi Profesörü Şü Jimin Çin hükümetinin Şincang ezelden Çin'in ayrılmaz bir parçasıdır tezini esprili bir şekilde eleştirerek şunları söyledi: Evet, hükümetimiz şuan genç nesillerin kulaklarına Şincang ezelden Çin'in ayrılmaz bir parçasıdır cümlesini yerleştirmeye çalışmaktadır. Bundan dolayı otonom hakkı isteyenleri bölücülükle suçlayarak bastırmaktadır. Bu, geçimsizlik yaşayan karı kocanın boşanmak isteyen karısına kocasının senin boşanmaya hakkın yok, çünkü senin mal mülkün fazla, eğer sen mal mülkünle benden ayrılırsan çocuklarına nasıl bakacağım, demesine benzer. Katılımcılardan bazıları Çin hükümetinin şuan uygulamakta olduğu siyaseti savunur bir tutum sergilediler. Uygur otonom bölgesinden gelen Şincang Sosyal Bilimler Akademisi çalışanlarından bir katılımcı Çin hükümetinin 5 Temmuz olaylarını bastırmadaki davranışını savunarak şunları söyledi: Evet, Şincang'da meydana gelen olaylar tabii ki yerel hükümetin milli siyasetindeki eksikliklerden meydana gelmiştir ve bunun çözümü yasal yollardan olabilirdi. Ancak şuan yurtdışında faaliyet gösteren örgütler

ve devlet içindeki bazı şahıslara karşı Çin hükümetinin ülkenin bütünlüğü açısından takındığı tutum doğrudur. Çünkü zamanında Amerika'da meydana gelen güney kuzey savaşı da ülkenin bütünlüğünü koruma amacını taşıyordu. Diğer katılımcılar toplantının Çin hükümetinin 60 yıldan beri uygulamakta olduğu siyaseti hakkında ilmi analiz yapmak için düzenlendiğini, siyasi tutum takınmanın yanlış olduğunu dile getirdiler. Merkez Televizyonu sosyal ilişkiler programı yapımcısı Mı Jyao görüşlerini şöyle açıkladı: Çin'de halkın özgür fikir beyan etme hakkı olabilir mi? Gerçi şuan çeşitli kurum ve üniversitelerden gelen uzmanlar ve bilim adamları ile birlikte Çin hükümetinin milli siyaseti ve 5 Temmuz Ürümqi olayları hakkında ilmi analiz yürüterek bu tür olayların önüne geçmek için bu toplantıyı düzenlemekteyiz. Çin hükümetinin burada ortaya konan görüşleri dikkate alacağından kuşkuluyum. Eğer Çin hükümeti kendi halkını dinleyen bir hükümet olsaydı 5 Temmuz Ürümqi olayları ve geçen seneki Tibet olayları meydana gelmemiş olacaktı. Çin'de gerçek demokrasi inşa edilip insan hakları güvence altına alındığında ancak gerçek anlamda milli otonom düzeni gerçekleştirebilir. Pekin'deki Siyasi Kanun Üniversitesi tarafından organize edilen bu toplantı uzman ve bilim adamlarının görüşlerini biraz daha özgürce beyan edebildikleri bir toplantı olmuştur.



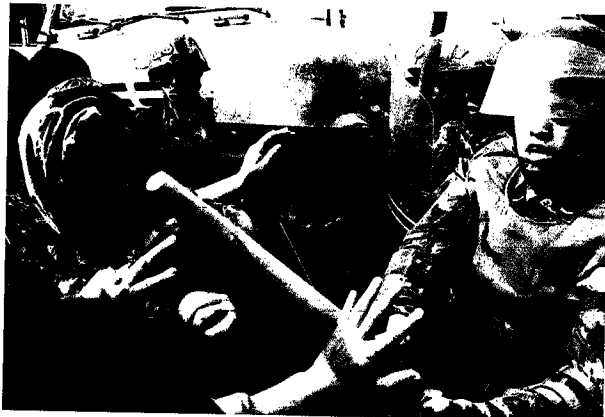


Amy REGER / Araştırmacı –Yazar

THE HUFFINGTON POST-12 Aralık 2009 Türkçe'ye Çeviri: Arzu AKGÜN

Başkan Obama geçen ay Şangay'ı ziyareti sırasında, belediye binasındaki toplantıda özgür bilgi akışının faydalarını vurguladı. Çin'in Doğu Türkistan'daki –Çin'in altıda birini kapsayan bölge- yaklaşık 20 milyon vatandaşı, bölgenin başkenti Urumçi'de 5 Temmuz 2009'da olan olaylardan sonra devlet tarafından uygulanan internet kesintisi ile karşı karşıya kaldı. Doğu internet kullanıcılarının karanlığa gömülmesinin üstünden nerede ise beş aydan fazla zaman geçti. Bu da çoğu kişinin işini durdurdu, online iletişimi engelledi ve barışçı protestolar, kötü muameleler ve kitle halinde tutuklamalar hakkında konuşulmasının önüne geçti. İnsan Hakları Gözlem grubu tarafından ekimde yayınlanan rapora göre Doğu Türkistan'da yüksek sayıda, Uygurların "zorla kayıp" olarak nitelemenin yerinde olacağı tutuklanmaları arttı. Bu da, 5 temmuz ile beraber Çin hükümetinin kanunların uygulanmasını hiçe saydığının uluslararası çapta daha fazla farkedildiğini göstermektedir. Uygurların şehrin Han Çin sakinlerine kötü davrandığı doğrulanmaktan uzak iken, uluslararası topluluklar Urumçi'nin her yanında Han Çinlileri'nin ordu ve güvenlik güçleri tarafından Uygurlara karşı uygulanan kötü muameleyi kınadılar. Dünyanın her yanındaki insan hakları organizasyonları ve hükümetler, 5 temmuzdan sonraki tutuklamalara dair adalet ve açıklık eksikliğini vurguladılar. 5 Temmuzdan beri, denizaşırı insan hakları grupları ve ayrıca diğerleri, Uygurların Urumçi'deki protestolarda ilk olarak barışçı bir şekilde Çin Halk Cumhuriyeti bayrağı taşıyarak sosyal ve

politik üzüntülerini meşru bir şekilde dile getirdiklerinin altını çizdi. Gözlemcilerin çoğu, Doğu Türkistan'da yaşayan herkesin barış ve huzuru için Çin hükümetinin sorunlara çözüm yolu araması gerekliliğini vurguladılar. İnsan Hakları örgütleri Çin'i, işsizlik, gelir dağılımı, dini baskılar, Uygur dilinin yokedilmesi, Uygur kadın ve çocuklarının zorla doğu Çin'e göç ettirilmesi gibi sorunlarla ilgilenmeye çağırdı. Bu çağrı, problemlerin çözülmesine aracılık etmek ve Uygurların sorunlarını barışçı ve verimli bir alanda ifade edebilmeleri için aracılık yapma fikri ile yapılmıştır. Çin hükümeti, uluslararası arenada 5 Temmuz'un protesto ve kötü muameleleri, düşman dış güçlerin (Uygur lider ve Dünya Uygur Kongresi başkanı Rabia Kader) organize ettiği terörist olaylar olarak göstermekte başarılı olamazken, görünen o ki, Çin görevlileri Temmuz 2009'da Urumçi'ye toplanan uluslararası muhabirler için özgürlük konusunda artan bir açıklık görüntüsü vermeye çalışmada inanılmaz bir uzmanlık sergilediler. Çoğuna göre, 5 Temmuz'dan sonra Çin'in yabancı muhabirlerin gözündeki algısında Mart 2008'de olan Tibet olaylarına göre değişiklik yaptı. Örnek olarak, en son Doğu Asya Forum'unda, yazar Mike West şöyle dedi; "Çin'in bu seferki açıklığı, batılı yorumcularca kayda değer bir açıklık olarak nitelendirildi." Diğer yandan, otoriter bir rejimin bir yıllık bir zamanda kendini inanılmaz bir şekilde şeffaflaştırabilmesi de merak uyandırabilir. Kanıtlar gösteriyor ki, Çin, batı medyasına nasıl görüneceğini düşünürken, Doğu Türkistan'dan bilgi çıkışını nasıl kontrol edeceğini ve yöneteceğini öğrenmiştir, hepsi bu. Çin, Urumçi'de, gazetecilerin isteklerini yönetmede, 2008 yılında Lhasa'da uluslararası medya üzerindeki yasağın aksine inisiyatif alarak, gerçeği tanımlamak ve güvenilirlik görüntüsü almak için bir fırsat yakalamayı başardı. Eğer Çin'in Urumçi'deki muhabirlere açıklığı, uluslararası medyayı manipule etmenin ötesi bir şey olsaydı, İnsan Hakları Gözlemcilerinin raporlarında tavsiye ettiği gibi Birleşmiş Milletler özel mekanizmalarını kabul etmedeki açıklığı ile tutarlı olurdu. Çinli liderlerin böyle bir işlem yapıp yapmayacağı belli değilken, Çin'in, performansı





değerlendirmek için veya huzursuzluk sonrası özellikle doğru koşulları araştırmak için uluslararası organların karşılama açısından sicili oldukça kötü durumda. CCP Merkez Komitesinden bir memur, kendisine Çin'in neden Mart 2008'de Lhasa'da olan olayları araştırmak için uluslararası organları davet etmediğini soran Alman gazeteciye bunun Çin'in işleri olduğunu ve asla izin vermeyeceğini söyledi. İnternet kısıtlamasına ek olarak, Çinli yetkililer bölge dışına yapılan uluslararası telefon görüşmelerine de blok koydular ve Doğu Türkistan temelli olmayan sosyal iletişim sitelerine ve Uygur forumlarına yasak getirdiler. Çin halkının bir kısmının bilgi erişimine yapılan bu yasaklama açıklık ve şeffaflık değil, hükümetin kendisinden gel-meyen haber ve iletişimi yönetmek ve kontrol etmek istediğini gösterir. Ayrıca, Doğu Türkistan'daki bilgi akışının kesilmesi, Urumçi'de halk arasında paranoya ve histeri oluşturdu ve şırına saldırılarına dair yüzlerce asılsız söylenti çıktı. (hükümetin kendisinin bu şırıngalı saldırıların teröristler tarafından yapıldığını söylemesinden bahsetmiyorum) Geçen Eylül ayında, bölgede devam eden internet kısıtlanmasının yanısıra, Doğu Türkistan'daki kanun koyucular, ayrılıkçılığı online tartışırken İnternet kullanıcılarını yasakladılar. "Bilgi Promosyon Faturası" diye ironik bir şekilde tanımlanan durum, yetkililerin tehdit olarak gördükleri e-mail, web sitesi, online iletişim forumlarını engelleme amacı taşıyor görünüyor. Tasarı sadece 5 temmuzda ve sonrası günlerdeki olayların video ve görüntülerini paylaşmak isteyen internet kullanıcılarını kısıtlamakla kalmıyor aynı zamanda hükümet yetkililerinin Uygurları engelleme ve cezalandırma alanını genişletiyor. Temmuz ayında Doğu Türkistan'a gelen bütün yabancı gazeteciler için bölgede internet erişimi sağlanmakla birlikte hükümet yetkililerinin eşliğinde çalışmaları istendi. İnsan Hakları İzleme Örgütü tarafından, belirtildiği gibi "hükümetin istemediği bilgileri paylaşmak

isteyen olduğunda engel olundu ve bazı durumlarda, gözaltına alındı ve bölge dışına çıkarıldı" İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün raporunun belirttiğine göre, yetkililerin onaylamadığı şekilde raporlama yapan bazı yabancı gazeteciler göz altına alındı. Bunların arasında, güneybatı şehri Kaşgar'ın durumunu bildiren muhabirler de vardı. Şehirden zorla çıkarıldılar. Hong Kong muhabirleri de eylülde Urumçi'deki protestoları aktardıkları için paramiliter polis tarafından dövüldüler. Kaşgar ve Urumçi'ye girmesine izin verilen deneyimli bir BBC muhabirinin gözlemleri, Çin hükümetinin batılı gazetecilerin algısını nasıl yönettiğini gösteriyor. "Kuşatma Altındaki İki Şehrin Hikayesi" adlı raporunda BBC editörü John Simpson, Kaşgar'daki köktendinci Uygur İmama dair uyarıları ile Çin hükümetinin propagandasını yaptı. Simpson'un -temmuz olaylarındaki ölü sayısına dair niteliksiz resmi rakamları da içeren- iddiaları, kayıp rakamları veya Uygur terörizmi iddialarına dair resmi söylemlerin doğruluğu başka bağımsız kaynaklardan araştırılmadan, sorgusuz gerçek olarak aktarıldı. Simpson'ın raporuna göre "vatanseverlik" üzerine vaaz veren Uygur imam aşırı dinciliğin önüne geçmek için bastırılmıştır. Belki de Kaşgar'ın resmi çizgisi hakkında "köktedincilerin yatağı" demek Kaşgar'a dair uluslararası raporların kısıtlanmasını haklı çıkarmak için güvenli bir yoldur. Çin hükümetinin bölgedeki demir yumruk politikalarını haklı çıkarmak için "Uygur terörü" etiketini kullanmaları daha kapsamlı bir yoldur. Güvenlik görevlilerinin, daha önce 200.000'den fazla Uygur sakininin yaşadığı ve geleneksel Uygur kültürüne dair tarihi bir merkez olan Kaşgar'da olan yıkımların haber yapılmasının, bildirilmesinin engellenmesi için güvenli bir bahanedir bu. Şubat 2009'da başlayan ve temmuzla beraber ivme Eski Şehir'in yıkımına dair Uygurların seslerini duyurma şansları olmadı. Simpson ve ekibinin görüntülediği bir Uygur kadına göre 10 Uygur intikam saldırı-



larında ölürken 198 Çinli öldü. Gazetecilerin araştırma yaptıkları konularda bağımsız ve farklı bakış açılarına sahip kişilerden konuları araştırmaları gerekiyor. Tabi güvenlik personeli tarafında takip edilen Urumçi sakini bir Uygur'un yabancı bir televizyona konuşurken ne kadar bağımsız olacağı da tartışmalıdır. 2004'te Ghulija şehrindeki Dilhex Tiliwaldi'ye olduğu gibi Doğu Türkistan'da olanlara dair yabancı gazetelere hükümet politikasının aksi yönde bilgi veren Uygurlar da "kayboluyorlar" BBC hiçbir niteliği olmayan resmi hükümet rakamlarını tekrar ediyor. Batı medyasındaki haberler, Urumçi'deki ve Shaoguaon'daki, 5 temmuz protestolarının tetiklemesi olarak görülen,

dan her zaman mutlu olur. Bu belki de 24 saatlik haber döngüsüne bir şeyler yetiştirebilmek içindir. Büyük ve etkileyici rakamlar her zaman etkileyicidir. Çünkü rakamlar karmaşık olaylara güvenilir bir kılıf sağlarlar. Çün hükümetinin halka baskısı ve bilgi akışını sıkı kontrolüne bağlı olarak yapamadıkları araştırmaların yerine geçer bu rakamlar.

Erişimdeki bu tekelin Çinlilerin elinde olması, onlara Uygurların ve İnsan hakları gruplarının iddialarının ortadan kaldırılmasını ve asılsız söylentiler olarak görülmesini sağlama imkanı verir. Tıpkı İnsan Hakları İzleme Grubunun zorla ortadan kaybol-



26 Temmuz 2009'da bir fabrikada yapılan ölümcül saldırıya dair resmi ölüm rakamlarını veriyor. Çoğu raporun Uygurlara karşı şiddet iddiaları veya resmi rakamlara dair şüpheleri belirtmediği gibi, bir çoğu Urumçi'de 197 kişi öldü, 1600 kişi yaralandı ve "2 Uygur erkek Uygur-Han kavgasında öldü" diye geçiriyor. Olaylara sadece Çinli yetkililerin yansıttığı şekilde bakmamak gerekiyor.

Uygur hakları grupları, Doğu Türkistan'daki duruma dair gazetecilerin haber yapacağı zaman en önemli kaynaklardan birisi olmalıdır. Bütünlüklü bir gazetecilik için olaya her yönüyle bakmak gerekir, Uygurların sesini duymazlıktan gelmek yerine Çin hükümeti kadar Uygurların iddialarına da kulak verilmeli. Ancak görünen o ki, medya, önlerine konulan büyük rakamlar-

malar ile ilgili raporunda yaptığı gibi. Olimpiyat olaylarında ise protestoları "dostça iptal" ya da tamamlanmamış idari gereksinimler nedeniyle askıya alınmış gibi gösterilmiştir. Uygurların durumunda görünen o ki, devlet yönetimli basın yoluyla propaganda sayesinde haksız yere elde ettikleri başarılarıyla Çinli liderler kendileriyle gurur duymalıdır. Online gönderme yapabilmek için tanımlanamayan bir yöntem kullanan batılı bir blogcunun yazdıklarını da içeren Doğu Türkistan'daki son haberlere göre, internet kullanıcılarının resmi haber sitelerine ve çok sınırlı olarak Doğu Türkistan temelli bazı internet sitelerine erişimi olduğunu ancak e-mail, skype, anlık mesajlaşma gibi imkanlara ulaşamamaktadırlar. Yetkililerin normal internet erişiminin ne zaman mümkün olacağını belirtmemektedirler.



Palau devlet başkanı Guantanamo'dan serbest bırakılan Uygurları kendisi karşıladı



Guantanamo'da tutuklu bulunan Uygurlardan 6 kişi, ilgili şahıslarla birlikte Pazar günü Pasifik ülkesi Palau'a yerleştirildi. Haber ajanslarından alınan bilgiye göre Palau devlet başkanı Johnson Toribiong havalimanına gelerek gelen Uygurları kendisi karşıladı ve devletin tahsis ettiği evlere yerleştirdi. Palau devlet başkanı ülkesine gelen Uygurların barınma, eğitim ve diğer ihtiyaçlarının karşılanacağını belirtti. Palau Çin ile diplomatik ilişkisi bulunmayan bir ada ülkesidir. Bu yıl ortalarında 4 Uygur Atlantik'teki ada ülkesi Bermuda'ya yerleştirilmişti.

5 Temmuz olayları Ürümqi nüfusunu nasıl etkiledi?

Ürümqi Nüfus ve Aile Planlama Komitesi Ürümqi nüfusunun bir yılda 160 bin artarak 2.5 milyon olduğunu açıkladı.



Bu artışın 5 Temmuz olaylarından sonra nüfus kayıtlarının sıkılaştırılmasından kaynaklandığı belirtildi. Ancak Uygur aktivistler 5 Temmuz olaylarından sonra şehir nüfusunda büyük ölçüde azalma olduğunu ortaya koymaktadır. 5 Temmuz olaylarından sonra Çin hükümeti Ürümqi'ye sonradan çalışma ve diğer amaçlarla gelen Uygurları memleketlerine geri göndermiş ve çeşitli baskılarla Ürümqi'deki Uygur nüfusunu azaltmaya çalışmıştı.

Çin idamla cezalandırdığı 9 Uygurun infazını gizlice gerçekleştirdi



Çin hükümeti daha önce 5 Temmuz olaylarına karıştıkları gerekçesiyle 21 kişiyi yargılamış ve onlardan 11 kişiye idam

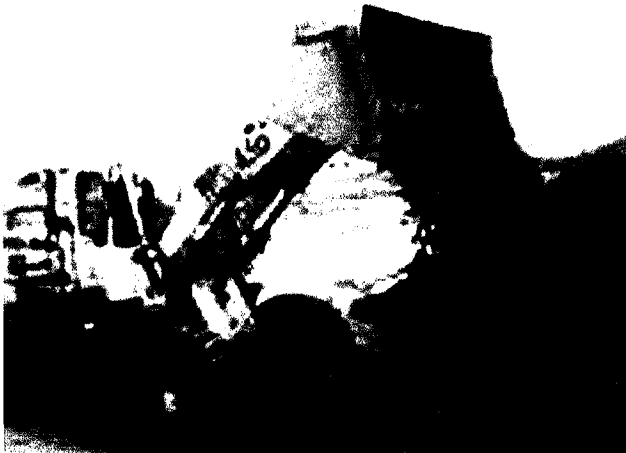
L cezası vermişti, ancak infazının gerçekleşip gerçekleşmediği konusunda bilgi vermemişti. Çinli haber kaynakları bugün 9 kişinin infaz edildiğini bildirdi, ancak hangi gün nerede ve nasıl infaz edildikleri hakkında bilgi vermedi. Ülke dışında yaşayan Uygur aktivistleri bu olayı şiddetle kınadılar. 5 Temmuz olaylarına karışmakla suçlanan diğer kişilerin yargılanması devam etmektedir.

Uluslar arası Af Örgütü Çin'i idama mahkûm edilen 9 Uyguru adil yargılamakla suçladı



Fransa kaynaklı haberlere göre Uluslar arası (UAÖ) Asya Pasifik sorumlusu yardımcısı Roziyn Rif'in hazırladığı raporda zanlıların avukat seçmesine izin verilmediği, yargılamanın halka kapalı yapıldığı, yargılama süresinin kısa tutulduğu, avukatların savunmalarına kısıtlama getirildiği, suç delilleri üzerinde dikkatli durulmadığı belirtildi.

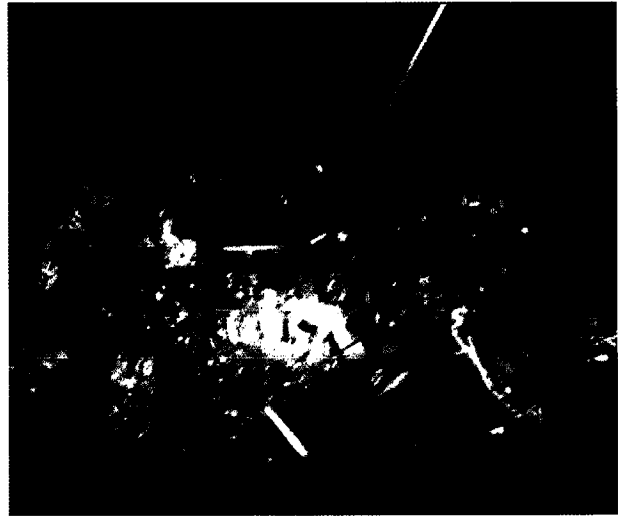
Çin Turfan ve çevre bölgelerinde 190 milyar ton kömür rezervi bulunduğunu açıkladı



Çinli Şinhua Ajansı bir yıldan beri yapılan aramalar sonucunda Turfan, Kumul, Gulca bölgelerinde Çin'e taşınabilecek durumda

olan 190 milyar ton kömür rezervi bulunduğunu bildirdi. Habere göre Çin dış kaynaklarla söz konusu bölgelerde çok sayıda maden ocağı inşa etmeyi ve 2020 yılına gelindiğinde Uygur otonom bölgesinden elde edilecek kömür miktarını toplam ülke kömür üretim miktarının iki katına çıkarmayı planlamaktadır.

Çin birimlerinin 5 Temmuz gecesi silahlı susturma hareketi yaptığı ortaya çıkmaktadır



5 Temmuz gecesi Çinli güvenlik güçleri olayları bastırmaya çalışırken Uygurların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde elektriklerin kesildiği ve silah seslerinin duyulduğu iddia edilmiş ve Çin kaynakları bunu kabul etmemişti. İngiltere'de yayınlanan gazete haberine göre Çinli ve Uygurlardan oluşan bölge halkı 5 Temmuz gecesi elektriklerin kesildiği, ağır silahların kullanıldığı çok sayıda kişinin öldüğü ve tutuklandığını doğrulamıştır. Çin makamları 5 Temmuz gecesi elektriklerin kesilmediğini, ağır silahların kullanılmadığını, sadece 12 kişinin öldüğünü açıklamıştı.

İspanyol mahkemesi Jiang Zemin ve arkadaşlarını mahkemeye çağırdı

İspanyol mahkemesi Çin devlet eski başkanı Jiang Zemin ve arkadaşları Jia Chinglin, Bu Enley, Wu Guanqing'i Falong-gong tarikati mensuplarını bastırması suç-



lamasıyla mahkemeye çağırdı. Amerika'nın Sesi radyosunun haberine göre Madrid'de bulunan İspanya Devlet Mahkemesi hakimi Ismer Morino Çin'de işkence gören ve cezaya çarptırılan Falong-gong tarikatı mensuplarının başvurusu üzerine Zemin ve arkadaşlarını mahkemeye çağırdı.

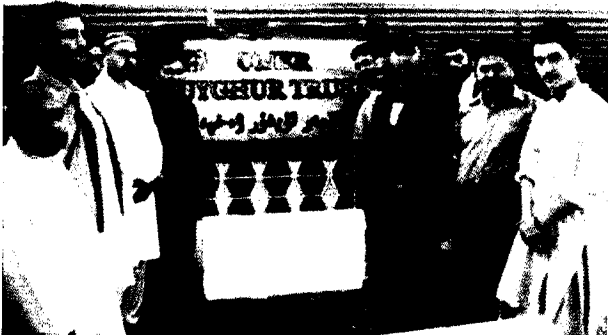
suplarının başvurusu üzerine Zemin ve arkadaşlarını mahkemeye çağırdı.

Çin'in Uygur bölgesinde başlattığı Şiddetli Darbe İndirme hareketinde 200'den fazla kişi tutuklandı



Yurtdışındaki Uygur örgütlerinin bildiklerine göre Çin makamlarının Kasım 2009'da başlattığı 100 günlük Şiddetli Darbe İndirme hareketi kapsamında 260 civarında kişi tutuklandı.

Uygur kökenli Pakistan vatandaşı Kemiridin ajanlık yapmaya zorlandı



Pakistan'da yaşayan Kemiridin Abdurahman kısa bir süre önce memleketi Yerkent'e ziyarete geldiğinde Çin makamları tarafından ajanlık yapmaya zorlandı. Alınan bilgiye göre Çin polisleri önce Kemiridin'i 15 gün tutuklu bulundurdu, sonra 5000 yuan karşılığında serbest bıraktı ve kendilerine ajanlık yapmaya zorladı.

Çin makamları Cuma günü 3 kişiye daha idam cezası verdi



Cuma günü 5 Temmuz Ürümçi olaylarına katıldıkları suçlamasıyla 3 kişi daha idamla cezalandırıldı. Çinli haber kaynaklarının verdiği bilgiye göre bu 3 kişinin ikisi Uygur ve adları da Hayrunnisa Savut, Ruzikari Niyaz, diğeri de Çinli'dir.

Pekin Uygurların dilini Çinceye çevirmek için 5 milyar yuan bütçe ayırdı

Uygur	Çince	İngilizce	Çince	İngilizce	Uygur	Çince	İngilizce	Çince	İngilizce
ا	أ	a	ア	a	خ	خ	x	خ	x
ب	ب	b	ب	b	د	د	d	د	d
پ	پ	p	پ	p	ز	ز	z	ز	z
ت	ت	t	ت	t	ح	ح	h	ح	h
ث	ث	th	ث	th	ج	ج	j	ج	j
ق	ق	q	ق	q	چ	چ	ch	چ	ch
ك	ك	k	ك	k	غ	غ	gh	غ	gh
گ	گ	g	گ	g	ف	ف	f	ف	f
ن	ن	n	ن	n	پ	پ	p	پ	p
ی	ی	y	ی	y	ت	ت	t	ت	t
و	و	w	و	w	ث	ث	th	ث	th
ز	ز	z	ز	z	ج	ج	j	ج	j
ح	ح	h	ح	h	چ	چ	ch	چ	ch
خ	خ	x	خ	x	گ	گ	g	گ	g
د	د	d	د	d	ن	ن	n	ن	n
ذ	ذ	zh	ذ	zh	ی	ی	y	ی	y
ر	ر	r	ر	r	و	و	w	و	w
ز	ز	z	ز	z	ه	ه	h	ه	h
س	س	s	س	s	و	و	w	و	w
ش	ش	sh	ش	sh	ز	ز	z	ز	z
ص	ص	s	ص	s	ح	ح	h	ح	h
ض	ض	zh	ض	zh	خ	خ	x	خ	x
ط	ط	t	ط	t	د	د	d	د	d
ظ	ظ	zh	ظ	zh	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ق	ق	q	ق	q	ر	ر	r	ر	r
ك	ك	k	ك	k	ز	ز	z	ز	z
گ	گ	g	گ	g	ح	ح	h	ح	h
ن	ن	n	ن	n	خ	خ	x	خ	x
ی	ی	y	ی	y	د	د	d	د	d
و	و	w	و	w	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z	ر	ر	r	ر	r
ح	ح	h	ح	h	ز	ز	z	ز	z
خ	خ	x	خ	x	ح	ح	h	ح	h
د	د	d	د	d	خ	خ	x	خ	x
ذ	ذ	zh	ذ	zh	د	د	d	د	d
ر	ر	r	ر	r	ذ	ذ	zh	ذ	zh
ز	ز	z	ز	z</					

Çift Dilde Eğitim programında kullanılmak üzere 5 milyar yuan bütçe ayırdı. Çin çift dilde eğitim adı altında 2006 yılında anaokullarında Çince eğitime başlamıştı.

5 Temmuz Ürümçi olayları nedeniyle tutuklananlar arasında 13 yaşında çocuklar da var



Hapsaneleri gizlice ziyaret ederek ve ailelerle sohbet ederek alınan bilgiye göre 5 Temmuz Ürümçi olaylarından sonra başlatılan temizlik hareketinde tutuklananlar arasında 13 yaşında çocuklar da var. Her gün yüzlerce kişi hapsanelerin önüne gelerek çocuklarından haber almaya çalışmaktadır. Olay üzerinden 5 aydan fazla zaman geçmiş olmasına rağmen bazı aileler çocuklarından hiç haber alamamaktadır.

Kamboçya ülkesine sığınan 22 Uygurdan 20 kişiyi Çin'e iade etti



Vietnam sonra Kamboçya'ya sığınmışlardı. Daha önceki senelerde Nepal ve Pakistan gibi ülkelerden Uygur sığınmacılar

Çin'e iade edilmiş, birçoğu da idam edilmişlerdi.

Birleşmiş Milletler kamboçya'yı kınadı



Kamboçya'nın 20 Uyguru Çin'e iade etmesi uluslar arası alanda tepkiyle karşılandı. BM insan hakları komitesi çalışanı Manfred Nowak Çin'in olay zanlılarını adil yargılamadığını, birçoğunun idamla karşı karşıya kalacağını, Kamboçya'nın uluslar arası insan hakları kurallarına uygun davranmadığını belirtti.

Ürümçi'de protesto gösterisi düzenlemek için dilekçe veren 7 kişi tutuklandı



Çinli internet sitelerinde yer alan habere göre Ürümçi'de Cuma günü protesto gösterisi düzenlemek için dilekçe veren 7 kişi tutuklandı. Peşpeşe gelen idamlardan sonra durumun daha da kötüleşmesi endişesi taşıyan halk durumu protesto etmek istemişti ve dilekçe verenler arasında yaşlı kadınlar da bulunmaktaydı.

5 Temmuz Ürümçi olayları 2009 yılının etki uyandıran olayları listesine girdi



Uluslar arası haber kanalı BBC'nin hazırladığı 2009 yılında küresel ölçekte etki uyandıran olaylar listesinde 5 Temmuz Ürümçi olayları ilk sırada yer aldı. BBC aynı anda 5 Temmuz Ürümçi olayları hakkında detaylı bilgi verdi.

BAKAN ÇELİK'TEN DIŞ TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI DERNEKLERİNE YEMEK



01 Kasım 2009 - Devlet Bakanı Faruk Çelik, Dış Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı kurulması çalışmalarıyla ilgili olarak hazırlanan yasa taslağını Başbakanlığa gönderdiklerini söyledi. Feshane'de Dış Türkler ve Akraba Topluluklar Derneklerine verilen yemekte konuşan Bakan Çelik, ortak tarih ve kültürel değerlere sahip Türk dünyasının, tek millet pek çok soydaşların, yaşadıkları yerlerdeki savaş ve isyanlar neticesinde etnik temizliğe maruz kaldıklarını ve oralarda yaşayamaz hale gelince Türk milletinin ebedi yurdu olan Anadolu'ya geldiklerini hatırlatan Çelik, soydaşların Türkiye'de yaşayanların kendilerinin öz kardeşleri ve Türkiye'nin de öz vatanları olduğunu bildikleri için Türkiye'yi seçtiklerini kaydetti. Göçe zorlanan Balkanlardaki Türk Müslüman topluluklar, Kafkaslarda Çeçenler ve Ahıskalıların uğradığı katliamlara dünyanın sergilediği kör ve sağır tutumun halen sürdüğünü ifade eden Çelik, bu sebeplerle yaşanan göçlerden Anadolu'da bazı köşelerin yeni Kafkasya, Yeni Türkmeneli, Yeni Türkistan haline geldiğini söyledi. Sayın Çelik geçmişte yaşanan bu acıların bittiğini söylemenin, tarihi unutup geleceğe bakmayı istemenin doğru olmayacağını, tarihin

tekerrür etmemesi için kardeşlik bağlarını stratejik işbirliğine dönüştürülmesi gerektiğini dile getirdi. İşbirliği alanlarının titizlikle seçilmesi gerektiğine dikkati çeken Çelik, üzerinde bulunan coğrafyanın bir enerji koridoru olma özelliğiyle de önemli bir işbirliği alanı olabileceğine işaret etti. Çelik, işbirliğinin derinleşmesinin Türk dünyasının barış ve huzur dolu geleceğinin de teminatı olduğunu söyledi. Konuşmasının ardından, Kayseri Doğu Türkistan Derneği tarafından, Türkiye'nin Çin'in Doğu Türkistan'da yaşanan olaylar karşısındaki tavrı sebebiyle Bakan Çelik'e çeşitli hediyeler takdim edildi. İstanbul Türk Ocağı Şube Başkanı Cezmi Bayram da Türkiye'nin elinde çok fazla para harcamadan sadece ilgilenererek lobi faaliyetleri oluşturabileceği büyük akraba toplulukları olduğunun altını çizdi. Türkiye'nin bu coğrafyada bekası için ciddi bir yapılanmaya ihtiyacı olduğunu dile getiren Bayram, bu resmi yapılanmanın da ilgili bakanlık tarafından kurulmaya çalışıldığını belirterek, "Sayın Bakanımıza bu konuda herkesin destek vermesi gerek" dedi.

BİLKENT ÜNİVERSİTESİNDE DOĞU TÜRKİSTAN



12 Kasım 2009 Bilkent Üniversitesi Türk Dünyası Topluluğunun düzenlemiş olduğu Doğu Türkistan'da gelişmekte olan son olaylar hakkında konferans tertip edilmiş konuşmacı olarak derneğimiz adına Sayın Seyit Tümtürk ve Ankara Üniversitesi

öğretim üyesi Sayın Yrd.Doç.Dr. Erkin Emet iştirak etmişlerdir.Konferans tarihinin 12 Kasım'da olması, Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti (12 Kasım 1933) Doğu Türkistan Cumhuriyeti (12 Kasım 1944 Çin Rus işbirliği ile bu iki Cumhuriyetinde yıkıldıklarını dile getirerek bu iki Cumhuriyet anıldı. 5 Temmuz olaylarından sonra Doğu Türkistan'da gelişmekte olan olaylar hakkında yetkili ağızlardan davetlilere geniş çaplı bilgi verildi. Özellikle öğretim üyeleri ve öğrencilerin büyük ilgi gösterdikleri bu konferansın bitiminde soru cevap kısmında oldukça anlamlı soruların yönetilmesi ile Üniversite camiasının bu konulardaki bilgiye ihtiyacı olduğu gözlemlendi.

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ VE TÜRK OCAKLARINDA DOĞU TÜRKİSTAN KONFERANSI GERÇEKLEŞTİRİLDİ



13 Kasım 2009 Türk Ocakları Gaziantep Şubesi tarafından Büyükşehir Belediyesi Çetin Emeç Toplantı Salonunda düzenlenen "Doğu Türkistan ve Uygur Türklerinin Geleceği" konulu konferansa dernek başkanımız sayın Seyit Tümtürk iştirak ederek davetlileri bilgilendirdi. Ayrıca Gaziantep Üniversitesinde dernek başkanımız Sayın Seyit Tümtürk yaptığı konuşmasında 5 Temmuz 2009 günü meydana gelen olaylarda "binlerce Uygur Türkünün hayatını kaybettiğini ve binlerce Uygur'un tutuklandığını" söyledi. Müslüman Uygur Türkleri-

nin üzerine giden Çin ordusunun "en az 5-6 bine yakın Uygur Türkünü ya öldürdüğünü ya da yaraladığını" ifade eden Tümtürk, sözlerini şöyle sürdürdü: İnsanların tek düşüncesi vatani, toprağı, dini ve inancıydı. Şimdi ise Doğu Türkistan bunları yaşamaktadır ve bu mücadele de ilerleyen süreçte ödün vermeden devam etmektedir" ifadesinde bulundu. Konferansın sonunda konuşmacı Dünya Uygur Kurultayı Başkan Yardımcısı ve Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı Seyit Tümtürk'e, Tarih Bölüm Başkanı Doç. Dr. Bilgehan Pamuk tarafından plaket takdim edildi.

İSKENDERUN'DA DOĞU TÜRKİSTAN RUZGARİ



14 Kasım 2009 Doğu Türkistan'daki soykırıma dikkat çekildi; İskenderun Kültür ve Dayanışma Derneği (İs-Der) tarafından organize edilen 'Doğu Türkistan-Uygur Özerk Bölgesinin Dünü-Bugünü' konulu konferansa konuşmacı olarak Dünya Uygur Kurultayı Başkan Yardımcısı ve merkezi Kayseri de bulunan Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı Seyit Tümtürk katıldı. İskenderun Belediye Kültür Sarayında düzenlenen konferansa İskenderun Kültür Dayanışma Derneği Başkanı Sayın Nurettin Can, İskenderun Yardımlaşma Derneği Başkanı Sayın Yaşar Bilgin, Birleşik Emekliler Derneği Başkanı Sayın

Öner Çetinkaya, Türk Kadınlar Birliği Başkanı Sayın Canan Gencer, MHP İlçe Başkanı Sayın İbrahim Gül, Alperen Ocakları Başkanı Sayın Adem Uslu, Karayılan Belediye Başkanı Sayın Mehmet Yurtman, Payas Belediye başkanı Sayın Bekir Altan, Kuzuculu Belediye Başkanı Sayın Yaşar Toksoy, Saadet Partisi İl Başkanı sayın Muzaffer Filiz, HEPAR İlçe Başkanı Sayın Mesih Erozan, Merköy Ülkü Ocağı Başkanı sayın Mustafa Mor, MHP Gençlik Kolları İskenderun sorumlusu Sayın Adnan İşler, Payas Ülkü Ocağı Başkanı sayın Bayram Çil ve kalabalık bir halk grubu katılmıştır, basının yoğun ilgi gösterdiği bu konferansta dernek başkanımız sayın Seyit Tümtürk yaptığı konuşmasında Doğu Türkistan'ın unutturulmak istendiğini ama Türk halkının Doğu Türkistan'ı unutmayacağından ve unutturmayacağından emin olduklarını dile getirdi. Türk devletinin ve halkının Doğu Türkistan'a yakın olduklarını her zaman gösterdiklerini ifade eden Tümtürk, "Türk devleti iktidarıyla muhalefetiyle Doğu Türkistan'ın yanında olduklarını göstermiştir. Son olarak Urumçi'de yaşanan olayların ardından Türkiye'deki 80 vilayet ayağa kalktı ve Türk halkı Doğu Türkistan'daki kardeşlerinin yanında olduklarını gösterdi. Türk milletine her zaman müteşekkiri olacağız. Türk milleti sokağa dökülmeseydi, hassasiyet gösterilmeseydi, 5000 yerine 10 bin kişi katledilirdi. Türk milletinin duyarlılığı sayesinde daha büyük bir katliamın önüne geçildi" diye konuştu.

BİR BAŞKADIR BİZİM BAYRAMIMIZ...

27 Kasım 2009 Dini Bayramlarımızdan biri olan Kurban Bayramı Kayseri'de ikamet etmekte olan Doğu Türkistanlılar tarafından 50 yıl önce memlekette bıraktıkları örf adetleri aynen Kayseri'de devam



ettirmektedirler. Birliğin paylaşmanın en ön safa çıktığı bugünlerde sabah namazını müteakip mahallenin ilk evinden başlayarak en son haneye kadar süren bu Bayramlaşma merasiminde baba, oğul, torun üç nesil bir arada bulunarak birliğin sembolü olmaktadır. Bu birlikteliğimizin ömür boyu sürmesi dileğiyle.

MALTEPE ÜNİVERSİTESİNDE DOĞU TÜRKİSTAN SORUNU ANLATILDI



5 Aralık 2009 Daha önce derdimizi anlatmak için kapılarını çaldığımız birçok üniversite bize zaman ayıramazken bugün Üniversitelerimiz gerçekleri bizden öğrenmek için derneğimize yoğun ilgi göstermektedir. 5 Temmuz olaylarından sonra ülkemizin çeşitli illerindeki üniversitelerimiz sivil toplum örgütlerinin hazırlamış oldukları etkinliklere Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği ve Ankara şubemiz iştirak ederek Doğu Türkistan gerçeğini birebir anlatmıştır. En son olarak Maltepe Üniversitesi

tesinin hazırlamış olduğu" Uygur Toplumu-
nun Dünü Bugünü Yarını" adlı toplantı
başarı ile gerçekleşmiştir. Bu toplantıya
Türkiye dışında kendi dallarında Doğu
Türkistan konusunda uzman kişilerde katıl-
mıştır. Panele Dünya Uygur Kongresi
başkanı sayın Rabia Kadir tele konferans
sistemi ile katılarak yaklaşık 1 saatlik açıkla-
malarda bulunmuştur. Toplantıya başta
Maltepe Üniversitesi rektörü Sayın Prof. Dr.
Kemal Köymen, Yrd. Doç. Dr. Güljanat
KURMANGALIYEVA ERCİLASUN" TC. Mal-
tepe Üniversitesi Avrasya Çalışmaları Uygula-
ma ve Araştırma Merkezi Müdürü" Dr.
Nicolas DE PEDRO DOMINGUEZ "(İspanya
Dış Politika Merkezi Orta Asya Uzmanı;
Avrupa Birliği Orta Asya Birimi Danışma-
nı)" Yrd. Doç. Dr. Şevket NASIR "(T.C. Malte-
pe Üniversitesi)", A. ATLI "(Birleşmiş Millet-
ler Mülteciler Yüksek Komiserliği)", Prof.
Dr. Hasan ÜNAL "Çin - Türkiye İlişkileri ve
Uygurlar" Doç. Dr. Erkin EKREM (Hacette-
pe Üniversitesi) "Uluslararası Kuruluşlar
Nezinde Doğu Türkistan'da İnsan Hakları",
Yrd. Doç. Dr. Erkin EMET (Ankara Üni-
versitesi) "Urumçi Olaylarının Yankıları ve
Son Gelişmeler" Seyit TÜMTÜRK (Dünya
Uygur Kurultayı Genel Başkan Yardımcısı)
"Urumçi Olaylarını Hazırlayan Sebepler" iki
oturum şeklinde düzenlenen sempozyum
Doğu Türkistan'ın tanıtılması bakımından
çok başarılı şekilde sonuçlanmıştır.

ÇİN'İ PROTESTO ETTİK

10 Aralık 2009 Dünya İnsan Hakları
günü dolayısı ile Doğu Türkistan Kültür ve
Dayanışma Derneği Ve Ankara şubemizin
işbirliği ile Ankarada Çin Büyükelçiliği
önünde protesto eylemi yapıldı. Bu etkinliğe
Doğu Türkistan davasına gönül veren dost-
larımız yanında Ankara'da bulunan siyasi
parti temsilcileri sendika ve sivil toplum



örgütleri bu etkinlikte bizleri yalnız bırakma-
dılar. Çin Büyükelçiliği önüne siyah çelenk
koyan Dünya Uygur Kurultayı Başkan Yar-
dımcısı Seyit Tümtürk burada bir açıklama
yaptı. Tümtürk, Çin'in Doğu Türkistan'da
Türk nüfusunu yok etmeye yönelik hareket-
lerinin devam ettiğini, dünyanın da buna
göz yumduğunu söyledi. Tümtürk, Çin'in
bölgeye kimseyi sokmadığını, adeta bölgeyi
dünyadan soyutladığına dikkat çekerek,
"Doğu Türkistan halkına Çin terörist mua-
melesi yapıyor. Terörle mücadele adı altın-
da sert darbe kampanyaları uyguluyor. On
binlerce Doğu Türkistanlı gözaltına alın-
makta ve adil olmayan gizli yargılamalar
neticesinde yüzlercesi idam edilmektedir.
Din, milli kültür üzerinde uygulanan baskı-
lar her geçen gün artmaktadır." dedi. Çin'in
operasyonlarını sınır dışına taşıdığını ifade
eden Tümtürk mültecilere bile tahammülle-
rinin olmadığını belirtti. Bugünün Dünya
İnsan Hakları Günü olduğuna dikkat çeken
Tümtürk, Doğu Türkistan'da olanlara dünya
liderlerinin kayıtsız kalmaması gerektiğini
söyledi.

TOKAT'TA BASIN TOPLANTISI

12 Aralık 2009 Dünya Uygur Kong-
resi Başkan yardımcısı Sayın Seyit Tümtürk
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinin da-
veti üzerine Tokat Öğretmen evinde kahval-
tılı bir basın toplantısı yaptı. Bu toplantıya
başta KAMU-Sen İl temsilcisi Sayın Hakan



Akkaya, Ülkü Ocakları İl Başkanı Hayati Ateş, Başkan Yardımcısı Onur Çalışkan, Şehit Aileleri Derneği Tokat İl temsilcisi Mehmet Çatalyürekoğlu, Gazi Osmanpaşa Üniversitesi Öğrenci Konseyi Başkanı Sayın Şükrü İnal, Yardımcısı Ali Meşe, İhlas Haber Ajansı, Kanal 60, Taraf Gazetesi, Güneş Tv, Yurt Haber Ajansı hazır bulunmuşlardır. Dünya Uygur Kongresi başkan yardımcısı sayın Seyit Tümtürk yaptığı basın açıklamasında Reşadiye kırsalında pusuya düşürülerek şehit olan askerlere rahmet, Türk milletine de başsağlığı dileyerek başladı. 5 Temmuz'da Doğu Türkistan'daki Urumçi bölgesinde yapılan katliamlar sonrasında Aziz Türk milletinin gösterdiği tepkilerin yerinde olduğunu söyleyen Tümtürk, bölgede yaşayan Türklerin çok zor şartlar altında hayatta kalma mücadelesi verdiğini kaydetti. Seyit Tümtürk, Anadolu Türklerinin bin yıl önce terk ettikleri anavatanlarında gerçekleşen bu mezalime tepkisiz kalmaması gerektiğinin altını çizdi.

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİNDE DOĞU TÜRKİSTAN

13 Kasım 2009 Gaziosmanpaşa Üniversitesi Öğrenci Konseyi Başkanlığı tarafından "Doğu Türkistan ve Çin Zulmü" konulu bir konferans düzenlendi. Konferansa konuşmacı olarak, Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Sayın Başkanı Seyit TÜMTÜRK katıldı. Sayın TÜMTÜRK



vermiş olduğu konferansta Doğu Türkistan 1949'da Çin tarafında işgal edildi ve Uygur Türklerinin 60 senedir görmüş oldukları zulümlerden bahsetti Seyit TÜMTÜRK Doğu Türkistan'da Çinlilerin 60 senedir orada yaşayan Türklere işkence yaptıklarını ve Doğu Türkistan'daki halkın Çin zulmünden kurtulmak için birçok kez isyan ettiğini, Çin askerleri ile silahsızda olsa çatışmalara girdiklerini, ancak Çinlilerin Türklere akıl almaz işkenceler yaptığını anlattı. Bu zamana kadar Çin askerleri tarafından binlerce Doğu Türkistanlı Türk'ün öldürüldüğünü, binlercesinin de hapishanelere atıldığını ve işkencelere maruz kaldığını söyledi. Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı Sayın Seyit TÜMTÜRK'ün "Doğu Türkistan ve Çin Zulmü" konulu konferansın Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Zehra SEYFİKLİ, Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı Adem ÖNAL, Yrd. Doç. Doktor Ahmet Bursalı Tarih bölümü Başkanı Prof. Dr. Münir Atalar öğretim üyeleri ve çok sayıda öğrenci katıldı. Konferans sonunda Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı Sayın Seyit TÜMTÜRK'e Türk Dünyasına katkılarından dolayı Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Zehra SEYFİKLİ tarafından bir plaket verildi. Sonrasında konferansı dinleyen öğretim üyeleri ve öğrencilerle toplu fotoğraf çekildi

KANAL 60'DA DOĞU TÜRKİSTAN ANLATILDI



13 Aralık 2009 Gaziosmanpaşa Üniversitesinin daveti üzerine Tokat'a gelen Dünya Uygur Kongresi Başkan yardımcısı Sayın Seyit Tümtürk Tokat ilinin en büyük yerel kanallarından olan "Kanal 60" Televizyonuna canlı yayın konuğu oldu. Şehrin Sesleri adlı programa konuk olan sayın Seyit Tümtürk Tokat halkının 5 Temmuz Urumçi olaylarında gösterdiği hassasiyet için teşekkür ederek Tokat halkının on binlerce kilometre uzaklarda olan kardeşlerinin acılarını paylaşımlarından duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Yaklaşık bir buçuk saat süren canlı yayın sırasında 5 Temmuz olaylarından sonra Doğu Türkistan'da yaşanan olaylar hakkında geniş bilgi verdi.

KÜTAHYA'DA UNUTULAN VATAN DOĞU TÜRKİSTAN UNUTULAN TÜRK DİLİ KONFERANSI



16 Aralık 2009 Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Türkçe Topluluğunun organize etmiş olduğu "Unutulan Vatan Doğu Türkistan Unutulan Türk Dili" adlı konferans'a Dünya Uygur Kongresi Başkan Yardımcısı sayın Seyit Tümtürk konuşmacı olarak katıldı. Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Konferans Salonunda gerçekleşen konferansa Vali yardımcısı Sayın Ömer Eru, Rektör yardımcısı Sayın Prof.Dr. Ali Sarıkoyuncu olmak üzere bir çok öğretim görevlisi katıldı. Yaklaşık 300 kişilik salonun tamamen doldu Şehitler için saygı duruşu ve istiklal marşının okunması ile başlayan programda derneğimiz tarafından hazırlanmış olan Doğu Türkistan'ı tanıttıcı slayt gösterimi ile katılımcılar duygulu anlar yaşadı. Dernek başkanımız sayın Seyit Tümtürk yaptığı konuşmasında Doğu Türkistan'ın önemli yeraltı ve yerüstü zenginliklerinin bulunduğunu belirterek, "bu toprakların Çin tarafından adeta sömürüldüğünü, bu büyük zenginliğin Doğu Türkistan halkının işgalini beraberinde getirdiğini" hatırlattı. Doğu Türkistan'da, aralarında petrol, kömür, uranyumun da bulunduğu 108 tür maden rezervinin, Çin'in toplam maden rezervinin yüzde 50'sinden fazlasını oluşturduğuna dikkati çeken Tümtürk, Petrol ve doğal gazla birlikte Çin'in ihtiyaç duyduğu enerjinin yüzde 30'unun Doğu Türkistan'da yer aldığını söyledi. Seyit Tümtürk, Kazak, Azeri, Türkmen doğal gazı ve petrolünün Çin'e taşınması bakımından Doğu Türkistan'ın önemli bir jeopolitik konumda bulunduğuna işaret ederek, şöyle konuştu: "Doğu Türkistan'da 1949'da yüzde 35 aralarında olan Çinli göçmen sayısı sürekli artmıştır. 5 Temmuz olaylarının yaşandığı Urumçi'ye 60 yılda % 80 Çinli göçmen yerleştirilmiştir. Neredeyse burada işgal tamamlanmış, asimilasyon politikası bitirilme aşamasına getirilmiştir. Ancak bütün bu

gelişmeler sadece Urumçi ile sınırlı kalmamış, Kaşgar'da yüzde 50 oranında Çinileştirilmiştir. Diğer şehirlerinde Kaşgar'dan farkı yoktur. Geçmişe ışık tutacak eski Türk şehirleri yıkılarak tarih yok edilmekte yeni şehirler inşa edilmekte, bu şehirlere Çinli göçmenler yerleştirilerek toprakların asıl sahipleride azınlık durumuna düşürülmektedir. Yeni topraklara yerleşen Çinliler devletin ayrıcalıklarından faydalanmaktadır. dedi.

KAMBOÇYA'YA SIGINAN 20 DOĞU TÜRKİSTANLI



Seyit Tümtürk, konferans öncesi AA muhabirine yaptığı açıklamada, 5 Temmuz'da Urumçi'de meydana gelen olaylardan sonra Doğu Türkistan'dan yaklaşık 4-5 aydır haber alamadıklarını, internet ve telefon bağlantılarının Çin tarafından kesildiğini söyledi.

Çin yönetiminin Doğu Türkistan'ı kapalı kutu haline getirdiğini ve dünyadan izole ettiğini dile getiren Tümtürk, şöyle devam etti: "O bölgeyle ilgili ciddi endişe duymaktayız. Son günlerde Çin Komünist Partisi sözcüsünün açıklamaları var. Urumçi'deki sözde halk mahkemelerinde yapılan yargılamaların sonucu idamların açıklandığını biliyoruz. Uluslar arası ajanslarda her hafta Doğu Türkistan'daki idamlarla ilgili bilgi veriyor. Sözde halk mahkemesinin hiç-

bir hukuki dayanağı yok ve aldığı kararların tamamı geçersiz. Çünkü bugün idam edilen kardeşlerimizin kararı, 5 Temmuz'da Çin yönetiminin Doğu Türkistan'a atadığı yönetici tarafından açıklanmış ve maalesef o gün tespit edilmiştir. Bugün Doğu Türkistan'da yaklaşık 10 bin kardeşimiz tutuklandı. Doğu Türkistan'da Çin yönetiminin açıkladığı idamların sayısı 40-50 ye dayanırken, hapishanelerde işkenceyle katledilen kardeşlerimizin sayısı birkaç yüzlerle ifade edilebilecek kadar büyük boyuta ulaşmıştır. "Tümtürk, uluslararası kuruluşların Doğu Türkistan konusunda sessiz kaldığını hatırlatarak, "5 Temmuz ve sonrasında yaşananların ardından Türk milleti ve Türkiye Cumhuriyeti'nin onurlu bir duruş sergileyerek adeta Çin'e (DUR) deyişi, Çin'in bu katliamları daha üst seviyelere çıkarmasını engellemiştir" diye konuştu. Çin yönetiminin baskısından kaçan 20 Doğu Türkistanlının Vietnam üzerinden Kamboçya'ya sığındığını anımsatan Tümtürk, bunun Çin ile Kamboçya hükümetleri arasında krize neden olduğunu ifade etti. Tümtürk, Çin'in Kamboçya'dan iadesini istediği 20 Doğu Türkistanlının Birleşmiş Milletler (BM) Mülteciler Komiserliği himayesinde olduğu bilgisini vererek, şunları kaydetti: "Türkiye Cumhuriyeti'nin birçok ülkeye söyleyebileceği sözler var, bunlardan biri de Çin'dir. Çin'e 21inci yüzyılda artık Doğu Türkistanlı soydaşlarımıza insanca yaşama hakkı ve standardı getirilmesi, hapishanelerdeki işkence olayları ve yargısız infazların mutlaka bağımsız gözlemciler tarafından izlenmesi gerektiği vurgulanmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nden, uluslararası toplumla birlikte hareket ederek, Çin'deki insan hakları ihlalleri ve can güvenliğinden kaygı duyarak çeşitli ülkelere kaçan soydaşlarımızın BM'nin Mülteciler Yasasına uygun statü kazanması, Çin'e iade edilmesinin önüne geçilmesi

ve üçüncü bir ülkeye aktarılması için girişimlerde bulunmasını talep ediyoruz." diye- rek sözlerini tamamladı. Rektör yardımcısı sayın Prof.Dr. Ali Sarıkoyuncu günün anısına sayın Seyit Tümtürk'e plaket verdi. 5 Temmuz'da meydana gelen olayları hatırla- tan resim sergimiz büyük ilgi gördü.

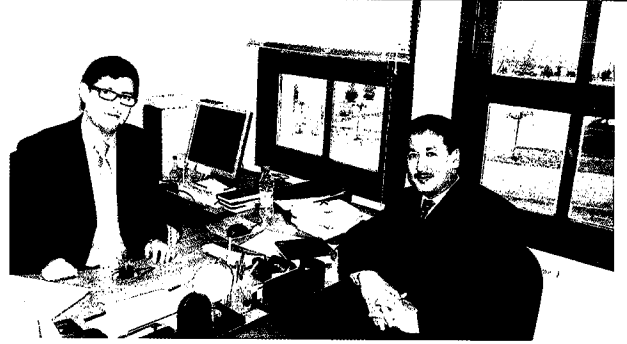
KÜTAHYA VALİLİĞİNE ZİYARET



16 Aralık 2009 Dumlupınar Üniver- sitesinin daveti üzerine güzel ilimiz Kü- tahya'ya gelen Dünya Uygur Kurultayı Ba- şkan yardımcısı sayın Seyit Tümtürk ve bera- berindeki heyet ile Kütahya Valisi Sayın Şükrü Kocatepe'yi makamında ziyaret ede- rek, kendisine Doğu Türkistan'da gelişmek- te olan son olaylar hakkında bilgi verdi. Sa- yın Vali Kocatepe yaptığı açıklama ile Yapı- lan nezaket ziyaretinden hoşnut olduğunu ve kendilerini Kütahya'da misafir etmekten büyük onur duyduğunu ifade etti. Kütahya Valisi sayın Şükrü Kocatepe; "Sizin şahsı- nızda tabi ata yurdunda yaşayan soydaşları- mıza selam ve saygılarımızı takdim ediyor- uz. Biz sizin yaşadığınız bölgeyi "Atayurdu" Anadolu'yu da "Anayurt" olarak görüyoruz, sizleri de buralarda görmekten onur ve gurur duyuyoruz. Sizin yaşadığınız problemleri ve zulmü bizde burada yakından takip ediyoruz ve yüreğimiz sızlıyor. Devlet büyük- lerimiz ve Hükümet büyüklerimiz sizleri desteklemek anlamında ellerinden geleni yapıyorlar. Her zaman gönlümüz sizlerle be-

raher yine elimizden gelen ne olursa size sunmakta kendimizi görevli his- sediyoruz" dedi. Karşılıklı hediyelerin takdimi ile son bulan görüşmede basın hazır bulundu.

DR.BARIŞ ADIBELLİ'Yİ ZİYARET



16 Aralık 2009 Doğu Türkistan konu- sunda uzman araştırmacı yazarlarımızdan Sayın Dr.Bariş ADIBELLİ makamında ziya- ret edildi. Dumlupınar Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm öğre- tim üyesi olarak hala görevini sürdürmekte olan Sayın Dr.Bariş ADIBELLİ ile dernek Genel başkanımız sayın Seyit TÜMTÜRK bey ile toplantı yaparak, Doğu Türkistan'da gelişmekte olan olaylar hakkında bilgi alış verişinde bulundu.

DOĞU TÜRKİSTAN ŞEHİTLERİ VE İSA Y. ALPTEKİN DUALAR İLE ANILDI



17 Aralık 2009 5 Temmuz 2009 da Aziz vatanımız Doğu Türki- stan'da meydana gelen katliamda hayatlarını kaybeden şehitlerimiz ve vefatının 14.yılında mer- hum İsa Yusuf Alptekin yapılan Kur'anı Kerim hatmi ve dualar ile anıldı. Aziz vatanımız Doğu Türkistan'da Komünist Çin tarafından işgal edildiği gün- den günümüze kadar yapmış olduğu katli- amlar ile hayatlarını kaybeden vatani

uğruna canlarını feda eden aziz şehitlerimiz ve kutsal vatan davası yolunda öz vatanlarından uzaklarda ebediyete intikal eden vatanperver büyüklerimizin aziz ruhlarına hitaben Kayseri'deki merkez camisinden yapılan hatim duası ile anıldı. Aziz şehitlerimizi buradan bir kez daha rahmetle anarken şehitlerimize ve dava adamlarımıza Cenabı Allah'tan rahmet ailelerine sağlık sıhhat ve esenlikler dileriz. Ruhları şad mekanları cennet olsun.

ANKARA'DA ÇİN BÜYÜKELÇİLİĞİ PROTESTO EDİLDİ



24 Aralık 2009 5 Temmuz olaylarından sonra can güvenliklerinin olmaması sebebi ile Vietnam üzerinden Kamboçya'da BM'ye sığınma talebinde bulunan 20 Uygur'un Çin'e iade edilmeleri protesto edildi. Doğu Türkistan Kültür Ve Dayanışma Derneği Ankara şubesinin organize ettiği bu protesto eylemimize başta Kamu-Sen ve ona bağlı sendikalar olmak üzere Türk Dayanışma Konseyi, Ankara'da bulunan çeşitli üniversitelerin öğrenci grupları ile beraber bazı siyasi partilerin gençlik teşkilatları ve Ankara'da bulunan Doğu Türkistanlı hemşerilerimiz katıldı. Dernek başkanı Sayın Seyit Tümtürk Çin Büyükelçiliği önünde yaptığı basın açıklamasında "5 Temmuz olaylarından sonra Çin hükümeti sokakta yakaladığı her Türk'ü suçlu görerek onları sorgusuz sualsiz hapishanelerde işkenceye maruz bırakmaktadırlar. BM hima-

yesinde bulunan Uygurları kanun tanımaksızın zorla Çin'e götürmüşlerdir onların can güvenliğinden endişeliyiz diyerek dünya kamuoyunun Çin devletine bu Uygurların akibetlerini sormalarını istedi. "Daha sonra 20 masum Uygur'u simgeleyen beyaz karanfilleri ve Siyah çelenk'i Çin büyükelçiliği önüne bıraktı. Protesto eylemi olaysız bir şekilde son buldu.

TBMM İNSAN HAKLARI KOMİSYON BAŞKANINA ZİYARET



24 Aralık 2009 tarihinde Dünya Uygur Kurultayı Genel Başkan Yardımcısı Sayın Seyit Tümtürk ve beraberindeki 3 kişilik bir heyet TBMM Meclis İnsan Hakları Komisyon Başkanı Sayın Prof. Dr. Zafer Üskül beyi meclisteki makamında ziyaret etti. 19.12.2009 tarihinde Kamboçya hükümeti tarafından Çin'e iade edilen 20 Doğu Türkistanlı Uygur'un iadesi ile ilgili bilgi verildi. Kamboçya hükümeti 1951 yılında Güneydoğu Asya Konvansiyonuna imza atmış bir ülke olmasına rağmen maalesef uluslar arası kanun ve kuralları hiçe sayarak 1.2 Milyar dolar karşılığında Çin'e iade etmiştir. Bunun kararı 14.12.2009 tarihinde Çin devlet başkan yardımcısının Kamboçya ziyareti esnasında ele alınmıştır. Bizler TBMM İnsan Hakları Komisyonu başkanı Sayın Zafer Üskül'e bu konu ile ilgili bir rapor sunduk ve derhal konuyla ilgilenmeleri için TC. Hükümeti nezdinde konuyla ilgili girişimde bulunmasını talep ettik. Aynı gün

TBMM'de Dışişler eski bakanı Sayın Yaşar Yakış, Milli Eğitim Eski bakanı Sayın Prof. Dr. Mehmet Sağlam, Milli Savunma Komisyon Başkanı Konya milletvekili Mustafa Kabakçı, Türk-Çin Dostluk Grup başkanı Diyarbakır milletvekili Sayın İhsan Aslan, Kayseri milletvekilleri Sayın Yaşar Karayel, Sayın Ahmet Öksüzkaya, Düzce milletvekili Sayın Prof. Dr. Celal Erbay, Rize milletvekili Sayın Ali Bayram Giresun milletvekili Sayın Hasan Sönmez, Kahramanmaraş milletvekili Sayın Fatih Arıkan, MHP milletvekillerinden Sayın Oktay Vural, Tokat milletvekili eski bakan Sayın Reşat Doğru'dan oluşan yaklaşık 20 ye yakın milletvekili ile görüşülerek 19.12.2009 tarihinde Kamboçya hükümetinin Çin'e iade ettiği 20 Doğu Türkistanlı Uygur kardeşimizin durumunu anlattık görüştüğümüz milletvekillerinin bir çoğu TBMM Dış işleri komisyon başkanı Sayın Hasan Murat Mercan'ı arayarak Dışişlerinin girişimde bulunmasını talep ettiler. Akşam saatlerinde konuyla ilgili olarak Dış işleri bakanlığının bizleri memnun eden basın açıklaması sevindirici bir olaydı. TBMM'de konuyla ilgili hassasiyet gösteren tüm milletvekillerine ve Dış İşleri bakanlığı yetkililerine teşekkür ederiz.

TBMM'DE CELAL ERBAY'A ZİYARE

25 Aralık 2009 Dünya Uygur Kongresi Başkan Yardımcısı Sayın Seyit Tümtürk ve beraberindeki heyet 24.12.2009 tarihinde Düzce milletvekili Sayın Prof. Dr. Celal Erbay'ı TBMM'de makamında ziyaret etmiştir. Ziyaret esnasında başta TRT olmak üzere TBMM'de görevli basın mensupları da yer aldı. Görüşme esnasında dernek başkanımız Sayın Seyit Tümtürk Kamboçya devletinde BM ye sığınma talebinde bulunan akabinde Çin'e idam edileceklerini bildikleri halde onları iade eden Kamboçya

hükümetinin tutumunu dile getirdi. Sayın Celal Erbay'da Çin'e iade edilen Türk asıllı Uygur kardeşleri için TBMM olarak gerekenlerin yapılacağı konusunda hükümete gereken bilgilerin verileceğini dile getirdi.



TAZİYE

25.11.2009 Tarihinde Doğu Türkistan Muhacir Büyüklerinden S. Abdulkadir İLKTÜRK Vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı dileriz.

20.12.2009 Tarihinde Doğu Türkistan Muhacir Büyüklerinden H. Ayşe AYDIN vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı dileriz.

22.12.2009 Tarihinde Doğu Türkistan Muhacir Büyüklerinden H. Turbibi EFENDİL vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı dileriz.

24.12.2009 Tarihinde Doğu Türkistan Muhacir Büyüklerinden H. Nuran ÖZHAN vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı dileriz.



ŞARKI TÜRKİSTAN TARİHİ

Mehmet Emin BUĞRA
Çeviri: Gökbayrak



Doğu ve Batı Türkistan'da Çağatay Hanedanı Devleti

Çağatay Han Hicri 639 (Miladi 1241)'de öldü. Türkistan'dan ibaret olan Çağatay Ulusu daha öncesinde olduğu gibi yerel beylikler tarafından Kağan adına yönetiliyordu. Hicri 644 (Miladi 1124)'te Büyük Kağanlık tahtına oturan Küyük Han, Çağatay Han hayattayken bir savaşta ölen oğlu Mutugen'in oğlu Kara Hülaku'yu Çağatay Ulusu'na han olarak atadı. Bu tarihten itibaren Türkistan doğrudan Çağatay Hanedanı'nın hakimiyeti altına girmiş oldu. Kara Hülaku Almalık'ı başkent yaptı. Küyük Kağan Çağatay Han'ın oğlu Yesumungu'yu Kara Hülaku'nun veliahdı olarak atadı. Hicri 646 (Miladi 1249)'da Yesumungu Kara Hülaku'yu savaşta mağlup ederek kendini Han ilan etmesine karşın bir yıl sonra öldü. Onun yerine geçen oğlu Mübarekşah yaşça küçük olduğu için annesi Ergine Hatun hanlığı idare etmişti. Ancak aynı yıl sonunda Çağatay Han'ın başka bir torunu Algu Ergine Hatun'u öldürerek tahtı ele geçirdi. Kara Hülaku'nun tahta oturmasından Algu'nun tahta oturmasına kadar olan altı yıl içerisinde Çağatay Hanedanı içinde sürekli çatışma meydana geldiği için Kuzey Türkistan'ın çoğu şehri yıkıma uğradı. Algu bu çatışma ortamını sona erdirip yurda barış getirdi ve tüm Türkistan'ı kendi idaresi altına aldı. Sadece Altı Şehir'deki Doğlat Hanedanı ve Beşbalık'taki İdikut'u kendine tabi bölgelerde han adına yönetici olarak tayin etti. Harezim ve Afganistan'ı da Çağatay devletine kattı. Hicri 655'te Kubilay Kağan kağanlık merkezini Karakurum'dan Pekin'e taşıyıp Türkistan'dan iyice uzaklaştı, bu durumu fırsat bilen Algu müstakillik ilan etti. Böylelikle Doğu ve Batı Türkistan'da Harezim ve Afganistan'ın da

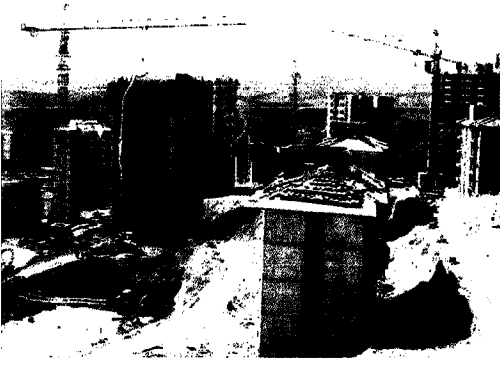
dahil olduğu bir Çağatay İmparatorluğu kuruldu, başkent Almalık'tan Semerkant'a taşındı.

Hicri 664 (Miladi 1265)'te Algu öldü ve Kara Hülaku'nun oğlu Mübarekşah tekrar tahta oturdu. Mübarekşah Çağatay neslinden ilk Müslüman olan hakan olarak bilinmektedir. Mübarekşah zamanında Çağatay Hanlığı'nda sadece Batı Türkistan ve Afganistan'ın az bir kısmı kalmış olup Doğu Türkistan'ı Oktay Han ele geçirdi.

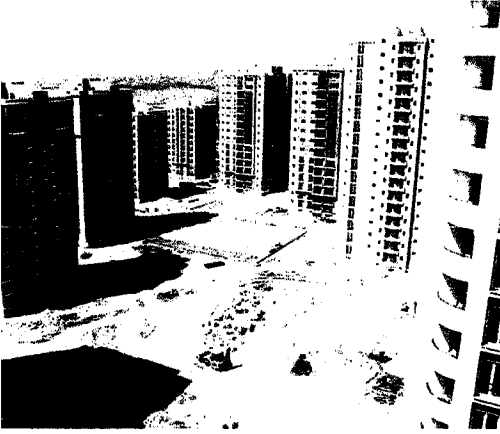
Doğu Türkistan'da Oktay Hakimiyeti

Oktay Hanedanı'ndan Batı Moğolistan, Altay ve Emil bölgelerini yöneterek Zargalantu (şuanki Kubdu)'da bulunan Kayduhan, Alguhan öldükten sonra İli, Altı Şehir'deki Doğlat Beyliği ile Kuçu ve Beşbalık'taki Uygur İdikut'u savaşta yenerek topraklarını ele geçirdi. Böylelikle Hicri 665'te Doğu Türkistan Kayduhan'ın hakimiyeti altına girdi. Doğu Türkistan'daki Kayduhan hakimiyeti Kayduhan'ın ölümüne kadar sürdü. Kayduhan Hicri 702'de öldü ve tahtına oğlu Çaparhan geçti. Bu dönemde Batı Türkistan'da Çağatay Hanedanı'ndan Duvay Çiçenhan'ın hakimiyeti devam etmekteydi. Duvay Çiçenhan Doğu Türkistan'ı Çağatay devletine katmak için Çaparhan'a karşı savaş açtı ve diğer taraftan Duğlat hanı Baydarhan'ı yanına çekti. Batıdan Duvay Çiçenhan, Güneyden Baydarhan hücum ederek Çaparhan'ı mağlup etti ve Doğu Türkistan'da 40 yıl devam eden Oktay hakimiyetini sona erdirdi.

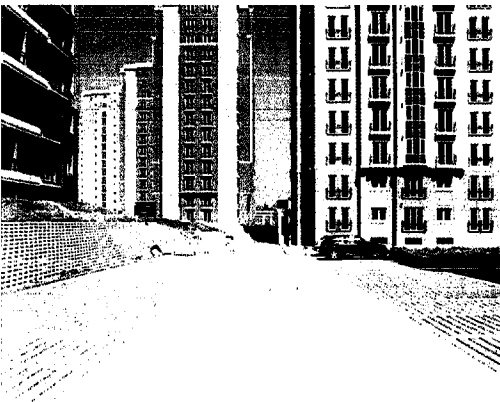
Devamı gelecek sayıda...



ADANA YÖREGİ
T KONUT VE SOSYAL DONATISI İNŞAATI
2007



ANKARA Y.YURTÇU (TÜRKİYE VADESİ)
1.BÖLGE 1152 ADET KONUT İNŞAATI
2007



ÖZKAR Grup



1974'ten beri sizlere
kaliteli, huzurlu ve güvenli
yaşam alanları sunuyoruz...

Merkez: Melikgazi Mah. Uzay Cad. No:48 Melikgazi / KAYSERİ
Tel: +90.352 233 51 10 - 233 29 10 - 233 41 40 Fax: +90.352 233 38 30

Şube: Yaşam Cad. Akplaza No:7/19 Söğütözü / ANKARA
Tel: +90.312 219 16 84 Fax: +90.312 219 16 86 info@ozkar.net

"Türkiye'nin
tadını çıkarıyoruz"

Gold
panküp



Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş. kuruluşudur.

Osman Kavuncu Cad. 7. Km. KAYSERİ Tel: 0.352 331 24 00 Fax: 0.352 331 24 06

www.kayseriseker.com.tr

Doğu Türkistan; 1.828.418 Km² yüzölçümü ile 35 milyon müslümanın yaşadığı bir Türk yurdudur.

Doğu Türkistan ZİŞGAL(İN)DE



GENEL MERKEZ

Hoca Ahmet Yesevi Mah. Türkistan Evleri
44. Sok. No: 28/A

Tel: (0352) 339 39 65 Fax: (0352) 337 35 04
38090 Kocasinan/KAYSERİ

www.gokbayrak.com

ŞUBE

Aşağı Öveçler Mah. 4. Cad.
1330 Sk. Bayındır Apt. No: 5/6
Tel & Fax: 0312 473 00 83
Çankaya / ANKARA

gokbayrak@gokbayrak.com



İnsanlara Hürriyet, Milletlere İstiklal

Gök Bayrak

Mayıs - Haziran 2000 (4. Ay) Kültür ve Eğitim Dergisi
ISSN: 1303-5242

Yıl: 16 Sayı: 62



YALNIZ DEĞİLSİN!



Yıl : 16
Sayı : 89
Mayıs- Haziran 2009

SAHİBİ

DOĞU TÜRKİSTAN
KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ
GENEL MERKEZ ADINA
Seyit TÜMTÜRK

GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

Oktay BOZKURT

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Ebubekir TÜRKSOY

EDİTÖR

M. Dursun SÜYDÜNLÜ
editor@gokbayrak.com

HABER MÜDÜRÜ

Abdulahkim SELÇUK

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Alimcan İNAYET
Prof. Dr. Metin KARAÖRS
Prof. Dr. Remzi KILIÇ
Prof. Dr. Uygur TAZEBEY
Prof. Dr. Zekeriya KİTAPÇI
Yard. Doç. Erkin EMET

REKLAM ve ABONE

Oktay BOZKURT
oktaybozkurt@gokbayrak.com
Gsm: 0535 461 38 93

YILLIK ABONE

Yurt İçi Abone : 20 YTL | Resmi Abone : 60 YTL
Avrupa : 25 Euro | Diğer ülkeler : 35\$

YURT İÇİ POSTA ÇEKİ

Oktay BOZKURT : 692046

BANKA HAVALESI (EFT)

Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği

İş Bankası Kayseri Şubesi

TL: 5300 1944272

EUR TR 22 0006 4000 002 5300 0172164

USD TR 28 0006 4000 002 5300 4059137

CHF TR 97 0006 4000 002 5300 4059156

İDARE YERİ & YAZISMA ADRESİ

Hoca Ahmet Yesevi Mh. Türkistan Evleri 44. Sk. 28/A

38090 Kocasinan / KAYSERİ - TÜRKİYE

Tel: (0352) 339 39 65 | Fax: (0352) 337 35 04

Web: www.gokbayrak.com

E-mail: gokbayrak@gokbayrak.com

ISSN 1303 - 5282

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazara aittir. Gönderilen yazılar yayınlanırsa veya yayınlanmasın iade edilmez. İsim zikredilerek iktibas edilebilir.



0 352 232 49 49
www.asajans.net
info@asajans.net



BAŞKI
ÇİHAN OFSET
0352 322 02 00



■ Geçmişten Günümüze
Doğu Türkistan
Seyit TÜMTÜRK _____ 3

TEMSİLCİLİKLERİMİZ
GENEL MERKEZ
Ankara Şube

ADI SOYADI
Oktay Bozkurt
Hayrullah Efendigil

TELEFON
0.352 339 39 65
0.312 319 54 72

FAX
0.352 337 35 04
0.312 319 54 72

CEP TEL
0.535 461 38 93
0.535 735 05 40

YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİMİZ

Almanya
Almanya
Avusturalya
Amerika
Amerika
İngiltere
Hollanda
Hollanda
İsviçre
Kanada
Kanada
Kanada
Kazakistan
Kırgızistan
S. Arabistan
Japonya

Dolgun İsa
Dilşad Hazneci
Hüseyin Hasan
Nurye Turkel
Gulametin Pahta
Enver Tohti
Nurettin Atabay
Sadıkjay Seley
Karahan Endilli
Rukiye Turdish
Kamil Tursun
Tuyghun Abdulveli
Khahriman Gojamberdi
Rozimehmet Abdulbakiev
Sırajiddin Azizi
İlham Mahmut

0049 179 651 98 60
0049 172 999 23 32
00411 492 01 19
00202 255 68 48
00516 542 46 69
0044 078 631 160 77
0031 207 104 528
006 458 58 110
0041 48 49 54 707
001 647 210 66 56
001 780 665 20 34
00416 878 58 60
0073272 - 280670
00996-312-240616
00966 54511612
08145 827 28 44

YURT İÇİ TEMSİLCİLİKLERİMİZ

ADANA
AFYON
ANTALYA
BURSA
ÇANAKKALE
DENİZLİ
ESKİŞEHİR
Fethiye/MUĞLA
GAZİANTEP
HATAY
İSTANBUL
İSTANBUL
İSTANBUL
İZMİR
İZMİR
K.MARAŞ
K.MARAŞ
KIRŞEHİR
KONYA
Marmaris/Muğla
NİĞDE
SAMSUN
ŞANLIURFA
TRABZON
ZONGULDAK

ÖZGÜR SEÇKİN
ERHAN SOLMAZ
ERDOĞAN KIRMIZIOĞLU
OĞUZ EMRE BAYRAK
TAŞKIN AYDIN
SELAMİ ÇAĞDAŞ
CANAN TÖREN
ALİ DEMİRTAŞ
ALPER KAYA
YAĞIZ KIZILKAYA
GÜRHAN ATAN
MUHAMMET EBZAL
HÜLYA YILDIRIM
ALİ ÇAĞIN
HASAN ORHAN
OSMAN TOPAL
ALPARSLAN KENER
HAKAN KARAKAYA
MEHMET UĞURLU
AHMET YILMAZ
REMİZ KILIÇ
ADEM BAHADIR
İMAM HÜSEYİN SAVAŞ
YUSUF ZİYA SOYTÜRK
MEHMET DURMAZ

0554 464 09 35
0505 579 06 58
0505 866 06 06
0506 564 13 27
0543 806 53 30
0554 840 13 03
0545 432 53 65
0533 623 32 42
0505 881 01 18
0506 523 16 56
0555 253 41 52
0537 441 65 30
0537 593 82 86
0536 410 87 48
0533 218 34 76
0542 675 64 10
0542 323 86 42
0544 614 78 14
0536 629 87 82
0543 594 51 11
0536 467 09 19
0544 246 55 55
0505 463 63 63
0532 472 24 20
0535 580 84 06



Gazete Başlıkları

Gökbayrak _____ 6

■ Makaleler

Gökbayrak _____ 15



■ Yerel Gazeteler

Gökbayrak _____ 24



■ Dünya Katliama Sessiz Kalmadı

Gökbayrak _____ 32

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE DOĞU TÜRKİSTAN

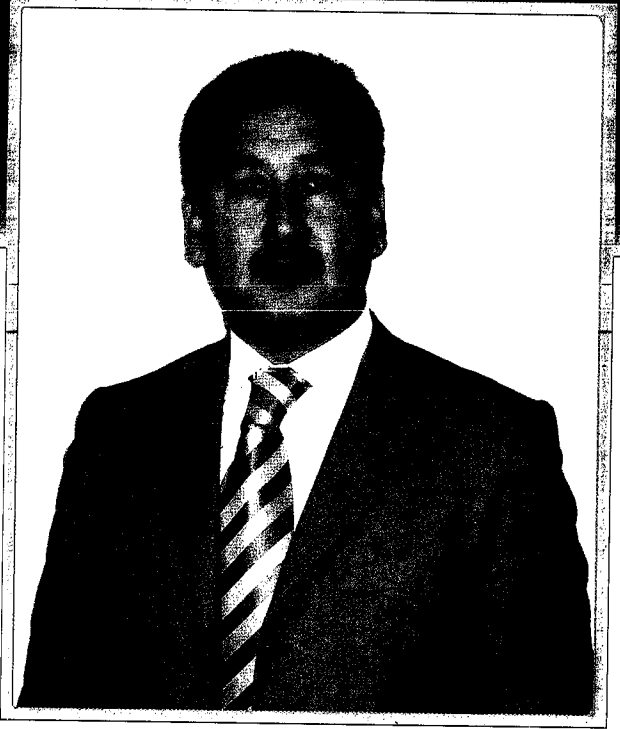
Seyit TÜMTÜRK
Dünya Uygur Kurultayı Başkan Yardımcısı

Türkler ata yurtlarını bırakıp batıya yürüdüklerinde, tarihi düşmanımız Çin'e karşı kale gibi durdu Uygurlar. Orta Asya Türk coğrafyasının en doğusunu savundu ve emperyalist Çin'in Orta Asya içlerine girmesine engel oldu. 20. Yüzyılda kurulan iki bağımsız Doğu Türkistan devleti Rus ve Çin ortaklığı ile yıkılırken, günümüzde Batı Türkistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinin dağılmasından sonra bağımsız oldu. Ancak Doğu Türkistan'da 1949 yılında başlayan Komünist Çin işgali hala devam etmektedir.

Yirminci yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu dağılıp yerine Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda, yeryüzünde ki tek Türk devletiydi. Sovyet Rusya Orta Asya'nın büyük bölümünü elinde tutarken, Doğu Türkistanlılar Çin'e karşı bağımsızlık mücadelesi vermektedir. Bu mücadelelerinin sonucu olarak 12 Kasım 1933 tarihinde Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti kuruldu. Gökbayrak'tan Albayrak'a selam gönderdi. Yeryüzünde iki Türk cumhuriyeti vardı ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Doğu Türkistanlıların selamına misli ile cevap verdi ve bu genç cumhuriyete yardım gönderdi.

Doğu Türkistan'ın toprak olarak büyüklüğü Türkiye'mizin iki katından fazladır. 1.828.418 Km²'dir. Türk devletleri arasında da Türkiye'den sonra en kalabalık nüfusa sahip Müslüman Türk toprağıdır. Orta Asya'nın doğuya açılan kapısı, doğal bir engel ve kontrol noktasıdır. Çok zengin yer altı ve yer üstü kaynaklarına sahiptir. Başta uranyum, altın gibi stratejik madenler olmak üzere 118 farklı maden kaynağına sahiptir. Çok zengin petrol yatakları vardır. Tahmini petrol rezervi 60 milyar tondur. Çin'in doğal gaz kaynaklarının 1/3'ü Doğu Türkistan'dadır. Bu nedenledir ki; Doğu Türkistan Çin için hem ekonomik hem de siyasi açıdan çok önemlidir.

Doğu Türkistan Müslüman Türk toprağıdır. Büyük Hun İmparatorluğundan Uygur devletine, Göktürk'lerden Karahanlılar'a kadar büyük Türk devletleri bu toprak-



larda kurulmuştur. İlk Müslüman Türk devletinin merkezi de Doğu Türkistan'dır. Ancak Çin, Doğu Türkistan'ın Çin toprağı olduğunu iddia etmektedir. Tarihi gerçekleri siyasi oyunlar ve hileler ile değiştirmek istemektedir.

1949 yılında Doğu Türkistan'ı işgal eden Komünist Çin bu tarihten sonra dünyanın görmediği bir soykırım ve asimilasyon politikası uygulamaktadır. Bu maksatla öncelikle toplum liderleri, din ve ilim adamları yok edildi. 1950'li yıllarda uygulanan Toprak Inkılabı, Kültür Inkılabı gibi hareketler ile halkın elinden toprakları alındı. Dini ibadetler yasaklandı. Din adamları halk mahkemelerinde yargılanarak katledildi. Yüzyıllardır kullanılan Uygur Alfabesi değiştirilmek ve tarihle bağlar koparılmak istendi. Eğitimde Uygurca yasaklandı. Uygurca yok edilmeye çalışıldı. 1980'lere kadar milyonlarca Doğu Türkistanlı katledildi. Kimileri toplama kamplarında can verirken, kimileri hapishanelerde işkenceler sonucunda kimileri de meydanlarda idam edilerek katledildi.

Zorunlu aile planlaması adı altında, çocuklar anne karnında öldürüldü. 7-8 aylık hamilelikler dahi kürtajla sonlandırıldı. Birden fazla yapılan çocuklara ağır vergiler uygulandı, devlet memuru olanlar işten atıldı.

Çin, Nükleer denemelerini Lopnor bölgesinde yaptı. 1964 ile 1997 yılları arasında sadece 11'i yeraltında ve 33'ü yerüstünde toplam 44 deneme yapıldı. Bu denemeler sonucunda çok büyük bir bölge yaşanmaz hale geldi. Bölge halkı radyoaktif serpintilerden kaynaklanan hastalıklar ile yüz

yüze kaldı. Binlerce çocuk hasta doğdu, pek çok insan bu denemeler nedeni ile hayatını kaybetti.

İbadet özgürlüğü yok edildi. 18 yaşından küçüklerin ve devlet memurlarının camilere girişi yasaklandı. Öğrenciler oruç tutamaz, çocuklara din eğitimi verilemez dendi. Doğu Türkistan halkını ayakta tutan en önemli unsurun Müslümanlık olduğunun farkında olan Çinliler, halkı dinlerinden uzaklaştırmak istedi. Bunun için tüm zorlama ve kısıtlamalar kullanıldı.

İşgalin başladığı yıllarda %4 olan Çinli nüfus, devlet teşvikli göçler ile günümüzde %50'nin üstüne çıktı. Toprak inkılabı esnasından el konulan topraklar göçmen Çinlilere tahsis edildi. Yeni kurulan istihdam alanlarında hep Çinliler çalıştırıldı. Çin işgal ettiği Doğu Türkistan'ı yıllarca dış dünyaya kapalı tuttu ve kanlı ellerini hiçbir zaman yakalarından çekmedi. 5 Temmuz Ürümqi olayları, aslında çok sık aralıklar ile yaşansa da Çin bunu gizledi. Dünyanın gözleri önünde soykırımına devam etti.

Çin, 2003 yılından bu yana Doğu Türkistan'dan gençleri Çin'in iç kesimlerine götürerek zorla çalıştırmaktadır. Günümüze kadar 300 bin genç Çin'e götürüldü. 23 Haziran günü, Guangdong eyaletinin Shaoguan şehrinde bir oyuncak fabrikasında işçi-köle olarak çalıştırılan Doğu Türkistanlı genç kızlara Çinlilerin sarkıntılık etmesi nedeniyle ile Doğu Türkistanlı gençler ile Çinliler arasında kavga çıkmıştır. Bu olayın yatışmasından sonra 26 Haziran günü gece 02:00'de 5000 civarında Çinli 600 Doğu Türkistanlının kaldığı yatakhane bastı. Elleri balta, satır, demir ve ahşap sopalar ile yatakhane basan Çinliler, uyku halindeki Doğu Türkistanlıları yataklarında katletti. Bu olaylar sonucunda 300 yakın Doğu Türkistanlı hayatını kaybetti.

Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül'ün Ürümqi ziyareti esnasında gerçekleşen bu olay, Çin'in bir provokasyonudur. Sayın Gül'ün Çin'de bulunduğu esnada, Türkiye'nin hassas olduğu bir konuda bu olayın yüz vermesi, gece 02:00'de başlayan olayların sabaha kadar sürmesi ve güvenlik güçlerinin müdahale etmemesi, saldırganların ellerinde aynı türden, özel yapılmış kesici ve delici aletlerin bulunması olayın bilinçli

olarak gerçekleştirildiğini göstermektedir. Çin, 60 yıldır dünyaya kapalı tuttuğu Doğu Türkistan'ın dünyaya açılmasını istemektedir. Sayın Gül'ün yanında pek çok iş adamı ile Ürümqi'yi ziyaret etmesi ile Doğu Türkistan dünya gündemine gelecek, ticari olarak dünyaya açılacaktı. Bu nedenlerle, Doğu Türkistan sorununun kaynağı olarak gördükleri Türkiye cumhurbaşkanının Ürümqi ziyaretinin Doğu Türkistanlılar üzerinde uyandıracak olumlu etkiyi silmek, yıllar önce Sayın Dr. Devlet Bahçelinin başbakan yardımcısı sıfatı ile Doğu Türkistan ziyaretinde Uygurca yasakladığı gibi halka göz dağı vermek için böyle kanlı bir eylem planlanmıştır. Bu eylemin Shaoguan'da sınırlı kalacağı ve Doğu Türkistanlılar üzerinde doğacak yeni ümitleri söndürecek düşülmekteydi.

Ancak 5 Temmuz Pazar günü, Ürümqi'de Shaoguan katliamını kınamak için protesto gösterisi düzenlendi. Üniversite öğretim görevlileri, profesörler, doçentler ve üniversite öğrencilerinin katılımı ile düzenlenen bu gösteriye katılanların sayısı bir anda 1600 kişiye ulaştı. Doğu Türkistanlıların hak arayışına tahammülü olmayan Çin polisi göstericilerin üstüne yayılım ateşi açtı. Bir anda onlarca Doğu Türkistanlı şehit oldu. Bunun üzerine olaylar kısa sürede yayıldı. Ürümqi'nin özellikle Erdoço, Yenianlu, Shensihanza ve Uygur Tiyatrosu (Cüyen) etrafında yoğunlaştı. Çinli polislerin saldırılarına Ürümqi'deki Çinliler de katıldı. Pazar günü başlayan ve bir haftaya yakın devam eden olaylarda sadece Ürümqi'de 600'e yakın Doğu Türkistanlı şehit oldu. Kısa sürede diğer şehirlere sıçrayan olaylarda ne kadar kişinin öldüğü bilinmemektedir. Uygur Tiyatrosunun Çinliler tarafından basılmasından sonra sadece o binada 100'ün üzerinde ölü olduğu bildirildi. Sivil giyimli polis ve askerler Çinli halk ile beraber katliamları gerçekleştirdi.

Çin, olayların başladığı Pazar gece yarısından sonra Doğu Türkistan ile tüm iletişimi kesti. Telefon ve internet bağlantıları kapatıldı. Çin resmi haber ajansı Shinhua son açıklamasında 192 kişinin öldüğü ve 1080 kişinin yaralandığı bilgisini verdi. Ancak olayları bizzat yaşayanların anlattıklarına göre rakamlar bunlardan çok daha

yüksektir. Doğu Türkistan'dan alınan bilgilere göre 2000 civarında Doğu Türkistanlı hayatını kaybetmiştir.

Urümçi'de kontrolü sağlamak amacı ile başta Lenju, Shihenze, Senci ve Müçü-en'den on binlerce asker sevk edildi. Sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Buna rağmen Urümçi'de yaşanan vahşet devam etti. Çin askerlerini yanlarına alan Çinliler baskı ve vahşetini arttırdı.

Çin, 10 Temmuz cuma günü, Müslüman halkın cuma namazı kılmasını engellemek amacı ile camileri kapattı. Askerler tarafından kuşatılan camilere cemaatin girmesi engellendi. Sokağa çıkma yasağına rağmen Cuma namazı için camilerin önünde toplanan cemaatin baskısı ile sadece iki cami ibadete açıldı. Ancak Cuma namazı kılindikten sonra dağılan cemaat gözaltına alındı.

Yaşanan bu soykırımın yanında Çinli yetkililerin yaptıkları açıklamalarda dehşet vericidir. Komünist parti bölge sekreteri olaylardan sorumlu olanların idam edileceğini açıkladı. Çin resmi kaynaklarına göre bu güne kadar 1494 kişi tutuklanmıştır. Bu da katliamın boyutlarının daha da büyüyeceği anlamına gelmektedir. Yapılan bu açıklama yargısız infazların yapılacağı anlamına gelmektedir. Nitekim, 16 Temmuz günü Urümçi 4 nolu cezaevinde 196 Uygur kurşuna dizildi. Çin resmi kaynaklarının tutuklu sayısını 1500'ler civarında açıklamasına rağmen, gerçek tutuklu sayısı en az 6.000 dir.

Pekin hükümetinin atadığı Doğu Türkistan özel valisi Wang Lu Chen, yaptığı açıklamada, göçmen olarak getirilen Çinlilerin yerlerinde kalmalarını ve Çin'e geri dönmeleri gerektiğini söyledi. Konuşmasında, özellikle Çinlilerin arkasında Çin hükümetinin ve askerlerinin olduğunu söyledi. Kanunsuz yollar ile Doğu Türkistan'a getirilerek yerleştirilen göçmen Çinlilere cesaret vermek için yapılan bu açıklama Çinlileri daha da kişkırttı.

Urümçi'den sonra olayların sığıradığı ikinci büyük şehir olan Kaşgar'a yabancıların girişleri yasaklandı ve Kaşgar'da olanların kenti terk etmeleri istendi. Gerekçe olarak güvenliklerinin garanti edilemediği söylen-

di. Kaşgar'da yaşanan olaylar hakkında bilgi alınamazken, Çin'in bu açıklamaları endişeleri arttırdı.

Çin olayların sorumlusu olarak Dünya Uygur Kongresi başkanı Rabiye Kadir hanımefendiyi göstermektedir. Çin'in amacı legal yollarla, insan hakları için mücadele veren Dünya Uygur Kongresi ve başkanını suçlayarak hedef saptırmak, kendi başlattığı olayların sorumlusu olarak DUK'u göstererek, kamuoyu nezdinde DUK'a itibar kaybettirmektir. Dünya Uygur Kongresi uluslar arası hukuk çerçevesinde kurulmuş, demokratik yöntemler ile faaliyet gösteren, 24 ayrı ülkeden 56 teşkilatın bir araya gelerek oluşturduğu bir sivil toplum örgütüdür. Olayların gerçek sorumlusu 1949 yılında Doğu Türkistan'ı işgal eden ve halkı asimile etmek için her türlü çirkin politikayı uygulayan komünist Çin yönetimidir.

Çin ilk günden bu yana yaptığı tüm açıklamalarda ve haber servislerinde gerçekleri saptırmaktadır. Bu nedenle öncelikle Doğu Türkistan'a tarafsız gözlemcilerin gönderilmesi sağlanmalıdır. Yaşananlar tarafsız gözlemciler tarafından incelenmeli, kamuoyuna gerçek bilgiler verilmelidir.

BM ve AGİT gibi uluslar arası örgütler harekete geçirilmelidir. Doğu Türkistan'da yaşanan soykırım gündeme getirilmeli, önlem alınması sağlanmalıdır.

Yargılama ve araştırma yapılmadan sorumluların idam edileceği açıklamasından sonra, Çin'in masum Doğu Türkistan halkını idam ederek katletmesi önlenmelidir. Zira Çin kaynaklarının açıklamalarına göre 1494 -gerçekte çok daha yüksektir- kişinin idamı durdurulmalıdır. 11 eylül sonrasında Uygurları terör örgütü üyesi olma bahanesi ile idam eden Çin, bu tarihten sonra istediği Doğu Türkistanlıyı olayların sorumlusu olarak gösterecek ve idam edecektir.

Yaşanan olaylar Doğu Türkistan gerçeklerinin dünya kamuoyu tarafından çok açık bir şekilde görülmesini sağladı. Bundan sonra ilgili kurum ve kuruluşların gerekli sorumluluğu üstlerine alarak harekete geçmelerini bekliyoruz.

GAZETE BAŞLIKLARI

Gök **Sev** **İstisna** **haber**

aktan Albayrağa

Camilere kuşatma

D. TÜRKİSTAN SENİNLEYİZ

YENİÇAĞ

11 TEMMUZ 2009 CUMARTESİ Döviz: Türkiye okuyun 99YAT: 50 KURUŞ DÖKTE 80 KURUŞ

Evde kılın! Yine gözaltı

Türk avına öfke yağdı

Gül: Endişe ile izliyorum

Yarın Çağlayan'da dev bir miting var!

Yenişafak

TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ 7 TEMMUZ 2009 SALI 50 KURUŞ

KİLİSE İSTEDİ

■ Türkiye'de bulunan Rus Ortodoks Patriği Kiriil, Ortodoksların Davaçık'taki tapınını ödüllü. "Bu tür tapınların Türkiye'de bulunması, Türkiye'nin dini özgürlüğüne katkı sağlar" dedi. Kiriil, Antalya'ya gelen Rus nüfusu için kilise istedi.

■ Dışişleri Bakanı Ali Babacan, Rusya'da bir araya gelen Kiriil, Hristiyanlar ile İslam dinini karşılaştırdı. "Okulumun en büyük amacı, İslam dinini tanıtmaktır" dedi. - 1200

UYGUR KATLIAMI

Çin, Doğu Türkistan'ın başkenti Urumçi'yi kan gölüne çevirdi. 156 Uygur Türkü kurşuna dizildi

Çin yönetimi, Cumhurbaşkanı Gül'ün geçen hafta ziyaret ederek fahri doktora unvanı aldığı Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nin (Doğu Türkistan) başkenti Urumçi'de Uygur avı başlattı.

SİVİLİNERİN ÜZERİNE YAYILAN ATES

Urumçi'de bir kez daha Uygur sivil halkı hedef alındı. 156 Uygur kurşuna dizildi. 120 kişi yaralandı. Yaralıların bir kısmı hastanelerde öldü.

ÖZKARLARDAN CESET TOPLADILAR

Katliamanın vahşetini ortaya koyan belgeleri Özerk Bölge Polis Müdürlüğü'ne teslim ettiler. Cesetlerin 57 ceset toplandı. Diğer yaralıları ise hastanelerde öldü.

261 ARAC, 203 DÜKKAN YAKILDI

Sapartık meclisi tarafından özel birliklere karşı koymaya çalışan Uygur Türkleri, sokakları barikatlarla kendilerini savunmaya çalıştı. Ölümleri 1000 kişinin 261 noktası ateşe yakıldı. 203 dükkân ve 140 araç yakıldı.

YÖZLERCE KİŞİ GÖZALTIYA ALINDI

Çinli yetkililer, yalınca büyük bir baskınla Uygur Türkleri'nin gözaltına alındığını açıkladı. Gözaltıya alınan kişilerin sayısı 2000'den fazla.

DÜNYA İLE HABERLEŞMEYİ KESTİ

Çin yönetimi, Uygur Türkleri'nin dünya ile haberleşmesini engelledi. Doğu Türkistan'da Uygur Türkleri'nin dünya ile haberleşmesini engelledi. Uygur Türkleri'nin dünya ile haberleşmesini engelledi.

SOYKIRIM YAPILIYOR

Uygur Türkleri'nin soykırımı yapıyor. Uygur Türkleri'nin soykırımı yapıyor. Uygur Türkleri'nin soykırımı yapıyor.

YAKIŞMAYAN SUSKUNLUK

Cumhurbaşkanı Gül ve Başbakan Erdoğan'a "Acil devreye gir" isteği

Doğu Türkistan'daki
katliama seyirci kalmamız
büyük saskunluk yaratıyor

UYGUR Türkleri'ne yönelik
kanlı saldırılara karşı, An-
kara'da toplanan cesetler ola-
rak bir tepki gösterme-
si ve dayanışma kalmama, bu-
yük tepkilere sebep oldu.

GEÇEN ay Çin'i ziyaret eden
Gül'ün devreye girmemesi
ve Davos'ta Filistin için
"One Minute" konuşması
Başbakan'ın, bu vahşette-
ki tutuma eleştirildi.

Halk'a ve olaylara
dercümân
www.netgazete.com.tr
okuyucularına hizmettedir

9 Temmuz 2009 Perşembe

Her sabah dünya yeniden kurulur, her sabah taze bir başlangıçtır

40 K

Neden Çin'e
SON JONG
(bir dakika)
denilmiyor

4 günde
400 ölü

Çin mallarına boykot çağrısı

Çocukları kaçırıyorlar

BÖLGEDE etnik bir çatışma söz konusu. Yerel Çin güvenlik güçleri, kızıl kıyafet gi-
yerek Han Çinlileri gibi övülen baskarak Uy-
gur çocukları çalıp kollarında ve bacakta ol-
durtuyor, çocuklarını bir kaçırıyor. Yüzler-
ce çocuğun kayıp olduğunu bildiriliyor.

KATLIAMA, sivil tepkiler
gibi büyüyor. 4 gün-
de 400'den fazla Uygur
öldürüldü. Bin civarında
yaralı var, yaklaşık 2 bin
göç ve yığıl Uygur
Türk'ü gözaltında.

Hesabını soracağız

HÜKÜMETE sosteren
Tüketiciler Birliği ve 19
dünya katliamların
hesabını, Çin mallarına
yönelik kapsamlı bir
boykotla sormaya ha-
zırladıklarını söyledi.

Çin vahşeti
sayfa 7-9'DA

156 ölü



SOKAKLAR YARALI VE
CESETTEN GEÇİLİYOR

Çin'in Sincan Uygur Özerk
Bölgesi'ndeki çatışmalara ar-
dından cesetler sokaklardan
toplanıyor. Çok sayıda kişi de
hastanede can verdi. Çin yör-
netimi internet bağlantısı ve
TV yayınına da kesti.

Çin'de Uygur katliamı

Fabrikadaki kavga etnik çatışmaya
dönüştü, caddeler cesetlerle doldu

■ Doğu Türkistan yanıyor.
Uygur Türkleri, fabrikadaki
kavgada öldürülen arkadaş-
ları için gösteri düzenledi.
Polis 20 bin kişilinin üzerine
ateş açtı. 156 Uygur Tür-
kü'nün ölümüyle olaylar iş-
yana döndü. Çok sayıda ev
ile dükkan da yakıldı. 10'0A

ÇİN'DEKİ KATLIAM DÜNYAYI AYAGA KALDIRDI



TÜRKİSTAN'DA DİRENİYOR

Uygur Türklerinin katliama rağmen Çin baskısına direnişi bu fotoğrafla ölümsüzleştirdi

Çin'in başkentine karşı büyük bir protesto gösterisi ilkin büyük bir katliamla sonuçlandı. Çin polisi bir kere daha de gaza çıktı. Çin ordusu da bölgeye geldi.

İnternette, Çin'in başkentine karşı büyük bir protesto gösterisi ilkin büyük bir katliamla sonuçlandı. Çin polisi bir kere daha de gaza çıktı. Çin ordusu da bölgeye geldi.

Şincan'da sokaklar ceset dolu

Sansüre rağmen, dünya ajanslarının geçtiği fotoğraflar Çin'deki vahşeti gözler önüne serdi. Uygur Türkleri'nin yaşadığı Şincan mezbaha gibi... Her tarafta kan ve ceset var

Etnik çatışma

■ Çin güvenlik güçlerinin protestoları Uygur Türkleri'nin azerine bedel göstermeden atlatıp acılarıyla katliam yaparken olayların omu ağırlanıyor. Be fabrikada Çin karaborsası başlayan gerilla etnik çatışmaya dönüştü. Bu ölümler Uygur'da sopa, demir ve zehirli 10 bin Çinli Uygur avına çıktı. On kalfanda kadrları bulundugu Uygurlar la çatışmaya. Çin polisi ataya girmek istedi.

Dünya bekliyor

■ Bölgede etnik çatışmalarından önce gece tek başına yavaş yavaş öldü. Çin güvenlik güçlerinin yeti açtığı katliama dünyadan henüz cadesi bir tepki gelmedi. Yapılan acı olaylarda sadece olayların kayıpları değil de meydanı gelen olaylara selah yet veren sorumluları en kısa zamanda tespit edilip adaletin tecrübe etmesini beklenmektedir. 14.11





KIZIL KATLIAM

Çin'in Sincan'da Uygur Türkleri'ne uyguladığı kızıl vahşet tüm dünyanın kanını dondurdu... Kadınlar tecavüz edildikten sonra sokakta dövülerek öldürüldü. Çin hükümeti zulmü haklı gösterdi



URUMÇİ'DE SOKAĞA ÇIKMA YASAGI

SINCAN Uygur Özerk Bölgesi'nin başkenti Urumçi'de çıkan olaylardan sonra Çin'in Uygur Türkleri'ne yönelik uyguladığı vahşet, tüm dünyanın kanını dondurdu. Olaylarda tecavüz edilen kadınlar, daha sonra sokaklarda sopalarla dövülerek öldürüldü. Urumçi'de dün de Uygur Türkleri ile Han Çinlileri taşı sokak kavgaya tutuşunca sokaklara çıkma yasagi ilan edildi.

RABİA KADER, SUÇLAMALARI REDDETTE

ÇİN Dışişleri Bakanlığı, Urumçi'de yaşananların 'barışçı gösteri olmadığını' öne sürerek zulmü haklı gösterdi. Bu arada Pekin yönetiminin olaylarla ilgili sorumlu tuttuğu Uygur Amerikan Demegi Başkanı Rabia Kader, suçlamaları reddetti. Kader, olayları kışkırtmadığını, kendisinin yalnızca Çin'de yaşayan ailesini protesto hareketlerinden önce uyardığını söyledi. • 12'de



Taraf

DÜŞÜNMEK TARAF OLMAKTIR

8 TEMMUZ 2009 ÇARŞAMBA • 50 KRŞ

SÜRGÜNDEKİ
UYGUR LİDERİ
TARAF'A
KONUŞTU



HALKIM İÇİN KORKUYORUM

Çin hükümetinin "Şincan'daki olayların sorumlusu" ilân ettiği Dünya Uygur Kongresi'nin 62 yaşındaki başkanı Rabiya Kadir, "Bardak taşmıştır" diyor



EYLEMLERİ TEŞVİK ETMEDİM

ÇİN hükümeti Urumçi'de kan akmasına yol açan protestoları Kadir'in örgütlediğini öne sürse de, o bunu reddediyor: 60 yıllık baskı bardağı taşardı. Ben aileme eylemlerden uzak durmasını tenbihledim.

BEŞ ÇOCUĞUM DA HAPİSTE

ALTI yıl hapis yattıktan sonra 2005'te sınır dışı edilince ABD'ye yerleşen Kadir: Üç oğlum Doğu Türkistan'da hapsedildi, bir oğlum ve kızım ev hapsinde, 45 akrabam var. Hepsinin hayatı için çok korkuyorum.

DİNİMİZ VE DİLİMİZ BASKI VAR

KADİR, Uygur dilinin okullarda yasaklandığını, dindarların hapsedildiğini anlatıp dünyaya çağrı yaptı: Çin hükümetini uyarıyorum, şiddet dursun. An-kara tepki veriyse duymadım.

YASEMİN ÇOĞAR'IN YAZISI SAYFA 3'TE

HER YER GESET

SINCAN Özerk Bölgesi'ndeki olaylarda ölü sayısı 200'e yaklaştı. Sokaklar össet dolu. Han Çinlileri de sokaklara çıkma korkusuyla geri çekildi.



Gökbayrak / 2009

BÜYÜK ZAM
YÖK, Üniversite öğrencileri arasında "havya" diye bilinen kâğıt paralarını yüzde 6, ikinci döneminde yüzde 500'e varan oranda artırdı. İkinci dönemde veteriner fakültelerinde havya 5 bin 276 TL'ye, konservatuarlar 6 bin 935 TL'ye, amaçta engelbileri meslek sahibi yapmaması olan "Engelleri Engelleme Yükseköğretim Kurumu" ise 8 bin 805 TL'ye yükseldi. 31 Aralık'ta YÖK, 2009-2010 eğitim-öğretim yılı için üniversite öğrencileri için havya fiyatlarını belirledi. YÖK, 2009-2010 eğitim-öğretim yılı için üniversite öğrencileri için havya fiyatlarını belirledi. YÖK, 2009-2010 eğitim-öğretim yılı için üniversite öğrencileri için havya fiyatlarını belirledi.

EYLEMİYLE BİTTİ
6 aydır süren toplu iş sözleşmeleri kitlelerinin, Halk-İş ve DİSK'e bağlı işler dün 08.30'da 1 saatlik iş bırakma eylemi yaptı. Öğleden sonra anlaşıldı ki, Kamuda çalışan 270 bin işçinin ücretlerine bu yılın ilk 6 ayı için yüzde 3, ikinci 6 ayı için yüzde 3,5 zam yapıldı. Doğrudan doğruya 60 ila hileli zammı zammı uygulanacak. Yanı sıra, 60 ila hileli zammı zammı uygulanacak. Yanı sıra, 60 ila hileli zammı zammı uygulanacak.

ANALAR DİRENİYOR

İki soydaşlarının öldürülmesi üzerine sokağa dökülen Uygur Türkleri'ni ateş açarak durduran Çin askerleri ve polisleri 156 kişiyi katletmiş, yüzlerce kişiyi tutuklayıp işkenceye götürmüştü. Tutuklananların anneleri ve eşleri dün müthiş bir direniş sergiledi. Kadınlar, zırhlı ve silahlı Çin birliklerinin önüne çıkıp "Evlatlarımızı serbest bırakın" diye kafa tuttu



TEK BAŞINA ORDUYA KARŞI
Çin askerleri ve polisleri, 15 Temmuz'da Uygur Türkleri'ni sokağa dökerek öldürmüştü. Kadınlar, zırhlı ve silahlı Çin birliklerinin önüne çıkıp "Evlatlarımızı serbest bırakın" diye kafa tuttu. Kadınlar, zırhlı ve silahlı Çin birliklerinin önüne çıkıp "Evlatlarımızı serbest bırakın" diye kafa tuttu.

SOYKIRIM HAREKATI
1500'E YAKIN TUTUKLU
SİVİL ÇİNLİLER UYGUR AVINDA
SOYKIRIM YAPTILAR

HARVARD UZMANLIĞIYLA HAZIRLANAN SAĞLIK SETLERİ
20 Kupon
YARIN
SİNİRLİ OKUL OTOBÜSÜ GELİYOR
TAM 10 VCD
TOPLAM 500 DAKİKA
SADECE 29 KURUŞA
HEMEN TESLİM
İLK KUPON YARIN

HAN ÇİNLİLERİ UYGURLAR'A ŞALDIRDI. ÖLÜ SAYISI 1000'İ AŞABİLİR
ÇİN KATLIAMI
156 ÖLÜ

Türkiye'nin en iyi gazetesi
SABAH
www.netgazete.com.tr
okuyucularına hizmetlidir
SALI 7 TEMMUZ 2009 HAFTA İÇİ 50 KURUŞ

Urumçi'de söylentiyle çıkan olaylar katliama dönüştü. Kent savaş alanına döndü
TECAVÜZ SÖYLENTİSİ BAŞLATTI
ÇİN'DE Sincan Özerk Bölgesi'nin başkenti Urumçi'de iki kadına tecavüz söylentisi, Uygur Türkleri'yle Han Çinlileri arasında etnik kıyım başlattı. Kaşgar'a da sıçrayan olaylarda en az 140 kişi öldü, 828 kişi yaralandı yüzlerce araç yakıldı. 22 DE

KAFAYATEK KURSUN

Sincan'ın başkenti Urumçi'deki olaylarda öldürülen 156 Uygur'un çoğunun güvenlik güçleri tarafından **tek kurşunla kafadan vurulup cansız yere serildikleri** belirlendi.



Bicaklarla yaradılar başkent Urumçi'de toplanan Uygur. Bu kez Çinliler 'Uygurları yok eden' ve 'Büyük kurvetir' sloganları atarak kasap bıçakları, demir çubuklar, kirek-ler ve tahta sopalarla yurtdışları. **Bulduklarını dövdüler** Tren istasyonu civarında yakalanan bir grup Uygur sabbaya uğradı. Sokaktan rastgele çevrilen birçok Uygur da 'Ülkeyi savunun' diye bağırarak Çinlilerle ta rakandan kırıya dövdüler. **Mersin saldırıdır** Çin polisi Uygur mahallelerinin girişlerini tutarak odaklı kalıbağıy zaptırmaya çalıştı. Çin millî marşı söyleyerek ilerleyen grup, Uygurlara ait dükkanlara saldırı. **Kadınlar ön safta** Çin polisi bıcağı yüz Uygur'un dım yapmak istediği protesto gösterisine izin vermedi. Protestocuların boynu, parmaklarını veya tutuklanan erkeklerin eşleri ve yakınları çekti. 24 sayfa



HABER HURK

Temmuz 2009 ÇARŞAMBA GÜÇÜ ÖZGÜRLÜĞÜNDE Fiyatı: 75 Kz



Bu da Uygur Tiananmen'i Çin'in Sincan bölgesinde Uygurlar ile Han Çinlileri arasındaki çatışmalarda kan durmuyor: Ölü sayısı 156'ya buldu. **Sopalarla dövülerek öldürülmüş kadın ve erkek cesetleri sokaklarda duruyor. Şu ana dek bin 434 kişi tutuklandı. 12-13'te**

CHINA REPORTER



SINCAN IMIZ YANIYOR

**Vahşet
soykırıma
dönüştü**

www.gunes.com HALKIN CESUR SESİ

GÜNEŞ

8 Temmuz 2009 Çarşamba (KıTTC 1 Lira)

www.netgazete.com'un okuyucularına hizmetidir

40 KURUŞ

Bulmaca üç gazete

GERÇEKTEN HABER VERİR

YENİ ASYA

www.netgazete.com'un okuyucularına hizmetidir

ASYA'NIN BAHTININ MİFTAHİ, MEŞVERET VE ŞURÂDİR

YIL: 40 SAYI: 14.130



Ölü sayısı 1000'i geçti

Urümcü'de Uygurların üzerine güvenlik güçleri hedef gösterilmeden ateş açtı. Tercüme: 1000'i geçti. İhtimal bağlantısının güçlükle yapıldığı şehre ölü sayısının çok yüksek olduğu belirtiliyor.

Uygur Türklerinin üzerine dün de sivil Çinliler saldırdı. Evler, işyerleri yağmalandı, yakıldı. Kadınlar tecavüz edilip öldürüldü



SINCAN UYGUR ÖZERK BÖLGESİNDE YÜZLERCE KİŞİNİN ÖLDÜĞÜ VEYA YARALANDIĞI OLAYLAR VE GÖZALTILAR ENDİŞEYLE TAKİP EDİLİYOR.

ÖLÜ SAYISI DAHA DA ARTABİLİR Mİ?

■ Çin'in kuzeybatısındaki Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nin merkezi Urümcü'de önceki akşam meydana gelen olaylarda ölenlerin sayısı yüzlerle ifade edilirken, yaralı sayısının bine yaklaştığı belirtiliyor. Özerk bölge polis müdürü Liu Yaohua, sokaklardan 57 ceset toplandığını, diğerlerinin de hastanede öldüğünü bildirdi.

YÜZLERCE KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

■ Çinli yetkililer olaylarda 190'i ölümlü, en az 30 tane ve bu polis aracı olmak üzere 281 molahtı taşıyan yakıldığını söyledi. İlk belirlenimlere göre 200 dükkân ve 14 ev hasar gördü. Liu, olaylarda ilgili onlarca "etlebe" olmak üzere yüzlerce kişinin gözaltına alındığını, kilit rol oynadığından şüphelenen 90 kişinin de arandığını ifade etti.

YENİ BİR SİNDİRME HAREKATİ Mİ?

■ Olayların kışkırtıldığı gibi etnik çarpışma mı, eylemler mi, yoksa Çin'in yeni bir etnik ve sınırlar hareketi mi olduğu tartışılmaktadır. Ölü, yaralı ve gözaltı sayılarının yüksekliği, yolların karışık ve hassas bir konumda bulunan bölgeyle ve özellikle Uygur Türkleriyle ilgili kayıpların yeniden gündeme gelmesine yol açtı. **Haberler sayfa 7'de**

**Çin'e de
"One
minute"
bekliyoruz**



Rıza Zelyut Gıda

SINCAN'da önceki gün başlayan katliam tam bir soykırıma dönüştü. Urümcü'de önceki gün askerlerin kursunladığı Uygur Türkleri'ne bu defa sivil Çinliler saldırdı. Güvenlik güçleri de saldıran sivil Çinlilere destek verdi.

YAKIP YIKIYORLAR

Etnik çatışmaların ardından sokaka çıkma yasakları ilan edildi. Ancak yasak, saldırı, tecavüz ve yağmayı durdurmaya yetmedi. Sokaklar cesetle dolu. Yüzlerce Uygur kadını, tecavüz edildikten sonra öldürülüp sokaka atıldı.

DÜNYA SEYREDİYOR

TAM bir faşist yönelimin egemen olduğu Çin'de, apardıkları haber ve fotoğraf servisi yapmaz yasak. Neler olup bittiği güçlükle internetten öğrenilebiliyor. Dünya ise bu vahşete karşı sadece "itidatı cöğür" yapılmazla yetiniyor. ■ 4'te



Urümcü'de çatışmalar dün de vardı. Güvenlik güçleri yine çok acımasız ve sertti.



AKSAM

www.netgazete.com'un
okuyucularına hizmetidir



TÜRKİYE'NİN GAZETESİ

7 TEMMUZ 2009 SALI

50 KURUŞ (KTC 1.5 TL)



Uygur isyanına kanlı müdahale

156
ÖLÜ

CİN'de katliam... Özerk Sincan bölgesinde, Uygur Türkleri ile Çinliler arasında bir taciz iddiası yüzünden başlayan gerilim, iki Uygur'un öldürülmesiyle sonuçlandı. Uygurlar, protesto için sokaga dokulunca Çin ordusu ve polislerinin sert müdahalesiyle karşılaştı.

GUVENLİK güçlerinin yaygın ateşiyle resmi açıklamalara göre 156 kişi öldü, 828 kişi yaralandı. Ölü sayısının 500'ü aşacağı öne sürülüyor. Gerginlik Kasgar'a sıradı. Doğu Türkistan Derneği'ne göre olayların nedeni Uygurların 'kole işi' olarak çalıştırılması. 12'DE

www.kitap.cumhuriyet.com.tr
TIK KİTAP
TAK
KAPIDA

Cumhuriyet

www.kitap.cumhuriyet.com.tr
TIK KİTAP
TAK
KAPIDA

85. YIL SAYI: 30559 / 1 TL (KTC 1.5 TL)

KURUCUSU: YUNUS NADİ (1924-1945) BAŞYAZARI: NADİR NADİ (1945-1991)

7 TEMMUZ 2009 SALI

Gösteriye Çin polislerinin ateş açması üzerine Uygur-Han çatışmaları patlak verdi

Uygur bölgesi kan gölü

YİNE MAYIN

4 işçi öldü 15 yaralı

Şırnak'ın Silopi ilçesi Balıkaya köyü yakınlarında güvenlik barajının yol yapımında çalışan işçileri taşıyan minibüs, PKK'lı teröristlerin yola döşediği mayına çarptı. Patlamada 4 işçi öldü, 9'u yaralandı. Şırnak'ta mayın patlamasında 5, Hakkâri'de teröristlerin taciz ateşi açması sonucu ise 1 güvenlik görevlisi yaralandı. Güçlükonak ilçesi dağlık arazi kesiminde de terör örgütü PKK üyelerince kullanılan bir mağarada, 1 piyade tüfeği ve fişekler ele geçirildi. ■ 8. Sayfa



150'den fazla kişinin öldüğü gösterilerde yüzlerce araç yakıldı, binalar tahrip edildi. (AFP)

Çin'de Uygurların yaşadığı Sincan'da ülkenin çoğunluğunu oluşturan Hanlarla çıkan çatışmalarda en az 156 kişi öldü, 828 kişi yaralandı. Olayların protesto gösterisi-ne polislerin sert müdahale etmesi sonrasında patlak verdiği belirtildi. Uygurlar, geçen ay yalan bir haber üzerine kendilerine saldırarak iki kişiyi öldüren Hanların üzerine gıdılmemesini protesto için gösteri yapıyordu.

Olaylar sonrasında gece yarısı sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Sürgündeki Uygur liderleri ölü sayısının 500'e ulaşabileceğini söylüyor. Çinli yetkililer, olaylar sırasında bölgenin merkezi Urumçi'de kimi grupların bir oteli ateşe verdiklerini, dükkân ve evlerin tahrip edildiğini, yüzlerce motorlu taşıtın da yakıldığını belirtti. Polis yüzlerce kişiyi gözaltına aldı. ■ 11. Sayfa

MAKALELER

Doğu Türkistan

Aydın Menderes

Gazeteci-Yazar-Tercüman Gazetesi

BİR dava savunulacaksa bunun için önce doğru kelimeler, tabirler ve kavramlar seçilmelidir. Uygur Türkleri'ne sahip çıkacak-sak onların yaşadığı bölgeye Çince Sincan yerine Doğu Türkistan dememiz gerekir. Türkiye'de bunu resmi mercilerin yapıp yapmaması ayrı bir konudur. Ama Uygurlar hakkında yüreği titreyen her vatandaşımız Uygurların vatanından Doğu Türkistan diye bahsetmelidir.



Başbakan Erdoğan'ın Doğu Türkistan'da meydana gelen Çinlilerin son vahşetine karşı çıkmasını kutluyorum. Soykırım tabirini kullanması da gayet doğrudur. Uygurların anası denilen Rabia Kadir'in Türkiye'ye gelmesi için verilen vize son derece de isabetlidir. "Çin'e bu kadar karşı çıkarsak küçük düşeriz" veya "bu durum çıkarlarımıza ters düşer" diyenler ise bu sözleriyle yapayalnız kalacaklardır. Türk Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ile Çin Dışişleri Bakanının Pazar günü bu konuyla ilgili olarak yaptıkları konuşmanın 1 saat 20 dakika sürmüş olması bunun delilidir. Bu sefer rüzgar başka türlü esmektedir ve Türkiye buna kayıtsız kalmaz.

Aksine Türkiye bu durumdan kendisi için görev çıkartmalıdır. Bu konuda ciddi ve önemli adımlar atmalıdır. İnisiyatif kullanılmalıdır. Pazartesi günü de yazdım. Türkiye derhal Orta Asya'daki diğer Türk Cumhuriyetlerini ve Moğolistan'ı harekete geçirmelidir. Çin'in katli-

amına karşı Uygurlar'a sahip çıkmak Türk Cumhuriyetleri'nin ortak ve etkili tavrı haline gelmelidir. Rusya'nın buna başta tepkisi olsa da bu aşılar. Bunun yerine Türk Cumhuriyetleri'nin bu konudaki kesin tutumu başta Rusya olmak üzere ABD ve AB'nin de Çin'e etkili bir şekilde karşı çıkmasını temin eder.

Doğu Türkistan prizması

BURADA da durmamalıyız. Doğu Türkistan'daki katliamı bir prizma olarak görüp bunu neleri ayırıştırıp ortaya çıkardığına bakmalıyız. Uygurlar Çin'in katliamına maruzdur ve Doğu Türkistan Çinlilerin işgali altındadır. Diğer taraftan Orta Asya ve Kafkaslar'da olup Rusya'nın egemenliği altında kalan devletlerin ve halkların durumu Uygurlara göre nispeten daha iyi olsa da bu onlar için yeterli değildir. Maalesef eski Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından günümüze kadar geçen 20 yıl içerisinde Orta Asya'daki Türk Cumhuriyetlerinin Rusya'ya karşı ekonomik, kültürel ve siyasi açıdan daha az bağımlı hale gelmeleri sağlanamamıştır. Türkiye'nin bir Türk Cumhuriyetleri politikası olamamıştır. Doğu Türkistan'daki son olaylar Rusya cephesindeki durumu da açığa koymaktadır. Türk Cumhuriyetlerinin özellikle son zamanlarda Rusya'ya giderek daha bağımlı hale geldiğini Türkiye görmemezlikten gelmemelidir. Gerçekleştirilmesi gereken Rusya ile Türk Cumhuriyetleri arasında adil ve simetrik bir ilişkidir.





Orası Doğu Türkistan'dır

Namık Kemal ZEYBEK
Gazeteci –Yazar/ Radikal Gazetesi

Sincan sözü Çince 'Yeni kazanılmış ülke' anlamındadır.

Orası Doğu Türkistan'dır. Tarihin Doğu Türkistan'daki Uygur, Kazak, Kırgız ve öteki Türkçe konuşan halklara verdiği ad TÜRK ADI'dır. Uygur adı yeni konulmuştur.

Doğu Türkistan 1.620.000 kilometrekare toprağı kapsayan bir özerk bölgedir. Yerüstü ve yeraltı kaynakları bakımından zengin bir ülkedir.

Çin burayı gücüne dayalı olarak elinde tutmakta ve toprağı Çinileştirmektedir. Bunun dışında hiçbir hakkı ve ilgisi yoktur. Doğu Türkistan'ın yerli halkının dili Türkçe, dini İslam'dır. Çin ile savaşmak dışında hiçbir tarihi bağı yoktur.

Doğu Türkistan, tarihimizin en görkemli dönemlerinden birisi olan Karahanlıların yaşadığı yerdir. İlk Müslüman Türk devleti ve İslam dini ile Türk töresinin etkili bileşimi... Kutadgu Bilig yazarı Yusuf Has Hacı, Atabetül Hakayık yazarı Edip Yüğneki, Divanı Lügat üt Türk yazarı Kaşgarlı Mahmut Doğu Türkistanlı dahilerimizdir.

Tartışma götürmez gerçek, Çin'in bu işgalinin haksızlığıdır. Dünyanın bu en kalabalık ülkesinin işgalcilik alışkanlığı, insanlığın geleceğı için çok ciddi bir tehlikedir..

Doğu Türkistan'da olup bitenlerden iyi ders alınmalıdır. Ve bu iyi dersler sonunda da etkili önlemler çıkmalıdır.

Olayların sıcaklığında insanların gönlünü okşayan kınamalar, telinler, sert açıklamalar yararlı siyasi çıkışlar olabilir, ama tarihin olumsuz gidişine etkileri olmaz. Akılcı ve ardıcıl uygulamalarla önlemler nerede?

Doğu Türkistan'da ezilen insanlar Müslüman'dır. İslam dünyası diye bir gerçeklik varsa, kendisini göstermesinin tam zamanı değil midir?.. Türkiye mi?



Türkiye artık gücünün ayırımına erişmeli ve anlamsız uğraşmaları bir yana bırakmalıdır.

Türkiye dünyanın neresinde haksızlık gören Türk varsa, onlara sahip çıkarken, bunun en tabii insanlık görevi olduğunu da iyi anlatabilmelidir.

Türkiye elbette Doğu Türkistan'a insanlığın sahip çıkması için gereğini yapmalıdır.

Türkiye elbette Irak'ta ezilen Türklere de, Irak'ın toprak bütünlüğüne de birlikte sahip çıkmalıdır.

Bunun için de Türkiye'nin gecikmeden kendi bölgesinde gerçek anlamda güçler oluşturmaları gerekir.

Başkalarının çıkar hesaplarının bekçiliğine razı bir Türkiye'nin bırakın başka yerlerde haksızlık edilenlere sahip çıkmasını, kendisinin haklarını korumakta da zorlanacağı gerçektir.

Ne mi diyorum?
Diyorum ki;

Türk Devletler Birliği gecikmeden gerçekleşmelidir.

Sazmanı Hemkerhayı İktisadi, yani işbirliği teşkilatı. Zaten var... Ama hayata atılmadı: Türkiye, İran, Azerbaycan, Tacikistan, Kazakistan, Özbekistan, Afganistan ve Pakistan... Ve diğerleri...

İşte size tarihin ve coğrafyanın adına ECO denilerek bir büyük armağanı...

Ne duruyorsunuz?

Doğu Türkistan'daki Türklerin ve Gazze'deki Müslümanların haklarını korumanın da, öz güvenlik ve onuru sağlamanın da unsurlarının en önemlisi budur. Yoksa sadece kınadığınızla kalırsınız...

Türkiye dışında en fazla Türk nüfusunun yaşadığı yer neresidir bilir misiniz?

Hasan Celal Güzel
Gazeteci-Yazar -Radikal Gazetesi

Doğu Türkistan ... Bugün, üzerlerinde uygulanan bütün soykırım politikalarına rağmen, Doğu Türkistan 'da 38 milyon civarında Uygur Türkü yaşamaktadır. Uygur Türkleri, Hun, Göktürk, Uygur ve Karahanlı devletlerini kuran büyük bir kültür ve medeniyetin torunları ve bizim yakın akrabalarımız, soydaşlarımızdır.

Urumçi 'deki katliam esnasında, bir Uygur Türk kadının elinde salladığı 'Gök Bayrak' a dikkat ettiniz mi? Bu bayrak, rengi haricinde bayrağımızın aynıdır. Esasen, Türk Milleti 'nin 'atayurt' coğrafyasının en mümtaz yerinde, Doğu Türkistan 'da bulunan Uygur Türkleri, 'Türklük şuuru'na en fazla sahip Türk unsurudur.

Doğu Türkistan, Yakup Han zamanında (1820-1877) Osmanlı İmparatorluğu 'na kendi isteğiyle bağlanmıştı. Yakup Bey, Osmanlı Sultanı Abdülaziz 'e oğlu Yakup Han Töre 'yi (Hoca Töre) yollayarak yardım talep etti. Abdülaziz Han, Hoca Töre 'nin talebi üzerine Doğu Türkistan 'a bir gemiyle asker ve silah göndermiştir. Yakup Bey, Sultan 'ın verdiği 'emir' unvanıyla hâkimiyeti altındaki topraklarda, Osmanlı Sultanı Abdülaziz Han adına hutbe okutarak para bastırmıştır.

Ne yazık ki, 'Can Doğu Türkistan', Yakup Bey'in vefatı üzerine 1878'de Çinliler tarafından istilâ edilmiş; ancak 1930'lardan itibaren, işgali kabul etmeyen Uygur Türkleri, Kumul, Turfan ve Hoten savaşlarından sonra 1933'te 'Şarkî Türkistan İslâm Cumhuriyeti' ni, 1944'te de 'Şarkî Türkistan Cumhuriyeti' ni kurmuşlardır. 1949'daki komünist Çin işgalinden sonra bu atayurt topraklarına 'Şincan Uygur Özerk Bölgesi' adı verilmiştir. 1949'dan bu yana tam 60 yıldır Doğu Türkistan Türkleri, Uygurlar, Çin 'in işgali, esareti ve mezalimi altında inim inim inleyerek yaşamaya çalışmaktadır.

Uygur Türkleri 'nin önderlerinden, yakın dostum merhum İsa Yusuf Alptekin, 'Doğu Türkistan Türkleri, bugün ya sessizce eriyip tarih sahnesinden silinme veya topyekûn ayaklanıp kahramanca ölme gibi bir tercih ile karşı karşıya bırakılmışlardır' demişti.

Bugün Urumçi 'de, Çin Ordusunun ve paramiliter Çinlilerin Uygur Türkleri üzerinde uyguladıkları katliam bütün dünyanın gözleri önünde cereyan etmektedir. Resmen ilân edilen ölü sayısı 156 olmasına karşılık, alçakça şehit edilen Türk sayısının 1000'in üzerinde olduğu ve tutuklanan 6000 Uygur gencinin 'ölüm' ile tehdit edildiği bilinmektedir.

Çinli Vali, zulüm karşısında ayaklanan Türk-

ler'in idam edileceğini söylerken, bir taraftan da bölgedeki göçmen Çinlilere teminat vermektedir.

Aslında Doğu Türkistan 'da yaşanan sadece 'katliam' değil, aynı zamanda acımasız bir 'soykırım' dır. Müslüman Türkler nükleer denemelerde kobay olarak kullanılmakta; doğum yasağı ve mecburî kollektif kürtaajla bebekler katledilmekte; insanî hayat hakkı ve hürriyet isteyen herkes yargısız infaz edilmekte; bölgeye her yıl plânlı olarak Çinli militan göçmenler yerleştirilmekte; yüz binlerce genç çalışma kamplarında işkence edilerek zorla çalıştırılmakta; kısaca her türlü insan hakkı fütursuzca çiğnenmektedir.

Dünyada en ucuz şey Türk kanıdır... Bunu kahrederek söylemiyoruz. Hele kan ırkçılığı peşinde hiç değiliz. Lâkin, tarihimize de, bugüne de bakarsanız bu tespitin ne kadar doğru olduğunu görürsünüz. Yüzyıl önce tehcir edilen Ermeniler 'in hesabı sorulurken, PKK teröristlerinin katli ortaya atılırken; Rumeli 'de Kafkaslar 'da, Orta Doğu 'da katledilen milyonlarca Türk 'ten hiç kimse söz etmiyor. ABD işgalinden sonra öldürülerek ve göç ettirilerek ortadan kaldırılan 800 bin Irak Türkü sahipsiz kaldı.

Düşününüz bir kere... Doğu Türkistan 'da yaşananların binde biri dünyanın bir başka bölgesinde yaşansaydı ne kadar büyük tepkilere sebep olurdu? CNN International dünkü haber bülteninde Çin 'deki sel felâketinde ölen 20 Çinli için gözyaşı dökerken, Urumçi 'deki katliamın sözünü bile etmiyordu.

Bizim medyamızda dahi bu acımasız katliamı 'Etnik Çatışma' başlığı altında verenler, Çinli katliamcılarla şehit edilen Uygur Türkleri 'ni aynı kefeye koyanlar olmuştur.

Dün kendisiyle görüştüğümüz Dünya Uygur Kurultayı başkan yardımcısı Seyit Tümtürk, Uygur Türkleri'nin lideri Rabia Kader 'in Vaşington'dan Ankara'ya getirilmesini ve yapacağı Basın Toplantısı'yla Uygur Türkleri'ne hitap ederek normale dönüşün sağlanmasını teklif etti. Biz de bu teklifi olumlu karşılıyoruz.

Şunu altını çizerek belirtelim ki, Çin ile ilişkilerimizin bozulmaması adına Türkiye olarak bu katliam karşısında sessiz kalırsak, Türk Milleti ve tarih önünde sorumlu oluruz. Bu konuda Başbakan Erdoğan'ın ve Dışişleri Bakanı Davutoğlu'nun tepkilerini müspet karşılıyoruz. Ancak, tepkinin bunun da ötesine taşınması lâzımdır.

Merhum İsa Yusuf Alptekin 'in vefatından önceki son yazısı şöyle bitiyordu: 'Doğu Türkistan meselesi, insanlık adına halledilmedikçe ve renkleri solan insanların ülkesinde hürriyet güneşi doğmadıkça, alınlarında kara bir lekeyi daima taşıyacaklardır. Gönül arzu eder ki, Doğu Türkistan meselesinin halledilmesi dâvâsında öncülük şerefi Türkiye'nin hakkı olsun.'

Hepimizin bu temenniye iştirak etmesi lâzımdır.



Türkistan'da Çin rejiminin vahşeti sürerken...

Taha Akyol
Gazeteci-Yazar-Radikal Gazetesi

Uygurlardan yeni bir lider yükseliyor: Rabia Kadir. Uygur Türkleri ilk defa dünyaya sesini bu çapta duyurabilen bir lider çıkardı.

Doğu Türkistan'ın yakın tarihinde Osman Batur ve Hoca Niyaz gibi kahramanlar vardır. "Üç Efendiler" denilen siyasi liderler; Mesut Sabri Baykuzu, Mehmet Emin Buğra ve kendisiyle tanışma mazhariyetine sahip olduğum İsa Yusuf Alptekin vardır.

Fakat onların yaşadığı dünya sağırdı, "insan hakları" kavramı da bugünkü kadar etkili değildi.

Bugün, Rabia Kadir Uygurların sesini dünyaya duyuruyor; TV'ler ve basın ondan bahsediyor. Kadın olması onun şiddetten uzak stratejisini güçlendiriyor!

Böyle bir dünyada, böyle bir sözcü bulan Uygurların insan hakları mücadelesi burada durmaz, gelişecektir!

Temel ilkeler

Rabia Kadir, Çin'de piyasa ekonomisi sayesinde zengin oldu, iş ve organizasyon tecrübesi kazandı, dünyayı tanıdı. Uygurların haklarını savunduğu için on yıl hapse çarptırıldı, eşi ABD'ye iltica etti. ABD'nin baskısıyla Pekin, Rabia'yı hapisten çıkarıp sınır dışı etti, o da "Dünya Uygur Kongresi"nin ve "Uygur Amerikan Derneği"nin başkanı olarak davasını dünyaya anlatıyor.

İki oğlu halen Urumçi'de hapidedir!

Uygurların mücadelesinde terör yok! Tibetliler gibi silahsız mücadele ediyorlar.

The Washington Post'taki makalesinde görüyoruz ki:

* Rabia Çince 'Şincang' (Sincan) demiyor, Doğu Türkistan diyor.

* Son olayların münferit olmadığını, Şubat 1997'de Gulce'de barışçıl gösteri yapan binlerce Uygura karşı Çin rejiminin yaptığı "Gölce kat-

liamı"nı hatırlatıyor.

* Tibet'in Kutsal Lideri Dalai Lama'nın mücadelesi ile paralellik kuruyor, Tibet ve Doğu Türkistan dayanışmasını savunuyor.

* Müslüman olduklarını vurguluyor, "dinimiz, kimliğimiz için hayati derecede önemlidir" diyor, din ve vicdan özgürlüğü istiyor.

* Şiddeti, terörü kesinlikle reddediyor.

Bunlar dünyanın anlayacağı fikirler ve stratejilerdir. Uzun ince yol Çin elbette ekonomik, siyasi ve askeri bir devdir. IMF geçen hafta Çin'den 50 milyar dolar kredi aldı! Dünya Çin'e ekonomik ambargo falan uygulayamaz.

Çin'in gücü çok "katı"dır ama çağımızda insan hakları etkili bir siyasi "yumuşak güç"tür. Uygurlar buna sahip olmaya başlamışlardır.

Çin bundan ürktüğü içindir ki, Rabia'yı son olayların sorumlusu, şiddet yanlısı gibi göstermek istiyor.

Yol çok uzun elbette. Ama Çin, Mao'ya geri dönmeyip ekonomik kalkınmasını dünya ile ilişkilerini geliştirerek sürdürecektse, er geç hem Urumçi'de hem Tianenmen'de demokratik özgürlükleri tanımak zorunda kalacaktır!

Rabia'yı hapisten çıkarmak zorunda kaldığı gibi!

Büyük âlim Zeki Velidi Togan daha 1957'de şunları yazmıştı:

"Asya ve bilhassa Orta Asya Meseleleri ırklar arası mücadeleler ile değil, iktisadi gelişmenin doğuracağı mecburiyetlerle halledilecektir." (Türklüğün Mukadderatı Üzerine, sf. 201)

İktisadi gelişmenin doğuracağı mecburiyet, demokrasi ve açık toplum yoluna girmektedir!

Çin vahşetinin kurbanı olan Uygur şehitler boşa ölmediler; bu yolu açtılar.

Onları rahmetle, Uygur şair Mehmet Tevfik'in şiiriyle anıyorum:

Uluğ vatan, arığ toprak, aziz Türkistan
Tarihindir acun içre mukaddes destan

Medeniyet esasını burun taratkan
Türkistannı Tengri bizge möngü yaratkan



Gökbayrak'ta çığlık

AHMET TAŞGETİREN
Gazeteci-Yazar-Bugün Gazetesi

Bizimkisi Albayrak, onlarınki Gökbayrak. Ata yurdu. Doğu Türkistan. Sincan değil. Sincan Çinlilerin verdiği ve dünyaya kabul ettirmek istediği sömürge adı. Yıllar önce, Doğu Türkistan'ın eski Genel Sekreteri İsa Alptekin sağken çığlık çığığa koştı sağa sola. Kapılan çaldı. Ankara'nın, Amerika'nın, Suudi Arabistan'ın, Tibet lideri Dalay Lamanın "Orda bir Türkistan var, dedi. 15 milyon nüfuslu. Zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip. Çin işgali akında. Bağımsızlık ideali hiç sönmedi. Çinliler, nüfus kaydırmak suretiyle Doğu Türkistan'daki Uygur- Kazak yoğunluğunu ortadan kaldırmak istiyor. İlgilenin bizimle!" Mektuplarının bir kısmını ben yazdım. 90 küsur yaşlarına geldiğinde gözleri artık görmüyordu. Ama o, Türkiye'de yaşasa da yüreği hep yurdundaki acılan gördüğü için durmadı, çığlık atmaya devam etti. Şimdi Urumçi'den, Kaşgar'dan feryatlar yükseliyor. Çinli zulmederse, nasıl gaddarca zulmeder, onu dünya, Tiananmen Meydanına yansıyan (vahşetle biliyor. 1989 yılı, 15 Nisan-4 Haziran arası... Tiananmen Meydanında öğrenciler, aydınlar ve işçilerin gösterisine karşı Çin yönetiminin tanklarla giriştiği katliam. Çin kaynakların göre 200-300, Çin Kızılhaç'ına göre 2 bin 3 bin ölü... Böylesine acımasız bir rejim var Çin'de... Maocu komünist mantıkla vahşi kapitalizmin gerdeğe girdiği bir yönetim. O yönetim Tiananmen Meydanında kendi halkına vahşet uygulayabiliyorsa, taa başından beri "Bağımsızlık dumanı" hiç susmayan Doğu Türkistan'a ne yapmaz ki. Urumçi'den gelen haberlere göre, sokaklara insan cesetleri savrulmuş durumda. Çin kaynakları 150 civarında ölüden söz ediyor, sivil kaynaklar ise en az 500 ölüden... Olaylar neden çıktı? Bunun için binlerce sebep olabilir. Zorunlu çalışma kamplarına götürülen (Bugüne kadar 240 bin genç götürülmüş bu çalışma kamplarına) Uygur genç kızlara yapılan sarkıntılık fitili ateşliyor. Sonrası malum. Bir kere Doğu Türkistan halkında hiç silinmeyen bir "Çin ukdesi" var. Çin'in sömürgeleştirme ve Doğu Türkistan'da, Uygur-Kazak yoğunluğunu yok etme politikası, hiçbir zaman kabul edilmedi, içe sindirilmedi. Bu iç isyanı ateşlemek için bir kıvılcım her zaman yeterli oldu. Kaldı ki Doğu Türkistan'ın ciddi bir dünya ayağı var. Dün İsa Alptekin idi, bugün



Rabia Kader... İsa Baba'dan Rabia Ana'ya uzanan öncülükler... Bu ateş sönmez. Dramatik olan, Türkiye Cumhurbaşkanı Abdullah Gülün, Çin'e yaptığı gezinin üzerinden 10 gün geçmeden bu ateşin parlaması... Cumhurbaşkanı Gülün, Çin tarafından, Türkiye'nin özel bir talebi olmadan Doğu Türkistan'a götürüldüğü haberi yansıdı medyaya... "Oh ne iyi, denmişti, Çinliler Türkiye'nin hassasiyetini dikkate alıyor!" 10 gün sonra Urumçi'de Cumhurbaşkanı Gülün dolaştığı sokaklarda, yüzlerce ölü ve yaralı... Kim bilir belki de Cumhurbaşkanı Gülün elini sıktağı, yanağını okşadığı çocuklar şimdi cansız yatıyor. Bu iş bu kadar dramatik. Çin sevmeyen Türkiye'nin Doğu Türkistan'la alakadar olmasını. Mesut Yılmaz döneminde Çin ile ilişkileri geliştirme adına Doğu Türkistan duyarlılığı ötelenmişti. Ben, Cumhurbaşkanı Gül'den, Dışişleri Bakanı Davutoğlu'dan, Başbakan Erdoğan'dan böyle bir ötelemeyi içlerine sindirmelerini beklemem. Özellikle Davutoğlu'nun "Stratejik derinlik" dediği olgunun bir ayağında da Doğu Türkistan'ın bulunduğu açık. Böyle bir sandı ilişki Kafkasya için Ruslarla söz konusu. İsrail'le ilişkide Filistin başka açıdan böyle bir sancı oluşturuyor. Bulgaristan'la ilişkide benzeri sancı potansiyeli var. Türkiye, bu soy-din-kültür-tarih bağlarını, sancı odağı olmaktan çıkan, dostluk vesilesine dönüştürmeye çalışıyor. Ama bu tavrın karşılığını her zaman bulduğu söylenemez. Bu politika çoğu zaman "bizim iç işimiz" duvarına tosluyor. Ama artık insan hakları meselesi kimsenin iç işi değil. Kaldı ki Türkiye, dünyadaki etkinliği arttıkça, daha sonuç alıcı tavırlar sergileme imkânına kavuşuyor. Bazen iş, yeterli hassasiyetin gösterilip gösterilmediği noktasında toplanıyor. Çin bilmeli ki, Doğu Türkistan'a dokunulunca, Türkiye'nin canı acır. Rusya bilmeli ki, Kafkaslarda bir kıyım, Türkiye'yi rahatsız eder. Yunanistan, Bulgaristan, Makedonya, Sırbistan bir Türkiye hassasiyetinin farkında olmalı. İslam Konferansı Teşkilatının Doğu Türkistan'daki katliam sebebiyle devreye girmesi sevindirici. Ama daha çok, daha müessir, daha sonuç aha çıkışlara ihtiyaç olduğu kesin. Cumhurbaşkanı Gül'den Çin'e yönelik net bir sitem-kınama beklediğimizi de ifade etmeliyiz.



Çine de "One Minute" bekliyoruz

RIZA ZELYUT

Gazeteci-Yazar-Cumhuriyet Gazetesi

Görüyorsunuz; Çinliler; En eski Türk yurdu olan Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türklerine karşı açık açık katliam yürütüyorlar. Dünyanın en ırkçı milletlerinden olan Çinlilerin bu tavrı karşısında Batı dünyası sessiz kalıyor. Çünkü; orada sürülenler, öldürülenler Türk halklarından birisidir. Ve yeryüzünde geçerli olan insan hakları; bu hakları yazan Batılılar açısından Türklere uygulanmaz... İşte faşist Çin yönetiminin halkı kışkırtarak binlerce yıldır orada var olan Uygur kültürünü ve halkını yok etmek için yürüttüğü jenosit karşısındaki tavrı... Bu olay, Batılıların insan hakları örgütlerinin sahte örgütler olduğunu gösteren en kanlı örnektir. KİM BU UYGURLAR? Uygurlar, bugün Orta Asya diye bildiğimiz bölgede yaşayan Türk halklarından birisidir. Orhun Yazıtları'nda Türk Bilge Kağan Uygurlardan, "Benim halkım!" diye söz eder. Bu halkın en eski adı Tokuz Guz'dur. Yani Dokuz Oğuzlar... Oğuz; kabile anlamına geldiği için, öbür Oğuz Türkleri ile bunların ilgisi yoktur. Uygurlar, Dokuz kabile'den oluşmuştur. Uygurlar; Gök Türk İmparatorluğumun ikincisinin yıkılışında etkili oldular. 750'den itibaren Uygur Hakani Moğan Çur Kağan bu bölgelerde kuvvetli şehirler yaptırdı ve Uygurların devleti 13. yüzyıla, yani Moğol egemenliğine kadar yaşadı. Uygur Türkleri; kara (esmer) ve sarı olmak üzere ikiye ayrılmıştı. Bunların Uygur Alfabesi denilen bir Türk yazısı yarattıklarını da biliyoruz. Budizme geçişle birlikte çok görkemli tapınaklar yapan, bu tapınakları resimlerle süsleyen Uygur sanatçıları; Türk kültürüne çok değerli eserler kazandırdılar. Lakin; bu halk, diğer egemen Türk devletleri ile mücadele etmek için genellikle Çinlilerle işbirliği de yaptılar. (Uygurlar ile ilgili ayrıntılı bilgi için tarafımızdan yazılan Yabancı Kaynaklara Göre TÜRK KİMLİĞİ



isimli kitaba bakabilirsiniz.) Bugün Çin'in kuzeydoğusu; Moğolistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Pakistan gibi ülkelerle çevrili sınır bölgesi, aslında Uygur Türklerinin sınır bölgesidir. Baskıyla eritilen nüfusları 9 milyon'a düşürülen Uygur Türkleri, burada Çinlilerden çok önceleri yaşıyorlardı. Sanat tarihçisi Von le Coq, Çinlilerin Uygur resimlerinin üstüne Çince yazılar yazarak yüzyıl öncesinden Uygur kültürünü bile Çin kültürü gibi göstermeye çalıştıklarını bizzat görmüş ve saptamıştı. Bugün Çin; Uygur bölgesindeki Türk nüfusu azınlığa düşürmek için oralara Çinli işçileri yerleştiriyor. Bununla da kalmıyor sahte sosyalist Çin hükümeti... Uygur kızlarını alıp Çin'in içine sürgün ediyor. Böylece bölgede Uygur nüfusun artmasını önlemek istiyor. Uygurlar müthiş bir eritilme/yok edilme saldırısı altındalar... Bir tür soykırım olan bu olguyu batılılar ve modern dünya görmezden geliyor. Çünkü Çin ile ticari ilişkisini kimse tehlikeye atmak istemiyor... Şu an Çin devletinin tutumu ile Hitler Almanyası'nın 1936'dan itibaren başlattığı farklı halkları yok etme siyaseti birbirine çok benziyor. O sıralar Batılılar nasıl Hitler'i seyrettilerse şimdi de Çin'i seyrediyorlar. ÇİN'İ BOYKOT EDELİM Gelen haberler gösteriyor ki Çin hükümetinin şovenist tutumu yüzünden ırkçı Çinliler, Uygurlara karşı katliam saldırıları başlattılar. Orada oluk oluk Türk kanı akıtılıyor. Bu kırım, Sivas Madımak kırımı gibi hatta ondan daha geniş, daha kanlıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin hükümeti; dünyadaki bütün Türkleri de temsil ettiğini unutmadan derhal Çin hükümetini uyarmalıdır. Bu konuda hükümetimiz yasak savma kabilinden değil; çok ciddi, tutarlı, kararlı bir duruş ortaya koymalıdır. Başbakan Erdoğan'dan bir de Türk halkı için Çin'e "One minute!" demesini bekliyorum. Öbür yandan halkımıza da çok önemli bir görev düşüyor. Bugünden itibaren Çin mallarını boykot edelim... Türkiye; ucuz olduğu için Çin'den gelen ürünlerin istilasına altında... Onlar bizim kardeşlerimizi boğazlarken biz Çin malı kullanırsak; katillere yardım etmiş oluruz. Zaten Çin malları kalitesiz ve sağlık açısından da tehlikeli maddeler içermektedir. Ben bu yüzden Çin malı bir ürün almıyordum ama şimdi bütün Türk vatandaşlarına yeniden sesleniyorum: Katil cinlileri ve faşist Çin hükümetini protesto için asla Çin malı bir ürün almayınız.



Dünya vahşeti seyrediyor

Fikret BİLA

Gazeteci-Yazar-Milliyet Gazetesi

Çin resmi kaynakları ölü sayısının 180'e ulaştığını açıklıyor ama bölgesel kaynaklar sayının çok daha fazla olduğunu bildiriyorlar. Sadece cep telefonlarından gelen görüntüler bile olayın vahşet boyutlarında olduğunu gösteriyor. Çin'in aldığı güvenlik önlemleri ise vahşeti durdurmaktan çok Uygurların elini bağlayıp Han Çinlilerinin "Uygur avı"na çıkmalarına kolaylık sağlıyor gibi...

Dünya suskun

Dünya, Uygurlara uygulanan vahşet karşısında suskun. Ne G-8 zirvesinden insani bir ses geldi ne Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nden "Ne oluyor?" sorusu. Büyük devletlerin hiçbiri Çin'i karşısına almak istemiyor. Konu Uygurlar olunca, insan haklarından söz eden de yok. Oysa Tibet için dünya ayağa kalkmıştı.

Çin, "Bu benim iç işimdir" diyerek işin içinden sıyrılıyor. Hiç kimse de, "iç işlerimiz" demek, hiçbir devlete insan haklarını hiçe sayıp yargısız infazlarla terör estirme hakkı vermez, demiyor. Hatta aynı yöntemi kullanan veya kullanmayı planlayan devletler, "Çin'in iç işidir, karışmayın" mesajları veriyorlar. Örneğin Rusya, "Çin'e karışmayın" dedi. Çünkü, benzeri sorunları benzeri yöntemlerle çözmeye yönelik Rusya "kendi işine" de karışılmasını istemiyor.

Ne ABD'den ne de Avrupa Birliği'nden (AB) dişe dokunur bir tepki geldi. ABD'nin Çin'e giderek daha fazla bağımlı hale gelen finansal sorunları, AB'nin lokomotif ülkelerinin Çin'le olan ekonomik ilişkileri, Çin'in ulaştığı ekonomik ve askeri güç, Pekin'in istediği gibi at oynatmasını sağlıyor.

Çıkar ve güç

Uygur olayı da gösterdi ki, dünyanın yere göğe koyamadığı, "insan hakları, demokrasi, hukukun üstünlüğü" gibi değerler sadece bazı ül-

keler ve bazı durumlar için geçerli, her toplum için değil...

Yine Uygurlara uygulanan vahşet gösterdi ki, uluslararası ilişkileri, insan hakları, demokrasi, hukukun üstünlüğü değil, ulusal çıkar ve güç belirliyor. Hiçbir ülke insan hakları için ulusal çıkarlarını riske atmayı göze almıyor. Önce çıkarını gözetiyor. Her zaman güçlüden yana tavır alıyor.

Yine Uygur olayında görüyoruz ki, haklı olmak yetmiyor, güçlü olmak da gerekiyor.

Dış politika gerçekleri

Dış politika duygularla, inanç birliğiyle yürümüyor. Türkiye, Erbakan'ın ve Erdoğan'ın iktidar dönemlerinde İslam dünyasıyla daha fazla yakınlaşmak, dış politikasını bu eksene oturtmak için büyük çaba gösterdi.

Erbakan döneminde Libya'da yaşanan skandalı gördük. "Kardeş Kaddafi" Türkiye'ye en ağır sözleri Başbakan Erbakan'ın yanında söyledi.

Arap Ligi'nde "kahraman" konumuna geldiğini sandığımız Erdoğan, Filistin'e Arap ülkelerinden daha fazla sahip çıktı. İsrail'e karşı Arap ülkelerinden çok daha sivri bir dil kullandı, sert tavır gösterdi. Ama Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, "Rum tezlerini destekliyoruz", diyerek karşılık verdi. Mısır, "Türkiye Arapların işine karışmasın" mesajları yolladı.

Orta Asya'daki Türk cumhuriyetlerini göz ardı edip Arap dünyasına koşturan Ankara, Araplardan kazık yemeye devam ediyor. Türkiye'nin sahip çıktığı davaların hiçbirine Arap dünyası sahip çıkmıyor.

Türkiye ile Orta Asya'daki Türk cumhuriyetleri işbirliği ve dayanışmayı artırmalı.



Çin, yine gaddar Çin

AHMET VAROL

Gazeteci –Yazar-Vakit Gazetesi

Doğu Türkistan'daki yeni büyük katliamın, tam da Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Çin'e resmî ziyaret düzenlemesinin ve bu ülkeyle muhtelif işbirliği anlaşmaları imzalamasının ardından gerçekleşmesine "büyük şanssızlık" mı diyelim, yoksa diplomatik ilişkilerde çıkar hesaplarını öne"; almanın birtakım ihmallerine sebep olmasının böyle şanssızlıklar getirebildiğini mi düşünelim? Dünya piyasalarına ağırlığını koyan Çin'i göz ardı etmenin mümkün olmadığını düşünebiliriz ama ne yazık ki Doğu Türkistan'lı haksız bir şekilde işgal eden bu ülkenin zalim siyasetinde de bir deği şiklik olmamıştı. Türkiyeyle arasındaki ilişkilerin ve ekonomik işbirliğinin gelişmesine saygı gösterme ihtiyacı dahi duymadan Cumhurbaşkanı Gül'ü uğurlamasının ardından Doğu Türkistan bölgesindeki gösterileri bahane ederek güvenlik güçlerini hak arayan insanların üzerine sürüp yüzlercesini vahşice katletti. Olaylarla ilgili gelişmeleri haber kaynaklarından takip ettiğinizi sanıyorum. O yüzden ayrıntısına girme ihtiyacı duymuyorum. Bir hususa dikkat çekerek değerlendirme yapmak istiyorum. Son dönemde Doğu Türkistan ve Moro'da yeniden hareketlilik yaşanması, resmî kuvvetler tarafından baskınlar düzenlenmesi, insanların vahşice katledilmesi; zalimlerle uzlaşarak ve onların insafına sığınarak huzur ve güvene kavuşmanın mümkün olmadığını, bu yolla yaraların kapanamayacağını bir kez daha gözler önüne sermiştir. Doğu Türkistan bağımsız bir ülkedir. Çin birtakım ekonomik hesaplarından dolayı bu ülkeyi işgal etti. Dünya Müslümanlarının dağılık ve başsız olması saldırgan Çin'in işini kolaylaştırdı. Çünkü Müslümanlar ümmet olarak başsız, halkların başındaki yönetimler de dünyadaki hâkim güçlerin tahakkümüne boyun eğmiş durumdaydı. Çin'in Doğu Türkistan'lı işgal etmesi hâkim güçlerin hesaplarını bozmadığı için bir Müslüman halkın özgürlük ve bağımsızlığının elinden alınmasından dolayı Çin yönetimiyle el örtüşmeye girmeye ve rahatlarını bozmaya ihtiyaç duymadılar. Çünkü yarın bir gün bir başka işgal olayında da Çin onlara sessiz kalacaktı. Doğu Türkistanlılar "Hadi bağımsızlığımızı ve özgürlüğümüzü elimizden alınız, hiç olmazsa insanca yaşama hakkımızı elimizden almayın, biz de ülkenin diğer vatandaşları

gibi Pekin yönetimi altında en azından insanca yaşamımızı sürdürelim" dediler. Hani komünist ideolojinin de eşitlik ilkesi vardı ve bu ideolojiye göre şekillenen bir yönetimin vatandaşları arasında herhangi bir ayırım yapmaması gerekiyordu. Oysa bütün bu ilkeler sadece vitrin süsü olarak kullanılıyordu ve komünist kızıl Çin'in politikasını da çıkar hesapları ile hâkim unsurun ayrımcı anlayışı belirtiyordu. Ezilen, horlanan ve sürgüne gönderilen Doğu Türkistan halkı zaman zaman haklarını almak için tepkisini ortaya koydu. Ama her keresinde ağır bir balyozun kafasına indiğini gördü ve etrafa baktığında çevresinde kimseyi bulamadı. Gelinek noktada yaşananlar bir kez daha gösterdi ki zulmün hâkimiyetinin devamı ondan kaynaklanan tehlikenin de devamı demektir. Ondan kaynaklanan tehlike ise en başta hayatı tehdit etmektedir. Moro'da özgürlük ve bağımsızlık için mücadele eden Müslüman halk bir noktada uzlaşma zemini aradı. Ama son yaşananlar gösteriyor ki uygulamalarını işgal ve gasp anlayışına dayandıran düşman kendini zayıf hissettiğinde belki uzlaşmaya yanaşıyor, ama hakkını arayan tarafı biraz zayıflatabildiği tahmin ettiği zaman saldırmak için yeniden fırsat kollamaya başlıyor. Bugün Filistinlilerden Siyonist işgalciyle uzlaşmaları, çağın hâkim güçlerinin vereceği garantiyi ciddiye alarak, kendi askerî güçlerini dağıtmaları ve bu yolla bir anlaşma ortamı oluşturmaları isteniyor. Oysa böyle bir formül Filistinliler açısından asla bir çözüm olmayacak, sadece teslimiyet anlamına gelecektir. Siyonist işgal devleti Filistin direnişinin teslimiyeti kabul ettiğini hissettiği zaman kendini daha güçlü görecek ve belki 1948'dekinden daha büyük bir sürgün hareketi başlatabilmek için elindeki bütün imkânları seferber edecektir. Yaşanan olaylar gösteriyor ki İslam âleminde zalimlerin insafına terk edilen yaraların hiçbirisi kapanmamıştır. Fakat durum böyle devam edecek değildir. İman kardeşliği temeline dayalı ittifakımızı ve ilişkilerimizi güçlendirdiğimizde çağın bütün hâkim güçlerinden daha güçlü olduğumuzu göreceğiz. Bu konuda da ümit verici gelişmeler var ve biz Allah'ın izniyle gelecekte ümitliyiz. Bu yazıyı Türkiye dışından gönderiyorum. O yüzden Doğu Türkistan'daki katliama karşı düzenlenen etkinliklerde bulunamadım. Etkinlikleri düzenleyenlere tebrik ve takdirlerimi iletıyorum. Müteakip yazıda da inşallah Moro'daki durumla ilgili bir değerlendirme yapmaya çalışacağım.

Bir Günlüğüne Uygur Olmak

Dünya Bülteni için çeviren: Ertuğrul Aydın

Çin'in Sincan Eyaleti (Doğu Türkistan) hafta sonu yaşanan ve 140'dan fazla kişinin ölümüyle sonuçlanan ayaklanmalarla sarsıldı. Tiananmen Meydanında yaşananlardan 20 yıl sonra cereyan eden en şiddetli olaydı bu. Bu trajedi, Çin toplumuna aşına olanlara şaşırtıcı gelmedi. Asıl şaşırtıcı olan çok daha sık yaşanmaması.

Karayla kuşatılmış devasa Sincan'ın Çin'in parçası olması meselesi sadece 115 yıl evveline gider. Asya'nın en istikrarsız bölgesidir burası. Çinlilerin pek çoğuna göre kuzeybatı bölgesi, medeni dünyanın bittiği, Çin Seddi'nin viraneye dönmüş kesimlerinin toprağa doğru battığı yerdir. Çin değerlerinden uzak, barbarlığın ve tehlikenin da başladığı yerdir.

Wen Ding, İngiltere'de yaşayan bir Çin vatandaşı. Pekin'de yayınlanan bir gazetenin editörü olan babasıyla birlikte Sincan'a defalarca seyahat etmiş. Sincan'ın başkenti Urumçi "sokaklarında yürümesi öylesine korkutucudur ki", "ben ve babam, her ikimiz de gerçekten istenmediğimizi hissediyoruk. İnsanlar çok tehlikeli görünüyordu."

Rastgele bir Çinliye Uygurlar hakkında soru yönelttin, şunları öğreneceksiniz: (Bir) uyuşturucu satarlar (iki), gizli olarak silah bulundurlur ve (üç) insanları kolayca – hatta zevkle – öldürürler.

Ben Şanghay'dayken, Sincan'dan gelip buradaki bir lokantanın önünde sıcak Uygur ekmeği yapan iki fırıncıyla arkadaş olduktan sonra, bu kaba ve iğrenç ırkçılığı birinci elden tecrübe ettim. Çince konuşanı, saçlarını siyah ve yüzüm sakallı olduğundan kendimi kolayca Uygur olarak gösterebileceğimi ve Han Çinlilerin Uygurlara nasıl da kötü davrandığını bizzat keşfedebileceğimi söyledim.

Görev duygusuyla Doğu Türkistan'da kullanılan ve adına takke dedikleri şapkayı giyip ekmek satmak üzere işe gittim. Müşterilerin çoğu batılı yüz hatlarımın farkına varmadı – gizlenmek için bir sakal ve etnik şapka yeterliydi belli ki. İnsanlar, kendimi İngiliz olarak tanıttığım zamanlara nazaran daha kıvrak ve çevik hareket ediyorlardı. Bir ara bisikletli bir adam gelip durdu ve bana işaret etti. Arkada oturan kız arkadaşına gururla: "Bu bir müslüman" dedi.

Daha kötüsü henüz başa gelmemiş. Aileme hediye almak üzere ertesi gün açık pazarlardan birine gittim. Sincan fırınının bitişiğindeydi. Tezgahlardan birinde bir kadın duruyordu ve belli ki kısa bir süreliğine Türkistanlı fırıncı kılığında çalışırken beni görmüştü. Tezgahındaki kıtırık şeylerden satın almaya kalktığımda yüzünü öteki yana çevirip "senin gibilere burada mal satmıyoruz" dedi.

Bu tutumları ve ırkçı klişeleri onlara ilham eden - balıkçıların eşleri değil - Propaganda Bakanlığının galeyana gelmiş muhayyilesidir. Komünist Parti, vatandaşlarının sürekli bir korku halinde olmasını tercih ediyor ve Japonya şamaroğlanı olarak kullanılmaya müsait olmadığında Sincan'a müracaat ediliyor. Çin gazeteleri, deliye dönmüş "Uygur ayrılıkçıların" veya "aşırılarının" Han Çinlilerine saldırıp soyduklarını veya öldürdüklerini anlatan hikayelerle dolu.

Bu iğrenç klişelerin merkezinde bazı hakikat kırıntıları var. Uygurlar Çin'de yasadışı (çok küçük) uyuşturucu pazarlarını idare ediyorlar. Ancak başka bir iş yapmalarına izin verilmeyen 14.yüzyıl Floransa yahudileri gibi Uygurların da Sincan dışında iş bulabilmeleri açıcılık yahut kuru üzüm satıcılığıyla sınırlı. Şangay'daki Avrupalı ve Amerikalılara uyuşturucu satma işi, ayartıcı ve kazançlı bir iş teklifidir.

Uygurların bu şekilde ayrımcılığa mâruz kalmalarının nedenlerinden biri, Çinliye benzememelelidir. Yüz hatları, Orta Asya, Türkiye ve hatta Rusya'dakilere çok benziyor. Uygur mutfağı ve giyim tarzı, Şangay veya Pekin'de görülebilecek tarzlara dünyalar kadar uzak. Dilleri, Mandarin Çince'sinden ziyade Özbeklerin diline daha yakın.

Doğu Türkistan'ın bu farklı kültürü, Kültür Devrimi'nin karanlık yıllarında, tahmin edileceği üzere, vahşice baskı altına alındı. Hükümet, bu uzak bölgenin denetimini kaybetme paranoyası yaşıyordu ve telafi etme kaygısıyla gayri komünist tüm faaliyetlerin üzerine ezici bir güçle gitti. Câmiler yıkıldı, dini kıyafetler yasaklandı ve yerel diller kanundışı ilan edildi. Mao döneminde Sincan ekonomisi öylesine kötü idare edildi ki 1960'larda yaklaşık 60.000 kişi gerçek bir cehennemden Sovyetler Birliğine kaçtı. Bu adaletsizlikler - üstüne bir de 1949'da Uygurlara verilen tam özerklik vaadinde durulmamış olması – gerilimi körüklemeye devam ediyor ki patlak veren son şiddet olaylarının nedeni de budur.

21'nci yüzyılda, Uygurların dini özgürlüklerine resmen izin veriliyor fakat İslam inancıyla Komünist kanunlar arasında yapılacak bir evliliğin asla mutlu bir beraberlik olmayacağını görmek için sosyoloji eğitimi almış olmaya da gerek yok.

Dahası, Han işçilere Uygurların yerini alsınlar diye özendirici cömert teşvikler sunuluyor ve Uygurlar, Tibetliler gibi, kendi yurtlarında ikinci sınıf vatandaş haline geliyorlar.

Bu insanların anlaşılabilir bir kızgınlıklarının olduğu ve Komünist davaya bütünüyle kayıtsız oldukları meydandadır. Katliamın devam edeceğini öngörebiliriz.

Editörün notu: Bu makalenin yayınlanmasından sonra geçen süre zarfında Urumçi'de öldürülenlerin sayısı resmi açıklamalara göre 156'ya yükseldi. Yaralıların sayısı ise 1.400'den fazla

Yurtta Çin protestosu

CİN'DE Uygurlara yönelik vahşet, Türkiye'nin birçok yerinde gösterilerle protesto edildi. Fatih ve Beyazıt'ta cuma namazı sonrası gıyabi cenaze namazı kılındı, Çin bayrakları ateşe verildi. Muğla'da esnaf Çin mallarını yaktı. 27'DE



Muğla'da Çin malları yakıldı

Sincan Uygur Özerk Bölgesi'ndeki olaylar nedeniyle Muğla kapalı pazar yerinde toplanan pazar esnafı, olayları protesto ederek Çin mallarını yaktı.

Pazar esnafı adına açıklama yapan Cıyasettin Coşkun, "Çin Halk Cumhuriyeti'nin Sincan Uygur Bölgesi'nde Uygur Türk'lerine yapmış olduğu soykırımı neticede kırıyoruz" dedi.

Coşkun, pazar esnafının Uygur Türk'lerinin yanında olduğuna işaret ederek "Himn

önce bu katliamın durdurulmasını istiyoruz. Muğla'daki pazar esnafı olarak Çin mallarını boykot ediyoruz. İlimizdeki Çin mallarını boykot amaçlı olarak yakıyoruz. Milleti bekası için can veren, şehit olan kardeşlerimize rahmet, geride kalan ve yollarına devam eden kardeşlerimize sabır ve mücadele gücünü niyaz ediyoruz" şeklinde konuştu. Açıklamanın ardından pazar esnafı, Çin mallı oyuncak, şerhiye ve diğer oyuncakları sokak ortasında toplayarak ateşe verdi.

VAHŞETE PROTESTO

Günün
haberi

Çin'in Doğu Türkistan'ın Urumçi kentinde uyguladığı vahşete seyirci kalmayan sivil toplum kuruluşları, gösteri düzenledi, Türklere karşı yapılan katliamı kınadı.



MAZLU

Adilve

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

■ ÇİN'in Urumçi'de uyguladığı baskıcı tutuma Kayseri'de yaşayan Uygur Türkleri ile birlikte sivil toplum örgütleri eylemle tepki gösterdi. Eyleme, Mazlumder, Memur Sen, Diyanet Sen ve Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği destek verdi.

TAŞ: ASİMİLE DEVAM EDİYOR

■ MAZLUMDER Şube Başkanı Ahmet Taş, Sincan Uygur Özerk Bölgesi'nde bir zulmün yaşandığını ve devam ettiğini belirterek, bölgedeki Türklere yönelik Çin'in bir asimilasyon politikası sürdüğüne dikkat çekti.

İLTÜRK: YAŞANAN KATLIAMDIR

■ DOĞU Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Kadınlar Komisyonu Başkanı Rabia İltürk, katliamı nefretle kınadıklarını söyledi. İltürk, protestocuları püskürtülen tepkinin katliamı meşhûr tasadığını vurguladı. • AYRINTILI HABERİ 3. SİTE

Kızıl Çin'e lânet yağdı



Kızıl Çin'in Doğu Türkistan'da yaptığı katliamlara lânet yağdı. Dün Beyoğlu'nda toplanan vatandaşlar, sivil toplum kuruluşları öncülüğünde Çin'e büyük tepki gösterdi



Konya ayakta

Doğu Türkistan'da katliam yapan Çin'e Konya sivil toplum kuruluşları ile siyaset ve iş dünyasının tepkisi artarak devam ediyor. Söylemlerde siyasi ve ekonomik boykot çağırısı ağırlık kazanıyor.



Ali Selvi Meclis'te Çin mahkûmı kıldı.

MECLİSTE EYLEM YAPTI

■ İl Genel Meclis Başkanı Ali Selvi, meclis oturumunda Çin mali krizi kınarak katliamı protesto etti. Selvi, vatandaşları Çin malı ile boykot etmeye çağırarak MHP Grup Başkanı Vukili Yılmaz Ünal'ın başkanlığında insan hakları savunucularının sesiz kalınması gerektiğini belirterek, "Müslüman Müslüman'ın kardeşidir. Doğu Türkistan'da yaşanan bu katliama karşı, açtığımız açığa katliamı ve Çin'i protesto etmeliyiz" dedi. AK Parti Grup Başkanı Vukili Selvi'nin Selçuk da, hukukun Çin ile olan ilişkisi ve ihracatı gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi.

EMEKLİ ÖĞRETMEN TEPKİSİ

■ UYGUR Özerk Bölgesi'nin baskıcı Urumçi'de yaşanan olaylardan dolayı emekli öğretmen Mehmet Ali Balahmetaz Mevlana Müzesi önünde kurmayeden ünlü Çin mallarını parçaladı. Konya Aydınlık Ocakları Başkanı Dr. Mustafa Güllü, Konya Sivil Toplum Kuruluşları adına Muhsin Çiğdemli ve Konya Tabip Odası Uygur Türkistan'ın sistemli soykırım işi olduğunu duyurdu. Bugün Cuma Namazı sonrasında kurmayeden Uygur Türkleri için Şehitlik ve Hacı coşkunlar camilerinde gıyabi cenaze namazı kılınacak. • AYRINTILI HABERİ 3. SİTE



Emekli öğretmen Mehmet Ali Balahmetaz Mevlana Müzesi önünde Çin mallarını parçaladı.

Katliama Trabzon'daki sivil toplum örgütleri sessiz kalmadı

Soykırımı durdurun!



■ Doğu Türkistan'da Uygur Türklerine uygulanan soykırımı Trabzon'da ki 30'a yakın Sivil Toplum Örgütü (STO) seyirci kalmadı. Yaşanan katliama yönelik basın açıklamasında bulunan STO temsilcileri bu vahşete dur diyerek "Dünya bu katliama seyirci kalmamalı" dediler.

»Türk Burak CAVGA Sayfa 5'te

"Zulme ortak OLMAYIN"

ÇİN MALI KULLANMAYIN

Türk Sağlık-Sen Eskişehir-Bilecik Şube Başkanı İsmail Türk, "Çin'de yaşanan vahşete karşı tepki göstermek ve buyu ortaya koymak her Türk'ün vazifesidir. Çin'e tepki için her insanımızın yapacağı bir şey olduğunu da gayet iyi biliyoruz. Bunun için tüm Türkiye'yi Çin mali kullanmamaya davet ediyoruz" dedi.

Çin'in katliamcı kimliğini bir kez

daha ön plana çıkartarak Uygur Türklerine soykırım yaptığını da kaydeden Türk, Urungç'de başlayan çabıların Çin tarafından sistematik bir katliama dönüştürüldüğünü, Uygur Türklerinin varlığını katedildiklerini de belirtti. "Yüksek Uygur Türklerine her türlü işkenceyi yapan ve hasıyatı uygulayan zalim Çin bir kez daha soykırımı kimliğine bürünerek kanlı ellerini tüm Dünya'ya göstermektedir" diyen Türk Sağlık-Sen Eskişehir-Bilecik Şube Başkanı İsmail Türk, yaptığı yazılı açıklamada şunları da ifade etti:

'Bu Belde'ye Çin mali giremez'



Dentel'in Tavas İlçesi Kızılcaböğük Beldesi Belediye Başkanı Abdulkadir Uslu, Uygur Türklerine yapılan katliama dilkat çekmek için kent girişine 'Çin Mali Giremez' yazılı pankart astı. Beldesi girişine asılan pankartta Uygur Türklerine yapılan katliama dilkat çekmek istediğini belirten Belediye Başkanı Abdulkadir Uslu, pankartta "Uygur Türklerine Yapılan Katliamı Kınıyoruz. Çin Mali Giremez" yazısının yer aldığını belirtti. Konuyla ilgili yazılı bir açıklama yapan Uslu, şu sözleri yer verdi: "Uygurlar, her ne kadar sözde özerk bir cumhuriyete sahip olsalar da, Çin egemenliğine girdiklerinden beri bağımsızlıktan içten mücadele etmektedirler. Uygur halkı, Çin içerisinde kendi geleneklerini ve kültürlerini sürdüremediklerini her fırsatta ifade etmeye çalışmıştır."



Çin'in Uygur Türklerine uyguladığı şiddet dün Bahkelsir, Denizli, Niğde, Muğla, Sivas ve Gaziantep'te protesto edildi. Eylemciler Çin'e olan tepkisini Çin mali oyuncak ve eşyalardan çıkardı. Türk Kamu-Sen'in Bahkelsir'deki gösterisinde Çin mali oyuncaklar kırıldı. Konya'da Genel Meclis Başkanı Ali Selvi de boykot çağrısı yaparak, Çin mah bir kalemı kıldı.



1. *What is the main purpose of the document?*
 2. *What are the key findings of the study?*
 3. *What are the implications of the findings?*
 4. *What are the limitations of the study?*
 5. *What are the conclusions of the study?*
 6. *What are the recommendations of the study?*
 7. *What are the future research directions?*
 8. *What are the acknowledgments?*
 9. *What are the references?*
 10. *What are the appendices?*
 11. *What are the footnotes?*
 12. *What are the tables?*
 13. *What are the figures?*
 14. *What are the captions?*
 15. *What are the legends?*
 16. *What are the abbreviations?*
 17. *What are the symbols?*
 18. *What are the units?*
 19. *What are the dates?*
 20. *What are the locations?*
 21. *What are the names?*
 22. *What are the titles?*
 23. *What are the subtitles?*
 24. *What are the subtitles?*
 25. *What are the subtitles?*
 26. *What are the subtitles?*
 27. *What are the subtitles?*
 28. *What are the subtitles?*
 29. *What are the subtitles?*
 30. *What are the subtitles?*
 31. *What are the subtitles?*
 32. *What are the subtitles?*
 33. *What are the subtitles?*
 34. *What are the subtitles?*
 35. *What are the subtitles?*
 36. *What are the subtitles?*
 37. *What are the subtitles?*
 38. *What are the subtitles?*
 39. *What are the subtitles?*
 40. *What are the subtitles?*
 41. *What are the subtitles?*
 42. *What are the subtitles?*
 43. *What are the subtitles?*
 44. *What are the subtitles?*
 45. *What are the subtitles?*
 46. *What are the subtitles?*
 47. *What are the subtitles?*
 48. *What are the subtitles?*
 49. *What are the subtitles?*
 50. *What are the subtitles?*
 51. *What are the subtitles?*
 52. *What are the subtitles?*
 53. *What are the subtitles?*
 54. *What are the subtitles?*
 55. *What are the subtitles?*
 56. *What are the subtitles?*
 57. *What are the subtitles?*
 58. *What are the subtitles?*
 59. *What are the subtitles?*
 60. *What are the subtitles?*
 61. *What are the subtitles?*
 62. *What are the subtitles?*
 63. *What are the subtitles?*
 64. *What are the subtitles?*
 65. *What are the subtitles?*
 66. *What are the subtitles?*
 67. *What are the subtitles?*
 68. *What are the subtitles?*
 69. *What are the subtitles?*
 70. *What are the subtitles?*
 71. *What are the subtitles?*
 72. *What are the subtitles?*
 73. *What are the subtitles?*
 74. *What are the subtitles?*
 75. *What are the subtitles?*
 76. *What are the subtitles?*
 77. *What are the subtitles?*
 78. *What are the subtitles?*
 79. *What are the subtitles?*
 80. *What are the subtitles?*
 81. *What are the subtitles?*
 82. *What are the subtitles?*
 83. *What are the subtitles?*
 84. *What are the subtitles?*
 85. *What are the subtitles?*
 86. *What are the subtitles?*
 87. *What are the subtitles?*
 88. *What are the subtitles?*
 89. *What are the subtitles?*
 90. *What are the subtitles?*
 91. *What are the subtitles?*
 92. *What are the subtitles?*
 93. *What are the subtitles?*
 94. *What are the subtitles?*
 95. *What are the subtitles?*
 96. *What are the subtitles?*
 97. *What are the subtitles?*
 98. *What are the subtitles?*
 99. *What are the subtitles?*
 100. *What are the subtitles?*

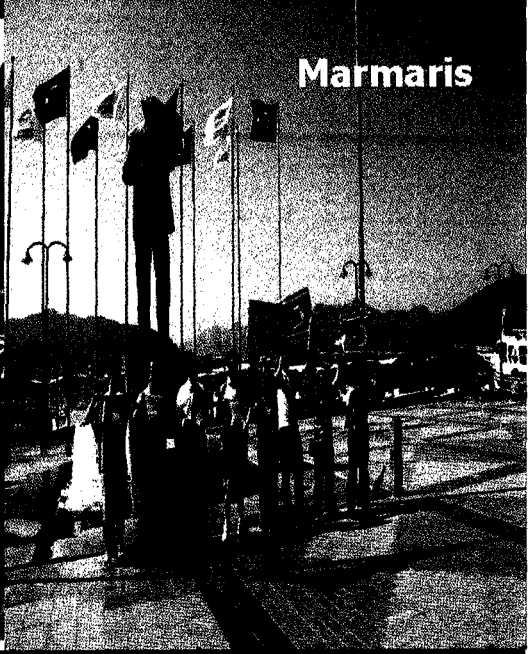
[illegible]



Adana



Kayseri



Marmaris

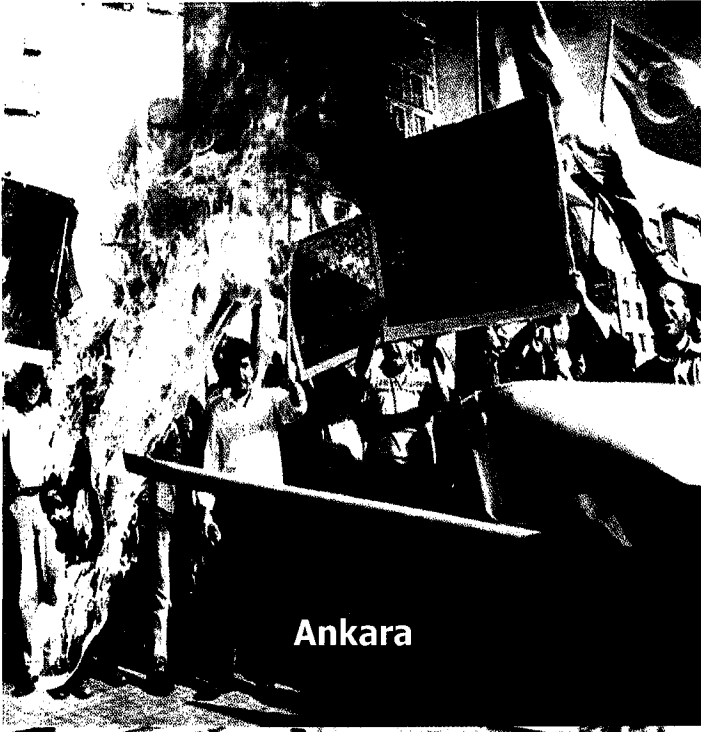


Yalova



Çin bayrağını ateşe verip Çin mali cep telefonlarını yaktılar





Ankara



Kayseri



TÜRKİYE

KARDEŞİNİ YALNIZ BIRAKMADI...



Antalya



İstanbul

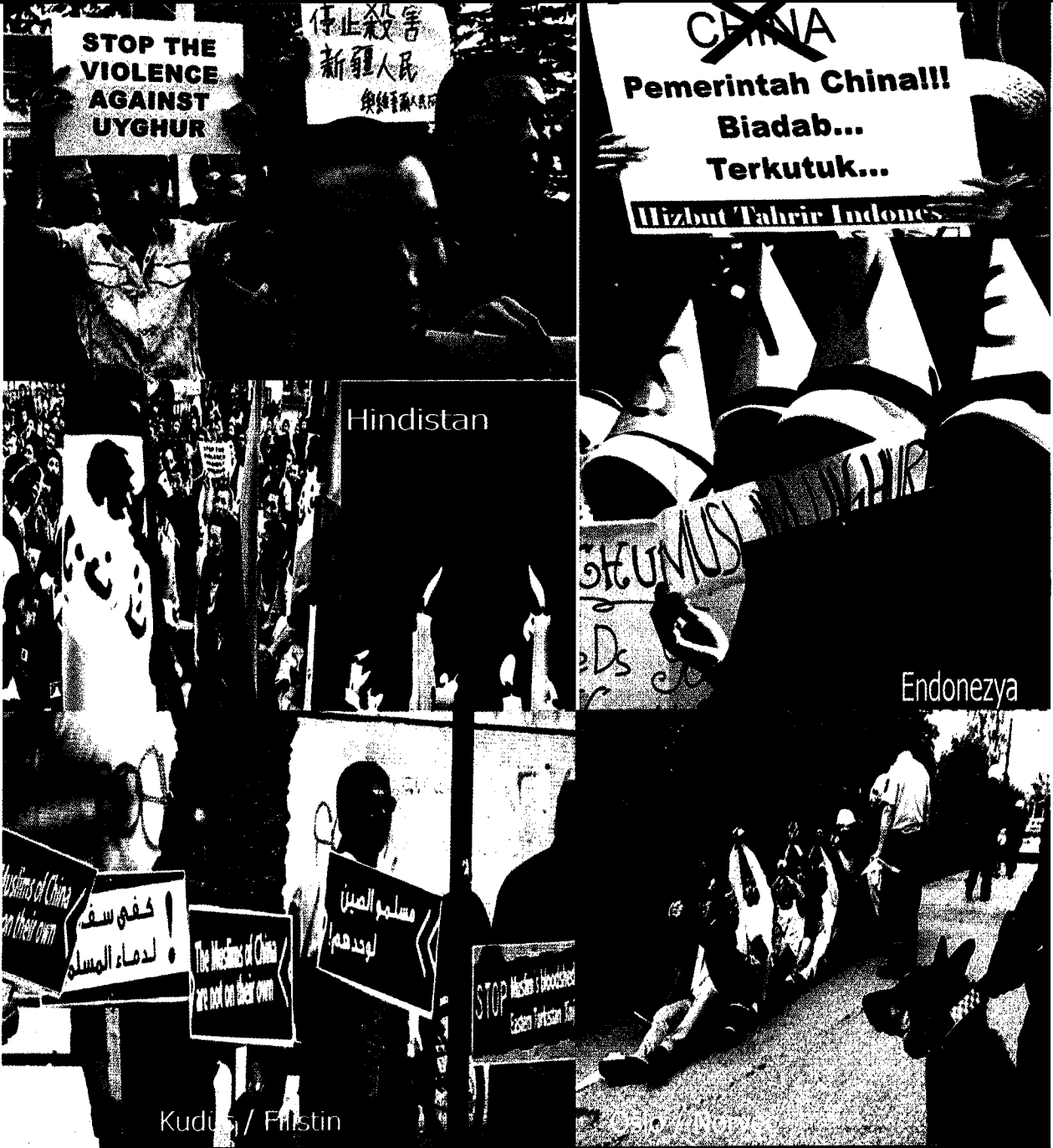


Zonguldak



Isparta

Sanliurfa



*Dünya! Katliama
Seyirci Kalmadı.*

İkinci kalmadı...



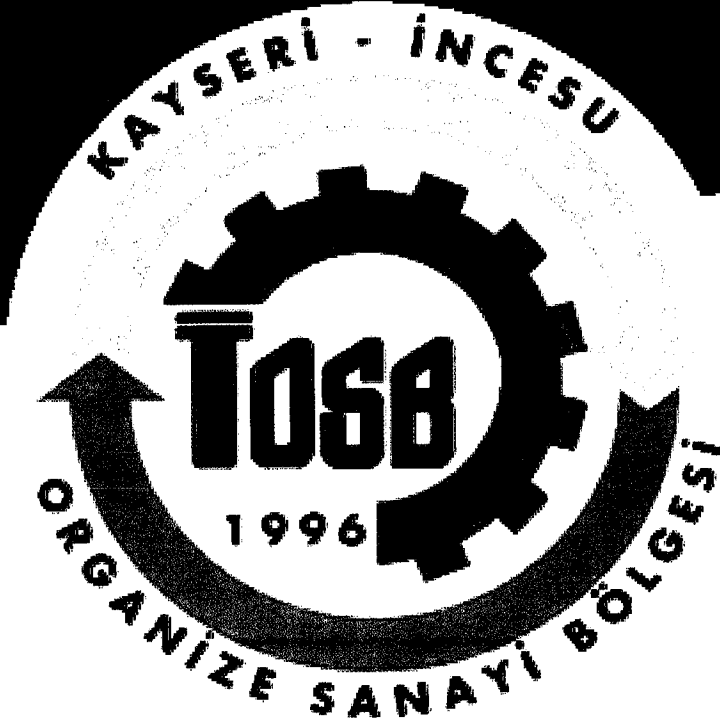
Sidney / Avusturalya



Paris
Fransa

Washington / Amerika

KAYSERİ - İNCESU ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

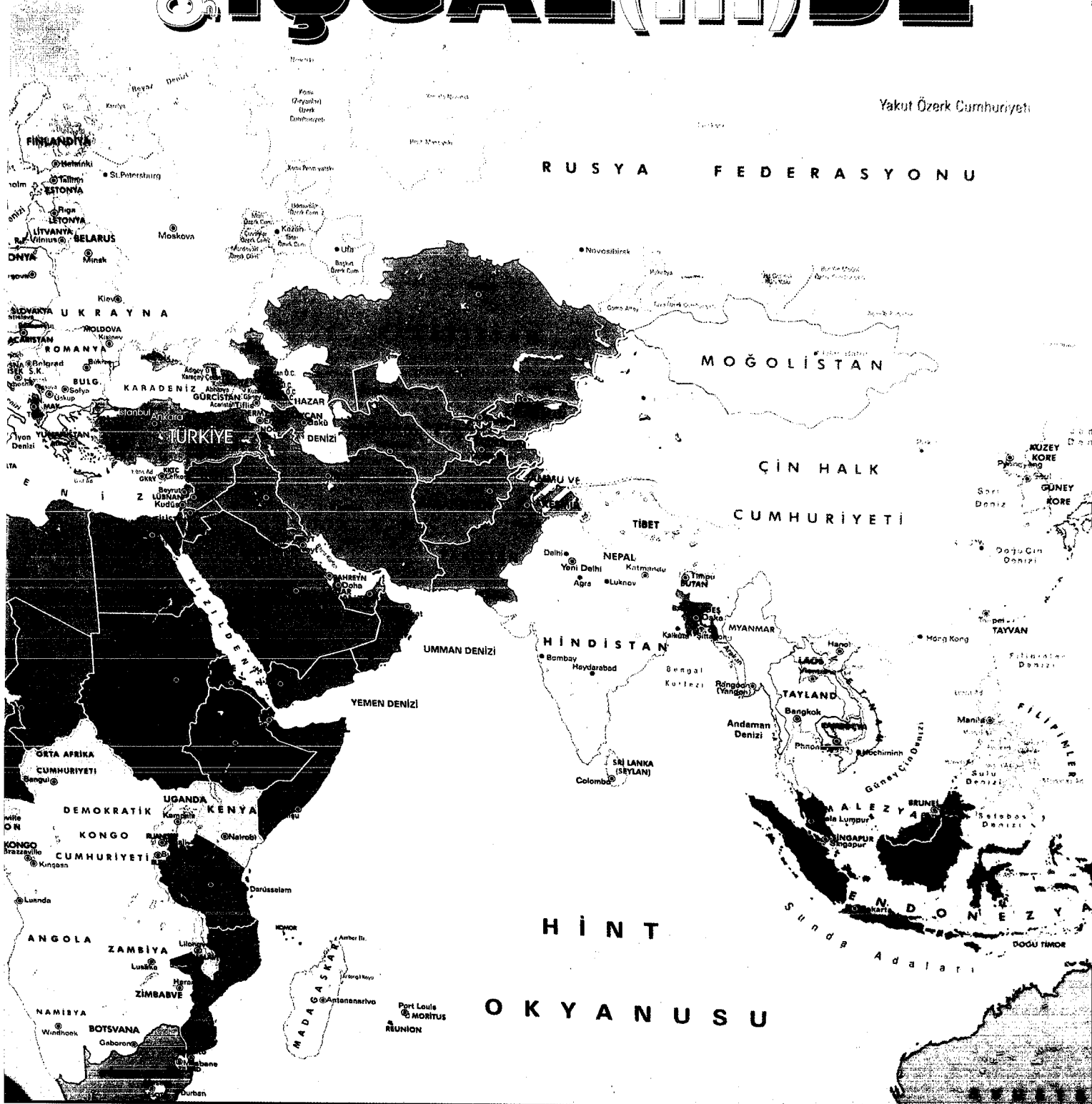


Genişliyoruz!

Gelişiyoruz!

Doğu Türkistan; 1.323.413 Km² yüzölçümü ile 35 milyon müslümanın yaşadığı bir Türk yurtdur.

Doğu Türkistan ZİŞGAL(in)DE



GENEL MERKEZ

Hoca Ahmet Yesevi Mah. Türkistan Evleri
44. Sok. No: 28/A

Tel: (0352) 339 39 65 Fax: (0352) 337 35 04
38090 Kocasinan/KAYSERİ

ŞUBE

Sakarya Mah. Talat Paşa Bulvarı
Kılıç Apt. No: 141/3
Dört Yol / Cebeci / ANKARA
Tel & Fax: (0312) 319 54 72

www.gokbayrak.com / gokbayrak@gokbayrak.com